

Školní vzdělávací program pro základní školu

**ŠVP Základní škola Uničov, Šternberská 456 „Klíč
ke vzdělání“ zpracovaný podle RVP ZV**

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2023

Identifikační údaje

Název ŠVP: **ŠVP Základní škola Uničov, Šternberská 456,,Klíč ke vzdělání"
zpracovaný podle RVP ZV**

Název školy: **Základní škola Uničov, Šternberská 456, Fakultní škola FTK UP Olomouc**

Adresa školy: **Šternberská 456, 783 91 Uničov**

Ředitel: **Mgr. Michaela Král Kilianová**

Telefon: 606 461 638 (hlavní budova)
727 979 026

777 332 531 (II. budova)

E-mail: zvsunicov@zvsunicov.cz

Web: zsunicov.cz

Zařazení do sítě škol:	IZO:	102 332 088
	RED-IZO:	600 026 582
	IČO:	61989762

Zřizovatel: Olomoucký kraj
Jeremenkova 40a
779 11 Olomouc

Telefon: 585 508 857 (Mgr. Miroslav Gajdůšek, MBA)
E-mail: m.gajdusek@olkraj.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2023

Podpis ředitele:

Razítko školy:

1	Charakteristika Základní školy Uničov, Šternberská 456	6
1.1	Úplnost a velikost školy	6
1.2	Vybavení školy	6
1.3	Charakteristika pedagogického sboru	7
1.4	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	7
1.5	Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty	8
2	Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
2.1	Zaměření školy	9
2.2	Výchovné a vzdělávací strategie	9
2.3	Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných	12
2.3.1	Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
2.3.2	Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	13
2.4	Začlenění průřezových témat	14
2.4.1	Tabulky průřezových témat	17
3	Učební plán	21
3.1	Tabulace učebního plánu	21
3.2	Poznámky k učebnímu plánu	22
3.2.1	Názvy a zkratky vyučovacích předmětů	22
4	Učební osnovy	23
4.1	Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	23
4.1.1	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	23
4.1.2	Vyučovací předmět: Anglický jazyk	43
4.1.3	Vyučovací předmět: Slovenský jazyk	53
4.2	Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	59
4.2.1	Vyučovací předmět: Matematika	59
4.3	Vzdělávací oblast: Informatika	77
4.3.1	Vyučovací předmět: Informatika	77
4.4	Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	86
4.4.1	Vyučovací předmět: Prvouka	86
4.4.2	Vyučovací předmět: Vlastivěda	94
4.4.3	Vyučovací předmět: Přírodověda	100
4.5	Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	106
4.5.1	Vyučovací předmět: Dějepis	106
4.5.2	Vyučovací předmět: Občanská výchova	113
4.6	Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	121
4.6.1	Vyučovací předmět: Přírodopis	121

4.6.2	Vyučovací předmět: Zeměpis.....	127
4.6.3	Vyučovací předmět: Fyzika	133
4.6.4	Vyučovací předmět: Chemie	139
4.7	Vzdělávací oblast: Umění a kultura.....	144
4.7.1	Vyučovací předmět: Hudební výchova	144
4.7.2	Vyučovací předmět: Výtvarná výchova	156
4.8	Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	171
4.8.1	Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví	171
4.8.2	Vyučovací předmět: Tělesná výchova	177
4.9	Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	200
4.9.1	Vyučovací předmět: Pracovní činnosti	200
4.10	Předměty speciálně pedagogické péče	217
4.10.1	Logopedie.....	217
4.10.2	Speciálně pedagogická výchova.....	220
5	Minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření 224	
5.1	Český jazyk a literatura	224
5.2	Anglický jazyk.....	234
5.3	Slovenský jazyk.....	238
5.4	Matematika	239
5.5	Informatika	247
5.6	Prvouka.....	251
5.7	Vlastivěda	255
5.8	Přírodověda.....	257
5.9	Dějepis	259
5.10	Občanská výchova	261
5.11	Přírodopis.....	264
5.12	Zeměpis.....	267
5.13	Fyzika.....	270
5.14	Chemie	272
5.15	Hudební výchova	274
5.16	Výtvarná výchova	280
5.17	Výchova ke zdraví	289
5.18	Tělesná výchova.....	291
5.19	Zdravotní tělesná výchova	301
5.20	Pracovní činnosti.....	304
6	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	317
6.1	Pravidla hodnocení žáků	317

6.1.1	Způsob získávání podkladů pro hodnocení	317
	Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování je:	318
6.1.2	Hodnocení a klasifikace chování.....	318
6.1.3	Výchovná opatření	318
6.1.4	Hodnocení a klasifikace v jednotlivých předmětech.....	319
6.1.5	Celkové hodnocení se na vysvědčení vyjadřuje stupni:	320
6.1.6	Komisionální přezkoušení	320
6.1.7	Opravná zkouška	321
6.1.8	Pravidla sebehodnocení.....	321
6.2	Autoevaluace školy.....	322
6.2.1	Tabulka autoevaluace	323

1 Charakteristika Základní školy Uničov, Šternberská 456

V základní škole Uničov, Šternberská 456 jsou žáci vyučováni dle Školního vzdělávacího plánu pro základní školu (ŠVP „Klíč ke vzdělání“) a základní školu speciální (ŠVP „Rádi spolu“). Škola je spádová pro oblast Uničova a okolí. Kapacita základní školy je 85 žáků, kapacita základní školy speciální je 30 žáků. Výuka probíhá na dvou budovách.

1.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Uničov, Šternberská 456 - škola s 9 postupnými ročníky základní školy a s 10 postupnými ročníky základní školy speciální.

Budovy a prostory školy mají celkovou kapacitu 115 žáků.

1.2 Vybavení školy

Materiální

Škola – interaktivní tabule, počítače, tablety, moderní kuchyňské spotřebiče, náradí a nástroje pro pracovní činnosti, učební pomůcky a učebnice, školní knihovna pro práci pedagogů i žáků.

Učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány, na odborné učebny navazují kabinety a vybavené sbírky učebních pomůcek.

Prostorové

Areál školy – dvě samostatně fungující části - hlavní budova
- II. budova.

Hlavní budova – ředitelství školy, sborovna, pět tříd s interaktivní tabulí, mobilní PC učebna, konzultační místnost, prostor určený k ošetření úrazu, krátkodobému pobytu zraněného a při zdravotních problémech, cvičná kuchyň, školní knihovna, kabinet, šatna, úklidové místnosti, travnatá plocha.

II. budova – tři třídy s interaktivními tabulemi – po skončení vyučování probíhá školní družina, prostor určený k ošetření úrazu, krátkodobému pobytu zraněného a při zdravotních problémech, výdejna stravy, plošina pro vozíčkáře, sportovní sál, šatny, úklidové místnosti, školní dílny, školní pozemek, zahrada, skleník.

Škola nemá svou vlastní kuchyň, do výdejny obědů se strava dováží. Pro výuku tělesné výchovy škola využívá sportovní areály uničovských škol a sportovních klubů a nově sportovní sál. K tělovýchovným aktivitám slouží travnatá plocha v areálu hlavní budovy.

Technické

Hlavní budova – učebny s interaktivními tabulemi, mobilní PC učebna, školní cvičná kuchyň a keramická pec, pro práci pedagogů jsou k dispozici další počítače, kopírky a tiskárny, všechny počítače jsou propojeny v síti s přístupem na internet.

II. budova – učebny s interaktivními tabulemi, počítači a kopírkami a vybavená dílna.

Hygienické

Školní družina – možnost využití travnaté plochy na hlavní budově

Učebny – výškově nastavitelný nábytek, umyvadla s tekoucí vodou

Cvičná kuchyň – nerezový dřez s tekoucí teplou i studenou vodou

Sociální zařízení – toalety a umyvadla s tekoucí vodou

Šatny

Úklidové místnosti

Dílna – umyvadlo s tekoucí vodou

Sportovní sál – s kompletním sociálním zařízením

Školní výdejna – ohřívací pult, termonádoby, myčka na nádobí, dřez s tekoucí teplou i studenou vodou

Místnosti budov školy jsou vytápěny dle hygienických předpisů.

1.3 Charakteristika pedagogického sboru

Velikost sboru

Pedagogický sbor je smíšený s většinovou převahou žen.

Kvalifikovanost

Pedagogičtí pracovníci mají vysokoškolské magisterské vzdělání se specializací pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zaměstnanci školy

Sekce výchovně vzdělávací: - ředitel

- zástupce ředitele

- pedagogové

- asistenti pedagoga

Sekce obslužná:

- uklízečka

- pracovník – výdej stravy

Sekce metodická:

- externí správce ICT

Sekce ekonomická:

- externí mzdová účetní

- ekonomická účetní

1.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Ovoce a zelenina do škol (pravidla projektu jsou vymezena nařízením Rady (ES) č.13/2009, nařízením Komise (ES) č. 288/2009 a nařízením vlády č. 478/2009 Sb.) **a Mléko do evropských škol**

Záložka do knihy spojuje školy – mezinárodní česko-slovenský projekt Pedagogické knihovny J. A. Komenského v Praze a Slovenské pedagogické knihovny v Bratislavě

Projekt Krokus

Projekt Krokus realizuje irská organizace Holocaust Education Trust Ireland (HETI) ve spolupráci s Oddělením pro vzdělávání a kulturu Židovského muzea v Praze. HETI školám

zdarma poskytně cibulky žlutých krokusů, které účastníci projektu na podzim zasadí jako připomínku jednoho a půl milionu židovských dětí a tisíců dalších dětí, jenž zemřely během holocaustu.

1.5 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Školská rada – schvaluje stanovené dokumenty, projednává návrh rozpočtu a inspekční zprávy, podílí se na řešení záležitostí týkajících se chodu školy, vedením školy je informována o činnosti, záměrech a dalším rozvoji školy, o výsledcích vzdělávání žáků.

Zákonní zástupci – jsou seznamováni s informacemi o záměrech školy, s pravidly života školy, o způsobech výchovně-vzdělávacího procesu, s hodnocením žáků, o prospěchu a chování jsou informováni prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, konzultačních dnech, dle potřeby osobně či telefonicky, mají možnost účastnit se ve výuce.

Školská a poradenská zařízení – Pedagogicko-psychologická poradna a speciálně-pedagogické centrum (PPP a SPC Olomouckého kraje, U sportovní haly 1a, Olomouc).

Místní a regionální instituce – základní školy v regionu, SOU a OU spádové oblasti Olomouckého kraje, PdF a FTK UP Olomouc, Dům dětí a mládeže Vila Tereza a Městské kulturní zařízení v Uničově, Plavecká škola Mohelnice, Odbor životního prostředí MěÚ Uničov, EKO - UNIMED, s.r.o. Uničov a Medlov, Technické služby města Uničova, redakce Uničovský zpravodaj a Zpravodaj školství.

2 Charakteristika školního vzdělávacího programu

2.1 Zaměření školy

ŠVP se opírá o cíle základního vzdělávání uvedené v RVP ZV a usiluje o to, aby žáci v průběhu základního vzdělávání postupně získali takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat v dalším vzdělávání, zdokonalovat se ve zvolené profesi, zapojovat se do celoživotního vzdělávání a aktivně se podílet na životě ve společnosti.

ŠVP naší školy je zaměřen na podporu a tvořivost žáků, na vytváření prostoru pro rozvoj jejich nadání a seberealizaci. Dále se snaží o vytvoření pozitivního přístupu žáků k učení a motivuje je pro další vzdělávání, čehož lze dosáhnout budováním partnerského vztahu mezi žáky a učiteli a zároveň je žákům umožněno zažít pocit úspěchu.

Zaměření školy:

- inkluzivní vzdělávání, tzn. vytváření podmínek pro žáky s různým druhem postižení
- pracovní činnosti
- prevence rizikového chování
- environmentální výchova
- výtvarná výchova

2.2 Výchové a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní; kompetence digitální

Kompetence k učení

5.ročník	- žák vyhledává jiná řešení daných úloh - hledá různé způsoby učení - využívá různých zdrojů informací, třídí a posuzuje nově získané informace - využívá různé formy sebehodnocení, kriticky posuzuje své snažení - má pozitivní vztah k učení
9.ročník	- žák projevuje zájem o další rozšiřující vzdělávání - využívá efektivní způsoby učení - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí - hledá uplatnění pro své vědomosti a dovednosti, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

5.ročník	- žák identifikuje a pojmenuje problém - hledá způsoby k jeho vyřešení, vybírá z nabízených způsobů řešení - postupně se osamostatňuje - hodnotí svá řešení problémů
9.ročník	- žák rozpozná a pochopí problém, k jeho vyřešení používá vlastní zkušenosti a úsudky - vyhledává možnosti řešení problému, porovnává je, problémy řeší samostatně a ověřuje správnost svých řešení - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

5.ročník	- vyjadřovat své myšlenky a názory - kultivuje svůj písemný i ústní projev - zapojuje se do diskusí - sleduje informační a komunikační prostředky - komunikuje se svým okolím, diskutuje o problému - kontaktuje učitele
9.ročník	- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - žák naslouchá druhým, porovnává, posuzuje, hodnotí, zapojuje se do diskuse a obhájí svůj názor - využívá neverbální komunikaci, rozklíčuje ji - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

5.ročník	- spolupracuje ve skupině - umí požádat o pomoc - respektuje názor druhé osoby - učí se zdravé sebedůvěře - zapojuje se do diskuse
9.ročník	- účinně spolupracuje ve skupině - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu - poskytne pomoc nebo o ni požádá - žák je ohleduplný a má úctu při jednání s druhými - chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí - samostatným jednáním podporuje svou sebedůvěru

Kompetence občanské

5.ročník	- respektuje mezinárodní a kulturní odlišnosti ostatních lidí - respektuje pravidla školního provozu, uvědomuje si svá práva - je zodpovědný za své činy a chování - pasivně i aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit - snaží se zlepšovat své životní prostředí
9.ročník	- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni - rozhoduje se zodpovědně dle dané situace, zvládá kritické situace - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost - zajímá se o ekologii a environmentální problémy společnosti

Kompetence pracovní

5.ročník	- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení - pracuje s ohledem na kvalitu, funkčnost, s ohledem na druhé i bezpečnost - rozvíjí své získané dovednosti - riziko podstupuje s vlastní zodpovědní - pro své záměry hledá informace a získává zkušenosti - nahlíží do různých odvětví a rozšiřuje poznání o další obory
9.ročník	- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí - zaměřuje se na svůj profesionální růst i budoucnost - využívá znalostí ze všech oblastí - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

5.ročník	- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a z kvalitnil výsledky své práce
9.ročník	- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

2.3 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

2.3.1 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřena žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálně slabým žákům. Při vzdělávání těchto žáků vycházíme z doporučení odborného pracoviště, respektujeme jejich speciální vzdělávací potřeby a snažíme se jim vytvořit optimální podmínky pro jejich rozvoj.

Na doporučení ŠPZ upravujeme žákům doporučené výstupy na minimální doporučenou úroveň pro úpravu očekávaných výstupů žáků dle RVP ZV.

U žáků s odlišným mateřským jazykem se řídíme Doporučením ŠPZ a individuálními potřebami žáka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP (plán pedagogické podpory)

PLPP sestavuje třídní učitel za pomoci vyučujících jednotlivých předmětů. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Ředitel školy stanoví termín vypracování PLPP. Třídní učitel organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. PLPP se realizuje v jednotlivých vyučovacích hodinách, které jsou v PLPP stanoveny. Za realizaci PLPP jsou odpovědní vyučující učitelé. PLPP se vyhodnocuje nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření a pak pravidelně 2x ročně.

Pravidla průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP (individuální vzdělávací plán)

Individuální vzdělávací plán žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP

jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Třídní učitel po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

2.3.2 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP

PLPP sestavuje třídní učitel za pomoci vyučujících jednotlivých předmětů. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce s žákem nadaným a mimořádně nadaným, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Ředitel školy stanoví termín vypracování PLPP. Třídní učitel organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. PLPP se realizuje v jednotlivých vyučovacích hodinách, které jsou v PLPP stanoveny. Za realizaci PLPP jsou odpovědní vyučující učitelé. PLPP se vyhodnocuje nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření a pak pravidelně 2x ročně.

Pravidla průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Třídní učitel po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka, předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

2.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů, jsou důležitým formativním prvkem ve vzdělávání, vytvářejí příležitost pro individuální uplatnění žáků i jejich spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost v oblasti postojů a hodnot.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů. Přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Osobnostní a sociální výchova – formuje osobnost žáků v jejich individuálních potřebách, pomáhá utvářet praktické životní dovednosti, hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samým i k dalším lidem a světu.

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- rozvoj zvládnutí vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci sociálně patologických jevů. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Výchova demokratického občana – umožňuje žákům řešit problémy se zachováním vlastní lidské důstojnosti, s respektováním k druhým, s ohledem na zájem celku, s vědomím si svých práv a povinností, s uplatňováním zásad slušné komunikace.

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku; schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Multikulturní výchova – umožňuje žáky seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami, a poznávat kulturu svých spolužáků-příslušníků minorit, rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci.

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Výchova myšlení v evropských a globálních souvislostech – prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili, podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění.

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Environmentální výchova – vede žáky k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, umožňuje žákům sledovat vztahy mezi člověkem a prostředím, vede je k účasti na ochraně a utváření prostředí, ovlivňuje jejich životní styl a hodnotovou orientaci.

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;

- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Mediální výchova – vybavuje žáky základní úrovní mediální gramotnosti, jedná se o schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrozumnějších potřeb, získávání informací, vzdělávání a naplnění volného času.

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Průřezová témata jsou realizována integrací do předmětů v rámci učebního plánu.

2.4.1 Tabulky průřezových témat

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rozvoj schopností poznávání	ČJL M HV VV PRČ	ČJL M HV VV PRČ	ČJL M HV VV PRČ	ČJL M HV VV	ČJL M HV VV	F Z		HV	HV M
Sebepoznání a sebepojetí	TV	TV	TV	TV	TV Př	TV	ČJL TV	P TV	TV
Seberegulace a sebeorganizace	TV	TV	TV	TV	TV VI	TV M	TV	TV M	TV
Psychohygiena	TV HV VV	TV HV VV	TV HV VV Pr	TV HV VV VI Př Inf	TV HV VV	HV TV VV	HV TV VV Inf	HV TV VV	TV VV
Kreativita	PRČ VV	PRČ VV	PRČ VV	PRČ VV	PRČ VV	VV PRČ	VV PRČ	VV PRČ	VV PRČ
Poznávání lidí	Pr				AJ				
Mezilidské vztahy	Pr	Pr		TV	TV	AJ	AJ		VkZ
Komunikace	ČJL HV	ČJL HV Pr	ČJL HV Pr	ČJL HV Př	ČJL HV Př Inf	ČJL HV Inf	ČJL HV	ČJL	ČJL HV Inf
Kooperace a kompetice	TV	TV	TV	TV MPR Č	TV M PRČ	TV	TV M	TV	TV M
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					VI		F	F	F
Hodnoty, postoje, praktická etika								PRČ	VkZ PRČ

Výchova demokratického občana

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola				VI	ČJL		AJ		
Občan, občanská společnost a stát							OV	SJ	SJ
Formy participace občanů v politickém životě							OV		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování							OV	OV	D

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá				VI	AJ VV PRČ	VV	AJ VV	OV ČJL AJ SJ	AJ SJ Inf
Objevujeme Evropu a svět					VI	AJ	AJ	AJ SJ	AJ OV SJ
Jsme Evropané							D	D HV	D HV OV Z P

Multikulturní výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference			AJ		HV ČJL	VV D	VV OV		
Lidské vztahy			Pr	AJ	Vl	ČJL		VkZ	AJ Z
Etnický původ								D	D
Multikulturalita						HV	HV Inf	AJ	AJ
Princip sociálního smíru a solidarity							OV	ČJL OV Z P	

Enviromentální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Pr			Př		P	Z		
Základní podmínky života			Pr	Př	PRČ	PRČ	P Z	PRČ	PRČ P
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			PRČ	PRČ Př Inf	Př Inf	PRČ TV	PRČ TV	PRČ TV Ch Inf	P Ch TV PRČ Z
Vztah člověka k prostředí	Pr	Pr	Pr	AJ PRČ					P

Mediální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			ČJL	ČJL					Inf
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					ČJL			VV	VV
Fungování a vliv médií ve společnosti							HV		PRČ
Tvorba mediálního sdělení								VV ČJL	VV
Práce v realizačním týmu				PRČ	PRČ				ČJL
Stavba mediálních sdělení								ČJL	ČJL
Vnímání autora mediálních sdělení				ČJL					ČJL HV

Zkratky:

OSV – osobnostně sociální výchova

VDO – výchova demokratického občana

VMEGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MKV – multikulturní výchova

EV – environmentální výchova

MV – mediální výchova

3 Učební plán

3.1 Tabulace učebního plánu

PŘEDMĚT	ROČNÍK								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Český jazyk a literatura	7	7	7	6	6	4	4	4	3+1
Anglický jazyk			3	3	3	3	3	3	3
Slovenský jazyk								3	3
Informatika				1	1	1	1	1	1
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	3+1
Prvouka	2	2	2						
Přírodověda				1	1				
Vlastivěda				1	2				
Dějepis						2	2	1	2
Občanská výchova							1	1	1
Fyzika						1	1	2	2
Chemie								1	1
Přírodopis						2	2	2	1
Zeměpis						2	1	1	1
Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Výtvarná výchova	1	1	1+1	2	2	2	2	1	1
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Výchova ke zdraví								1	1
Pracovní činnosti	1+3	1+3	1+3	1+3	1+3	1+4	1+4	1+3	4
Týdenní časová dotace	21	21	25	25	26	29	29	32	32
Disponibilní dotace	3	3	4	3	3	4	4	3	7
	Celková týdenní hodinová Dotace 118 hodin - 16 hodin z disponibilní dotace					Celková týdenní hodinová dotace 122 hodin - 18 hodin z disponibilní dotace			

3.2 Poznámky k učebnímu plánu

Využití disponibilní časové dotace

1. stupeň

Výtvarná výchova	3. ročník – 1 hodina týdně
Pracovní činnosti	1. – 5. ročník – 3 hodiny týdně

2. stupeň

Český jazyk a literatura	9. ročník – 1 hodina týdně
Matematika	9. ročník – 1 hodina týdně
Výtvarná výchova	9. ročník – 1 hodina týdně
Pracovní činnosti	6., 7. a 9. ročník – 4 hodiny týdně
	8. ročník – 3 hodiny týdně

Předměty speciálně pedagogické péče se zařazují do výuky žáků z disponibilních hodin podle doporučení školského poradenského zařízení.

3.2.1 Názvy a zkratky vyučovacích předmětů

Český jazyk a literatura	ČJL
Anglický jazyk	AJ
Slovenský jazyk	SJ
Informatika	Inf
Matematika	M
Prvouka	Pr
Přírodověda	Př
Vlastivěda	VI
Dějepis	D
Občanská výchova	OV
Fyzika	F
Chemie	Ch
Přírodopis	P
Zeměpis	Z
Hudební výchova	HV
Výtvarná výchova	VV
Tělesná výchova	TV
Zdravotní tělesná výchova	ZdrTV
Výchova ke zdraví	VkZ
Pracovní činnosti	PRČ
Logopedie	Log
Speciálně pedagogická výchova	SPV

4 Učební osnovy

4.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

4.1.1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace

- umožňuje žákům rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- rozvíjí vyjadřovací schopnosti, emoce a pocity žáků
- vede k pochopení role v různých komunikačních situacích
- učí porozumět různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů
- umožňuje využívání různých zdrojů informací pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání

Vzdělávací obsah je rozdělen do tří složek

- Komunikační a slohová výchova
- Jazyková výchova
- Literární výchova

Komunikační a slohová výchova: Vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností a komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Hlavním úkolem je naučit žáky správně a srozumitelně se vyjadřovat, osvojit si správnou techniku psaní, napsat krátká sdělení a číst s porozuměním.

Jazyková výchova: Zaměřuje se na osvojení a užívání spisovné podoby českého jazyka v jeho mluvené i písemné podobě. Je nástrojem funkčního dorozumívání žáků, získávání informací a předmětem poznávání.

Literární výchova: Zaměřuje se na postupné vytváření základních čtenářských dovedností a návyků i schopnosti interpretace a produkce literárního textu. Prostřednictvím četby se žáci seznamují se základními literárními formami a učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti, formulovat vlastní názory o přečteném díle.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- Rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního a estetického vnímání
- Vedení žáků k srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou spisovného jazyka
- Dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- Rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- Osvojení a rozvíjení správné techniky čtení a psaní
- Vytváření čtenářských dovedností a čtení s porozuměním
- Získávání základních literárních poznatků důležitých pro pochopení čteného textu
- Zvládnutí orientace v textech různého zaměření
- Vedení žáků k individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, zájmu o literaturu i dalším druhům umění a rozvíjení emocionálního a estetického vnímání
- Vedení žáků k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu v běžných situacích

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Matematika a její aplikace

- matematika: číslo a početní operace

Informační a komunikační technologie

- informační a komunikační technologie: vyhledávání informací pomocí internetu

Člověk a jeho svět

- vlastivěda: vlastní jména
- prvouka: rozmanitosti přírody

Člověk a společnost

- dějepis: literární zpracování historických událostí
- občanská výchova: propojení literatury s běžným životem, mezilidské vztahy

Člověk a příroda

- přírodopis: přírodní témata v literární výchově, názvy rostlin a živočichů
- zeměpis: názvy míst

Člověk a zdraví

- tělesná výchova: hudebně-pohybové hry, životopisy sportovců, reportáž

Umění a kultura

- hudební výchova: rytmizace, zhudebněná poezie
- výtvarná výchova: ilustrace a ilustrátoři

Člověk a svět práce

- pracovní činnosti: pracovní postup činnosti

Začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopnosti poznávání (1. - 5.)
- Sebepoznání a sebepojetí (7.)
- Komunikace (1. - 9.)

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola (5.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá (8.)

Multikulturní výchova

- Kulturní difference (5.)
- Lidské vztahy (6.)
- Princip sociálního smíru (8.)

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (3., 4.)
- Interpretace vztahu mediálních sdělení (5.)
- Vnímání autora mediálních sdělení (4., 9.)
- Stavba mediálních sdělení (8., 9.)
- Tvorba mediálního sdělení (8.)
- Práce v realizačním týmu (9.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáka k uvědomění si významu čtení a českého jazyka (pravopisu) v kontextu s budoucím pracovním uplatněním a pro život všeobecně
- učíme žáka pracovat s učebnicemi a knihami, aby uměl vyhledávat informace v příručkách, časopisech a novinách a uměl využít tyto informace v praxi

Kompetence k řešení problémů

- povzbuzujeme žáka, který neuspěl při zvládnutí učiva
- vedeme žáka k tomu, aby se svěřil s problémem, eventuálně požádal o radu

Kompetence komunikativní

- vštěpujeme žákovi, že jazyk v jeho mluvené i psané podobě je nástrojem dorozumívání mezi lidmi
- procvičujeme nejběžnější informační a komunikační prostředky
- dbáme na srozumitelné vyjadřování a dodržování zásad dialogu
- vysvětlujeme obsah čteného, necháváme žáka na něj reagovat, vyjádřit svůj názor
- neustále procvičujeme jednoduché formy písemné komunikace s patřičnou úpravou

Kompetence sociální

- učíme žáka spolupráci ve dvojicích, skupinách, týmu – přijímat názor druhého, podřídit se v běžných situacích
- vážíme si dobrých mezilidských vztahů a vedeme k tomu i žáka
- četbou rozvíjíme povědomí o základních mravních hodnotách
- rozebíráme s celou třídou nevhodné nebo příkladné chování jednotlivců, jeho příčiny a důsledky, často používáme pochvalu
- vedeme žáka k uvědomění si, co znamená být ochotný

Kompetence občanské

- učíme žáka zvládat jednoduchou komunikaci (ev. písemnou) s institucemi (obchod, pošta) a úřady

Kompetence pracovní

- vyučovací hodinu sestavujeme tak, aby byl žák schopen se dobře koncentrovat a dokončit zadanou práci
- vedeme žáka k posouzení výsledků své domácí přípravy i výkonu druhých
- na základě četby a slohových lekcí učíme žáka vytvářet si představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění

Kompetence digitální

- učíme žáka získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat data, informace a digitální obsah
- vedeme žáka k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 1.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Komunikační a slohová výchova čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé); věcné čtení (čtení vyhledávací) naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé); věcné naslouchání (pozorné, aktivní – zaznamenat slyšené) mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci) písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný písemný projev)	OSV Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV Komunikace – řeč těla zvuků a slov, cvičení aktivního naslouchání
Jazyková výchova ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Jazyková výchova zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace) slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov	
Literární výchova ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ČJL-3-3-03 odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Literární výchova - poslech literárních textů - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka; kniha, čtenář;	

	divadelní představení, herec, rým	
--	--------------------------------------	--

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 2.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Komunikační a slohová výchova čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení vyhledávací, klíčová slova) naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, prosba, vzkaz, zpráva, omluva, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: zpráva, vzkaz, adresa, dopis, popis	OSV Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů OSV Komunikace - komunikace v různých situacích, cvičení aktivního naslouchání
Jazyková výchova ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného	Jazyková výchova zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace)	

významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, vlastnost ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové prostředky ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický jev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma tvarosloví – tvary slov skladba – věta jednoduchá a souvětí pravopis – lexikální	
Literární výchova ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v proze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Literární výchova - poslech literárních textů - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: hádanka, říkanka, báseň, pohádka; bajka, spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, rým, přirovnání	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 3.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Komunikační a slohová výchova čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení vyhledávací, klíčová slova) naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, prosba, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, pozvánka, dopis, popis	OSV Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů OSV Komunikace - řeč těla, řeč slov, řeč lidských skutků, technika řeči, výraz řeči MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
Jazyková výchova ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a	Jazyková výchova zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace) slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná,	

podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický jev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) tvarosloví – slovní druhy, tvary slov skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice pravopis – lexikální	
Literární výchova ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Literární výchova - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: hádanka, báseň, pohádka, bajka; spisovatel, kniha; verš, rým, přirovnání	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 4.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Komunikační a slohová výchova čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování	OSV Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů OSV Komunikace - komunikace v různých situacích MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením MV Vnímání autora mediálních sdělení – výrazové prostředky a jejich uplatnění
Jazyková výchova ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných	Jazyková výchova zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma;	

tvarech ve svém mluveném projevu ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) tvarosloví – slovní druhy, tvary slov skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)	
Literární výchova ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Literární výchova - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: hádanka, báseň, pohádka, bajka; spisovatel, kniha; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 5.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Komunikační a slohová výchova čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy, vypravování	OSV Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů OSV Komunikace - dovednosti pro verbální i neverbální sdělení VDO Občanská společnost a škola MKV Kulturní difference MV Interpretace vztahu mediálních sdělení - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce
Jazyková výchova ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Jazyková výchova zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	

ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) tvarosloví – slovní druhy, tvary slov skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)	
Literární výchova ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Literární výchova - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha; herec; verš, přirovnání	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká slova ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk	Jazyková výchova zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě	MKV Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně, předsudky a vžitě stereotypy, důležitost integrace, význam kvality mezilidských vztahů
Komunikační a slohová výchova ČJL-9-1-01 ověřuje fakta pomocí otázek ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně ČJL-9-1-06 v mluveném projevu vhodně užívá verbálních prostředků řeči ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	Komunikační a slohová výchova čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (čtení jako zdroj informací), prožitkové naslouchání praktické (výchova k empatii), věcné (soustředěné), zážitkové mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu), písemný projev – vlastní tvořivé psaní (výpisek, subjektivně zabarvený popis)	OSV Komunikace - technika řeči, výraz řeči, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, komunikace v různých situacích, empatické a aktivní naslouchání

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 7.
Očekávání výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká slova ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitějšími způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis ve větě jednoduché a souvětí	Jazyková výchova zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), slovní zásoba a tvoření slov – slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický obecné poučení o jazyce – jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči)	OSV Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně, moje postoje, hodnoty
Komunikační a slohová výchova ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	Komunikační a slohová výchova čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (čtení jako zdroj informací), kritické (hodnotící), prožitkové naslouchání – praktické (výchova k empatii), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (komunikační záměr mluvčího), zážitkové mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu), komunikační žánry, diskuse písemný projev – vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry, výpisek, žádost, soukromý dopis, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika)	OSV- Komunikace - dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace, pravda a lež a předstírání

Literární výchova ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy z návštěvy divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní ČJL-9-3-9 vyhledává informace v knihovně	Literární výchova tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, dramatizace způsoby interpretace literárních a jiných děl základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná) literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, dramatické v proměnách času	
---	---	--

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova ČJL-9-2-03 samostatně pracuje se Slovníkem spisovné češtiny ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný ve větě jednoduché i souvětí	Jazyková výchova zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) slovní zásoba a tvoření slov – způsoby tvoření slov tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov skladba – rozvíjející větné členy, souvětí obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové)	VMEGS Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy MKV Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám
Komunikační a slohová výchova ČJL-9-1-02 rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení ČJL-9-1-06 v připraveném i improvizovaném projevu vhodně užívá verbálních, nonverbálních i para lingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07 řídí diskusi a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ČJL-9-1-08 vytvoří otázky a stručné poznámky k textu ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu k tvořivé práci s textem	Komunikační a slohová výchova čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové naslouchání – praktické (podnět k jednání), věcné (aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího), zážitkové mluvený projev – zásady dorozumívání (základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (prostředky nonverbální), komunikační žánry, referát, diskuse písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry,	OSV Komunikace – dialog, vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů MV Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu vhodných sdělení MV Stavba mediálních

	pozvánka, charakteristika, výklad, úvaha)	sdělení – sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy a zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost)
Literární výchova ČJL-9-3-01 jednoduše opisuje strukturu a jazyk literárního díla ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně názory na umělecké dílo ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české literatuře ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním zpracování ČJL-9-3-09 vyhledává informace v dalších informačních zdrojích	Literární výchova tvořivé činnosti s literárním textem – záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům způsoby interpretace literárních a jiných děl základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš), literatura umělecká a věcná (literatura faktu) literární druhy a žánry – poezie, próza, žánry epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní literatury, typické žánry a jejich představitelé	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-02 rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s příručkami ČJL-9-2-07 v písemném projevu ovládá pravopis morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-08 rozlišuje nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Jazyková výchova zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) slovní zásoba a tvoření slov – obohacování slovní zásoby tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov skladba – rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický obecné poučení o jazyce – skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)	MV Stavba mediálních sdělení – příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení
Komunikační a slohová výchova ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-08 vytvoří výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ČJL-9-1-09 vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezi větného navazování ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Komunikační a slohová výchova čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové mluvený projev – zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a para lingvální), komunikační žánry, připravený i nepřipravený projev na základě	OSV Komunikace – specifické komunikační dovednosti, monologické forem, vstup do tématu „rétorika“, efektivní strategie, asertivní komunikace MV Vnímání autora mediálních sdělení – výrazové prostředky a jejich uplatnění

	poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (žádost, úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, výklad, úvaha)	MV Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, či internetového média, utváření týmu, sestavování cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti
Literární výchova ČJL-9-3-01 vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text na základě osvojených znalostí základů literární teorie ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v dramatickém i filmovém zpracování	Literární výchova tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů způsoby interpretace literárních a jiných děl základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie, rým, rytmus, volný verš), literatura umělecká a věcná (publicistické žánry) literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	

4. 1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Cizí jazyk**

4.1.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Má praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací a pracovní. Přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Cílem výuky cizího jazyka je, aby žáci získali základ a předpoklady pro komunikaci v cizím jazyce v rámci integrované Evropy a světa. Jedná se o osvojování jednoduchých sdělení a základů pravidel komunikace v běžných každodenních situacích, se kterými se žáci mohou setkat. Výuka cizího jazyka přispívá i k rozvíjení řečových dovedností. Rozsah slovní zásoby se přizpůsobuje tomuto zaměření výuky. Součástí vzdělávací složky je současně i složka výchovná, která je zaměřena na vytváření postojů a vztahů mezi lidmi jiné národnosti, jazyka a barvy kůže. Žáci si vhodnými metodami a formami práce uvědomují rozdíly mezi lidmi, ale zároveň poznávají, že jsou všichni jako lidé stejní. Cizí jazyk tak napomáhá v učení proti xenofobii a rasismu. Další součástí je i důraz na kultivaci osobnosti žáků po stránce vytváření jejich sebejistoty s pozitivním výsledkem jejich úspěšné integrace do společnosti.

Časové dotace předmětu: viz. tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Matematika a její aplikace

- matematika: číslo a početní operace, geometrické tvary

Jazyk a jazyková komunikace

- český jazyk a literatura: jednotlivé slovní druhy a jejich kategorie, komunikační a slohová výchova (témata jako je nakupování, město, zájmy aj., formulář, dotazník, osobní dopis...)

Informační a komunikační technologie

- informační a komunikační technologie: vyhledávání informací pomocí internetu, výukové programy, termíny z oblasti PC, hry, ...

Člověk a jeho svět

- vlastivěda: realie anglosaských zemí (povrch)
- prvouka a přírodověda: čas, roční období, měsíce v roce, oblékání v ročních obdobích, zvířata, rostliny, příroda, počasí, lidské tělo, dům, byt/vesnice, denní režim, ovoce/zelenina, tradice a zvyky, svátky, domov, rodina, škola

Člověk a společnost

- dějepis: významné historické události v anglicky mluvících zemích
- občanská výchova: mezilidské vztahy, kultura v anglosaských zemích
- zeměpis: zeměpis Evropy a světa, zajímavosti

Umění a kultura

- hudební výchova: rytmizace, písně v angl. jazyce, zahraniční skupiny
- výtvarná výchova: barvy, koláž, kresba, malba

Člověk a zdraví

- tělesná výchova: hudebně pohybové hry, články o sportovcích, sportovní termíny, nemoci a zdraví, zdravý životní styl

Člověk a svět práce

- pracovní činnosti: pracovní postup (příprava pokrmů), pracovní nástroje a nářadí

Začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu

- Osobnostní a sociální výchova
- Poznávání lidí (5.)
 - Mezilidské vztahy (6., 7.)

- Výchova demokratického občana
- Občanská společnost a škola (7.)

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Evropa a svět nás zajímá (5., 7., 8., 9.)
 - Objevujeme Evropu a svět (6., 7., 8., 9.)

- Environmentální výchova
- Vztah člověka k prostředí (4.)

- Multikulturní výchova
- Kulturní difference (3.)
 - Lidské vztahy (4., 9.)
 - Multikulturalita (8., 9.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáka k tomu, že cizí jazyk mu umožní širší uplatnění na trhu práce, naučíme žáka využívat dostupné pomůcky – učebnice, slovníky

Kompetence k řešení problémů

- povzbuzujeme žáka při neúspěchu, vedeme žáka k tomu, aby sám dokázal řešit problémy se zvládnutím cizího jazyka a aby sám dokázal požádat o radu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáka k tomu, aby v daném jazyku zvládl jednoduchý dialog, znal základní fráze, uměl říct a překládat (i pomocí slovníku) jednoduchý text
- vedeme žáka k tomu, že znalost cizího jazyka je možnost dorozumění mezi lidmi různých národností

Kompetence sociální

- vedeme žáka ke spolupráci, k respektování úrovně ostatních žáků
- vytváříme u žáka schopnost kladně hodnotit snahu druhých a vedeme žáka k toleranci s lidmi starými nebo různě postiženými

Kompetence občanské

- seznamujeme žáka s kulturou jiných národností, vedeme žáka k pochopení nebezpečí rasismu

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k samostatné práci (se slovníkem, cizojazyčným textem)
- vedeme žáka k rozšíření komunikačních schopností v cizím jazyce
- vyučovací hodinu sestavujeme tak, aby žák udržel koncentraci a byl schopen dokončit zadanou práci
- vedeme žáka k tomu, aby znalosti cizího jazyka mohl využít v budoucím pracovním uplatnění

Kompetence digitální

- učíme žáka získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat data, informace a digitální obsah
- vedeme žáka k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 3.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Řečové dovednosti CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy textové a vizuální předlohy	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, tematické okruhy – domov, rodina, škola, lidské tělo, oblékání, nákupy, (svátky, dny v týdnu, hodiny), zvířata mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	MKV Kulturní difference – poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 4.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Mluvení CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Psaní CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, bydliště, (svátky, dny v týdnu, hodiny), zvířata mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	MKV Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně, vztahy mezi kulturami EV Vztah člověka k prostředí – příroda a kultura obce, náš životní styl

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 5.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu Mluvení CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Psaní CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce), příroda, počasí mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem VMEGS Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře		
---	--	--

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 popíše osoby, věci ze svého každodenního života Čtení s porozuměním CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Psaní CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, kultura, stravovací návyky, počasí, příroda, nákupy a móda, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	VMEGS Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa, život Evropanů a styl života v evropských rodinách OSV Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat Mluvení CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života Čtení s porozuměním CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Psaní CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity, příroda a město, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	VDO Občanská společnost a škola – způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy OSV Mezilidské vztahy – respektování, empatie a pohled na svět očima druhého VGMES Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; naši sousedé v Evropě VGMES Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; Evropa a svět; život Evropanů

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života Čtení s porozuměním CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Psaní CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, počasí, příroda a město, nákupy a móda, volba povolání, moderní technologie, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	MKV Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti, prostředek vzájemného obohacování, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost VG MES Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy VG MES Objevujeme Evropu a svět – život Evropanů a styl života v evropských rodinách

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života Čtení s porozuměním CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostatečující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, počasí, příroda a město, nákupy a móda, volba povolání, moderní média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	MKV Lidské vztahy – předsudky a vžitě stereotypy, důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích MKV Multikulturalita-komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání VGMES Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu VGMES Objevujeme Evropu a svět – životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

4.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Další cizí jazyk**

4.1.3 Vyučovací předmět: Slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Slovenský jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Má praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací a pracovní. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních schopností. Žáci se učí dorozumět v základních situacích, porozumět přiměřeně náročnému ústnímu i písemnému sdělení na úrovni osvojených znalostí. Poznávají kulturu země, respektují a tolerují odlišné kulturní hodnoty. Cílem výuky je osvojit si jednoduchá sdělení a základy pravidel komunikace v běžných každodenních situacích, se kterými se žáci mohou setkat, přispívá k rozvíjení řečových a komunikativních dovedností v rámci integrované Evropy. Součástí vzdělávací složky je současně i složka výchovná, která je zaměřena na vytváření postojů a vztahů mezi lidmi jiné národnosti.

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Člověk a zdraví

- tělesná výchova: sporty, zájmy, koníčky
- výchova ke zdraví: zdravý životní styl

Člověk a příroda

- zeměpis: sousední státy

Informační a komunikační technologie

- informační a komunikační technologie: vyhledávání zajímavostí na PC

Umění a kultura

- hudební výchova: tradice, zvyky a svátky
- výtvarná výchova: obrazový materiál, časopisy, knihy

Začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu

Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát (8., 9.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá (8., 9.)
- Objevujeme Evropu a svět (8., 9.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáka k tomu, že další cizí jazyk mu umožní širší uplatnění na trhu práce, naučíme žáka využívat dostupné pomůcky – učebnice, slovníky

Kompetence k řešení problémů

- povzbuzujeme žáka při neúspěchu, vedeme žáka k tomu, aby sám dokázal řešit problémy se zvládnutím cizího jazyka a aby sám dokázal požádat o radu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáka k tomu, aby v daném jazyku zvládl jednoduchý dialog, znal základní fráze, uměl říct a překládat (i pomocí slovníku) jednoduchý text
- vedeme žáka k tomu, že znalost cizího jazyka je možnost dorozumění mezi lidmi různých národností

Kompetence sociální

- vedeme žáka ke spolupráci, k respektování úrovně ostatních žáků
- vytváříme u žáka schopnost kladně hodnotit snahu druhých a vedeme žáka k toleranci s lidmi starými nebo různě postiženými

Kompetence občanské

- seznamujeme žáka s kulturou jiných národností, vedeme žáka k pochopení nebezpečí rasismu

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k samostatné práci (se slovníkem, cizojazyčným textem)
- vedeme žáka k rozšíření komunikačních schopností v cizím jazyku
- vyučovací hodinu sestavujeme tak, aby žák udržel koncentraci a byl schopen dokončit zadanou práci
- vedeme žáka k tomu, aby znalosti cizího jazyka mohl využít v budoucím pracovním uplatnění

Kompetence digitální

- učíme žáka získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat data, informace a digitální obsah
- vedeme žáka k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Slovenský jazyk	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat Mluvení DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, nákupy, kalendářní rok (svátky, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – základní typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	VDO Občan, občanská společnost a stát – základní principy a hodnoty demokratického politického systému VGMES Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy, místa, události, naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích VGMES Objevujeme Evropu a svět – život Evropanů a styl života v evropských rodinách

DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
---	--	--

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Slovenský jazyk	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat Mluvení DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny a školy, volného času a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného,	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy –volný čas, povolání, zdraví, oblékání, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce), počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	VDO Občan, občanská společnost a stát – principy soužití s minoritami VGMEŠ Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy VGMEŠ Objevujeme Evropu a svět – životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
--	--	--

4.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: **Matematika a její aplikace**

4.2.1 Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Prolíná celým základním vzděláváním. Klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky, jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Matematika je členěna do tematických okruhů:

Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje tematický okruh Číslo a proměnná na druhém stupni, si žáci osvojují aritmetické operace (dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

Geometrie v rovině a v prostoru, kde žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů. Uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině, v prostoru. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah, povrch a objem, zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Závislosti, vztahy a práce s daty, zde žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů. Docházejí k pochopení, že změnou může být růst, pokles, že změna může mít nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy, k jejichž řešení je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí:

Jazyk a jazyková komunikace

- Český jazyk a literatura: praktické a věcné čtení, slova a pojmy, význam slov, výslovnost

Informatika

- Informatika: sběr dat a informací, shodné a odlišné vlastnosti objektů, řazení prvků, využití obrazových modelů, ověření algoritmu

Člověk a jeho svět

- Prvouka: určování času, denní režim

Člověk a společnost

- Dějepis: historický čas

Člověk a příroda

- Fyzika: délka, objem, hmotnost, teplota, čas, přímá úměrnost
- Chemie: chemické rovnice, látkové množství
- Zeměpis: měřítko plánů, map

Umění a kultura

- Výtvarná výchova: ilustrace textů

Člověk a jeho zdraví

- Výchova ke zdraví: chování podporující dobré vztahy
- Tělesná výchova: pohybový režim žáků, měření výkonů

Člověk a svět práce

- Pracovní činnosti: jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, práce s jednoduchým náčrtem, technické náčrty a výkresy, technické informace

Začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu

Osobnostní a sociální výchova:

- Rozvoj schopností poznávání (1. - 5., 9.)
- Seberegulace a sebeorganizace (6., 8.)
- Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (4., 5., 7., 9.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáka chápat obecně užívané termíny, znaky a symboly, uvědomovat si význam vzdělávání v kontextu s pracovním uplatněním
- umožňujeme žákovi, aby se podílel na utváření kritérií hodnocení
- srozumitelně mu vysvětlujeme, co se má naučit, stanovujeme dílčí vzdělávací cíle
- vedeme žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

- pomáháme vnímat problémové situace, rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení
- vedeme žáka k plánování úkolů a postupů, zařazujeme metody, kterými žák hledá řešení
- pomáháme mu v jeho činnostech, dodáváme sebedůvěru

Kompetence komunikativní

- učíme žáka rozumět obsahu sdělení a přiměřeně na něj reagovat, využívat tištěné informace k rozvoji vědomostí, rozumět běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům
- učíme žáka vyjádřit své názory a postoje, umět vhodnou formou obhájit svůj názor, využívat získané komunikativní dovednosti ke spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a profesionální

- učíme žáka respektovat pravidla práce v týmu, uvědomovat si ovlivnění společné práce, respektovat druhé, posilovat sociální chování a ovládání se
- umožňujeme každému žákovi zažít pocit úspěchu, hodnotíme ho tak, aby on sám mohl vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské

- učíme žáka chránit své zdraví, uvědomovat si význam zdravého životního stylu
- podporujeme u žáka schopnost respektovat názor ostatních, zvládat běžnou komunikaci
- učíme žáka hodnotit svou vlastní práci i práci ostatních
- vedeme žáka k ohleduplnosti a taktu, pomáháme mu podle potřeby

Kompetence pracovní

- učíme žáka zvládat základní pracovní dovednosti, operace, postupy, schopnosti při kolektivní práci
- umožňujeme každému žákovi dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce
- učíme žáka pracovat podle daného postupu práce, náčrtu a orientovat se v jednoduché technické dokumentaci
- podporujeme u žáka schopnost koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení
- vedeme žáka využívat získané znalosti, zkušenosti v budoucím uplatnění
- zadáváme úkoly, při kterých žák vyhledává a kombinuje informace z různých zdrojů
- vedeme žáka k práci s využitím techniky, pomůcek a vybavení

Kompetence digitální

- vedeme žáka k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací; k jejich využívání při učení; k samostatnému rozhodování
- učíme žáka získávat, vyhledávat, posuzovat data, volit postupy, způsoby a prostředky, odpovídající konkrétní účelu
- učíme žáka využívat digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění a zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 1.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty M-3-2-01 orientuje se v čase M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, posloupnosti čísel Geometrie v rovině a prostoru M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-02 porovnává velikost útvarů	Číslo a početní operace - přirozená čísla, celá čísla - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, model) - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a jejich vlastnosti - tabulky Geometrie v rovině a prostoru - základní útvary v rovině – čára, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - základní útvary v prostoru – krychle, koule	OSV Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 2.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty M-3-2-01 orientuje se v čase M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, posloupnosti čísel Geometrie v rovině a prostoru M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-03 rozezná jednoduché souměrné útvary v rovině	Číslo a početní operace - přirozená čísla, celá čísla - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, model) - násobilka - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a jejich vlastnosti - tabulky Geometrie v rovině a prostoru - základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, válec - délka úsečky; jednotky délky - osově souměrné útvary	OSV Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 3.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel Geometrie v rovině a prostoru M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Číslo a početní operace - přirozená čísla, celá čísla - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, model) - násobilka - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, tabulky Geometrie v rovině a prostoru - základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník - základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - délka úsečky; jednotky délky a jejich převody - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - osově souměrné útvary	OSV Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 4.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel Závislosti, vztahy a práce s daty M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy Geometrie v rovině a prostoru M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-05 rozpozná jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru Nestandardní aplikační úlohy a problémy M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a	Číslo a početní operace - přirozená čísla, celá čísla, zlomky - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, model) - násobilka - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, tabulky Geometrie v rovině a prostoru - základní útvary v rovině – přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník - základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, válec - délka úsečky; jednotky délky a jejich převody - obvod a obsah obrazce - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - osově souměrné útvary Nestandardní aplikační úlohy a problémy - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - prostorová představivost	OSV Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů OSV Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky		
--	--	--

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 5.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty M-5-1-08 porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose Závislosti, vztahy a práce s daty M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy Geometrie v rovině a prostoru M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Číslo a početní operace - přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) - násobilka - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, tabulky, jízdní řády Geometrie v rovině a prostoru - základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - délka úsečky; jednotky délky a jejich převody - obvod a obsah obrazce - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - osově souměrné útvary Nestandardní aplikační úlohy a problémy - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - prostorová představivost	OSV Rozvoj schopnosti poznávání – řešení problémů, dovednosti pro učení a studium OSV Kooprace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru Nestandardní aplikační úlohy a problémy M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky		
---	--	--

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Číslo a proměnná M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, desetinným číslem) Závislosti, vztahy a práce s daty M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat Geometrie v rovině a v prostoru M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Číslo a proměnná dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti celá čísla – číselná osa desetinná čísla – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě Závislosti, vztahy a práce s daty závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, tabulky Geometrie v rovině a v prostoru rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost prostorové útvary – kvádr, krychle konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu), osová souměrnost Nestandardní aplikační úlohy a problémy číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy	OSV Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, plánování učení a studia

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles Nestandardní aplikační úlohy a problémy M-9-4-01 užívá logickou úvahu při řešení úloh a problémů M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost		
---	--	--

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 7.
Školní výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Číslo a proměnná M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel Závislosti, vztahy a práce s daty M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou Geometrie v rovině a v prostoru M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Číslo a proměnná dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti celá čísla – číselná osa desetinná čísla, zlomky – smíšené číslo, složený zlomek poměr – měřítko, úměra, trojčlenka procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování Závislosti, vztahy a práce s daty závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr funkce – přímá a nepřímá úměrnost Geometrie v rovině a v prostoru rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost prostorové útvary – kvádr, krychle, kolmý hranol konstrukční úlohy – osová souměrnost, středová souměrnost Nestandardní aplikační úlohy a problémy číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy	OSV Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí soutěže a konkurence

M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Nestandardní aplikační úlohy a problémy M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje poznatky a dovednosti z různých tematických oblastí		
--	--	--

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 8.
Školní výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Číslo a proměnná M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-02 účelně využívá kalkulátor M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel Závislosti, vztahy a práce s daty M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Geometrie v rovině a v prostoru M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Číslo a proměnná dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, kritéria dělitelnosti celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa desítná čísla – zápis čísla v desítkové soustavě mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny rovnice – lineární rovnice Závislosti, vztahy a práce s daty závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr Geometrie v rovině a v prostoru rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, Pythagorova věta prostorové útvary – rotační válec, kolmý hranol konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost Nestandardní aplikační úlohy a problémy číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy	OSV Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, plánování učení a studia

M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh M-9-3-08 určí osově a středově souměrný útvar M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Nestandardní aplikační úlohy a problémy M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení zkoumaných situací M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických oblastí		
--	--	--

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Číslo a proměnná M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-02 účelně využívá kalkulátor M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel Závislosti, vztahy a práce s daty M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat M-9-2-03 určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů Geometrie v rovině a v prostoru M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Číslo a proměnná dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, kritéria dělitelnosti celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Závislosti, vztahy a práce s daty závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákrety, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce Geometrie v rovině a v prostoru rovinné útvary – kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) metrické vztahy v rovině – druhy úhlů prostorové útvary – jehlan, rotační kužel, koule Nestandardní aplikační úlohy a problémy číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy	OSV Rozvoj schopnosti poznávání – řešení problémů, dovednosti pro učení a studium OSV Kooperační kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání soutěže a konkurence

M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu Nestandardní aplikační úlohy a problémy M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		
--	--	--

4.3 Vzdělávací oblast: Informatika

Vzdělávací obor: **Informatika**

4.3.1 Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Informatika je součástí vzdělávacího oboru Informatika

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje

- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Informatika se začne vyučovat v nové hodinové dotaci od 1. 9. 2023 ve všech ročnících, pro které je učebním plánem určena. K dosažení výstupů z předešlých ročníků budou v ročníku 5. a vyšším ve školním roce 2023/2024 realizovány 4 projektové dny.

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Jazyk a jazyková komunikace

- Český jazyk a literatura: psaní gramaticky správných textů, písemná komunikace

Matematika a její aplikace

- Matematika: geometrie, prostorová orientace, matematické vzorce a tabulky (Excel)

Umění a kultura

- Výtvarná výchova: grafika a malování (v rámci programu Malování)

Člověk a svět práce

- Pracovní činnosti: nákres plánek a pracovních postupů, práce s multimediálními zařízeními

Začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu

Osobnostní a sociální výchova

- Psychohygiena (4., 7.)
- Komunikace (5., 6., 9.)

Enviromentální výchova

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (4., 5., 8)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (9.)

- Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova

- Multikulturalita (7.)

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (9.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učíme žáka objevovat možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáka k nalézání řešení a jejich praktickému provedení, protože správné řešení nemusí být jen jedno

Kompetence komunikativní

- učíme žáka pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie a dodržovat při tom vžitá konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální

- snažíme se vést žáka k vzájemné pomoci, učíme jej pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hodnotit svoji práci i práci ostatních
- vedeme ho k ohleduplnosti a taktu, učíme ho chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- seznamovat žáka s legislativou a obecnými morálními zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) tím, že je musí dodržovat
- vedeme žáka ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se může dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k dodržování bezpečnosti a hygieny při práci s výpočetní technikou

Kompetence digitální

- vedeme žáka k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- učíme žáka samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáka k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů a k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- učíme žák rozumět významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámit se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- seznamujeme žáka se situacemi ohrožujícími bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních a vedeme jej k jejich předcházení
- učíme žáka jednat eticky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník: 4.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Data, informace a modelování I-5-1-01 uveďte příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví Algoritmizace a programování I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování připravené podprogramy Informační systémy I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi Digitální technologie I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Data, informace a modelování sběr a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru Kódování a přenos dat využití značek, piktogramů, symbolů, význam symbolů a kódů pro záznam Řešení problému krokováním postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci Programování experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí Systémy skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí; části systému a vztahy mezi nimi Hardware a software digitální zařazení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti pro předcházení stresům EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník: 5.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Data, informace a modelování I-5-1-01 vyslovuje odpovědi na základě dat I-5-1-02 a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu Algoritmizace a programování I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu Informační systémy I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data Digitální technologie I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Data, informace a modelování obraz a zvuk nahrávky; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů Kódování a přenos dat sdílení, přenos a ochranu informace Modelování model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka Programování události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu Kontrola řešení porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spouštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nalezení opakujícího se vzoru cyklem Práce se strukturovanými daty shodné a odlišné vlastnosti objektů; zařazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu Počítačové sítě propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat Bezpečnost pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady OSV Komunikace – specifika komunikace pomocí IT technologií

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Data, informace a modelování I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretačních dat Algoritmizace a programování I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen Informační systém I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika pro navrhování i užívání informačních systémů Digitální technologie I-9-4-01 píše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve shodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	Data, informace získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace dat, časté chyby při interpretaci dat Algoritmizace dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu Informační systémy informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti Hardware a software pojmy hardware a software, součástí počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy (Windows, Linux, Android, ...) – funkce typu, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese (zip) a formát souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka	OSV Komunikace – specifiky komunikace pomocí IT technologií

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Data, informace a modelování I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu Algoritmizace a programování I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení Informační systém I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat Digitální technologie I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	Kódování a přenos dat různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti Algoritmizace dekompozice úlohy, problému Návrh a tvorba evidence dat formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel Počítačové sítě typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva	OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti pro předcházení stresům MKV Multikulturalita -digitální technologie jako prostředek k řešení naléhavých témat

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Data, informace a modelování I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení Algoritmizace a modelování I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému Informační systém I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla o postupu pro práci se záznamy v evidenci dat Digitální technologie I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	Modelování schéma, myšlenková mapa Tvorba digitálního obsahu autorství a licence programu; etika programátora Návrh a tvorba evidence dat úprava požadavků, tabulky či pravidel Řešení technických problémů postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Data, informace a modelování I-9-1-03 situaci modeluje pomocí grafů; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu a opraví ji Algoritmizace a programování I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu Informační systémy I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, popřípadě navrhne její úpravu Digitální technologie I-9-4-01 diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Modelování vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy, excel Programování nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné Kontrola ověření algoritmu programu, nalezení chyby, úprava algoritmu a programu Tvorba digitálního obsahu tvorba programů Hromadné zpracování dat velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí Bezpečnost útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, zálohování a archivace dat Digitální identita digitální stopa – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost dat, fungování a algoritmy sociálních sítí	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady OSV Komunikace – specifika komunikace pomocí IT technologií VMEGS Evropa a svět nás zajímá – získávání informací o světě MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- bezpečnost komunikace a minimalizace rizik

4.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: **Člověk a jeho svět**

4.4.1 Vyučovací předmět: Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Prvouka je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

Rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků. Učí žáky pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, poznávat sebe a své nejbližší okolí. Žáci se postupně seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami, jevy a ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti.

K prohloubení a pochopení učiva předmětu Prvouka přispívá pobyt žáků ve škole v přírodě.

Prvouka je členěna do tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Jazyk a jazyková komunikace

- Český jazyk a literatura: praktické a věcné čtení, slova a pojmy, význam slov, výslovnost

Matematika a její aplikace

- Matematika: třídění předmětů na základě společné vlastnosti, orientace na ploše a v prostoru, závislosti a jejich vlastnosti

Umění a kultura

- Výtvarná výchova: ilustrace textů

Člověk a zdraví

- Tělesná výchova: pohybový režim žáků, pohybové aktivity, vhodné oblečení a obuv, ochrana přírody

Člověk a svět práce

- Pracovní činnosti: jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, lidové zvyky

Začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu

Osobnostní a sociální výchova

- Psychohygiena (3.)
- Poznávání lidí (1.)
- Mezilidské vztahy (1., 2.)
- Komunikace (2., 3.)

Multikulturní výchova	- Lidské vztahy (3.)
Enviromentální výchova	- Ekosystémy (1.) - Základní podmínky života (3.) - Vztah člověka k prostředí (1. - 3.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáka k objevování a poznávání všeho, co ho zajímá a v čem by v budoucnu mohl uspět
- pomáháme žákovi orientovat se ve světě informací, časově a místně propojovat historické, zeměpisné a kulturní informace

Kompetence k řešení problémů

- upevňujeme účelné rozhodování a jednání v různých situacích (ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti zdraví a bezpečnosti druhých)

Kompetence komunikativní

- rozšiřujeme slovní zásobu žáka v osvojovaných tématech
- vedeme ho k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání
- pomáháme mu pojmenovat pozorované skutečnosti

Kompetence sociální a personální

- učíme žáka pracovat ve skupině, spolupracovat na řešení problémů
- učíme jej respektovat názory druhých

Kompetence občanské

- utváříme u žáka ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- vedeme žáka k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti

Kompetence digitální

- vedeme žáka k využívání digitálních zařízení při učení
- učíme žáka získávat, vyhledávat informace a digitální obsah, odpovídající konkrétnímu účelu
- vedeme žáka k využívání digitální technologie k usnadnění práci

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Ročník: 1.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme ČJS-3-1-01 rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí Lidé kolem nás ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi Lidé a čas ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-2-02 odvodí význam různých povolání a pracovních činností ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí Rozmanitost přírody ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě Člověk a jeho zdraví ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní	Místo, kde žijeme domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace Lidé kolem nás rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy, život rodiny, zaměstnání soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, rizikové situace; rizikové chování Lidé a čas orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, denní režim, roční období současnost a minulost v našem životě – bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny Rozmanitost přírody rostliny, houby, živočichové – význam v přírodě a pro člověka ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů Člověk a jeho zdraví lidské tělo – stavba těla péče o zdraví – denní režim, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, osobní hygiena osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	OSV Poznávání lidí – poznávání se ve skupině/třídě OSV Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; vztahy a naše skupina/třída EV Ekosystémy – les, pole EV Vztah člověka k prostředí – naše obec

pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	
---	---	--

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Ročník: 2.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme ČJS-3-1-01 rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) Lidé kolem nás ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Lidé a čas ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí Rozmanitost přírody ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě Člověk a jeho zdraví ČJS-3-5-01 - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje	Místo, kde žijeme domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace naše vlast – domov, krajina, státní symboly Lidé kolem nás rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život rodiny, zaměstnání soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, rizikové situace; rizikové chování Lidé a čas orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, denní režim, roční období současnost a minulost v našem životě – bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny Rozmanitost přírody rostliny, houby, živočichové – význam v přírodě a pro člověka rovnováha v přírodě – základní společenstva ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů Člověk a jeho zdraví lidské tělo – stavba těla péče o zdraví – denní režim, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, osobní hygiena osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru; bezpečné chování v rizikovém	OSV Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída OSV Komunikace – komunikace v různých situacích EV Vztah člověka k prostředí – naše obec

vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	prostředí; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	
---	--	--

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Ročník: 3.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) Lidé kolem nás ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Lidé a čas ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost Rozmanitost přírody ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných	Místo, kde žijeme domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body naše vlast – domov, krajina, státní symboly mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky Lidé kolem nás rodina – fyzická a duševní práce, zaměstnání soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace chování lidí – pravidla slušného chování – ohleduplnost, rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy Lidé a čas orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, roční období současnost a minulost v našem životě – předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny regionální památky – péče o památky Rozmanitost přírody látky a jejich vlastnosti – třídění látek, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	OSV Psychohygiena – hledání pomoci při potížích OSV Komunikace – komunikace v různých situacích MKV Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně EV Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, přírodní zdroje, energie EV Vztah člověka k prostředí – naše obec, náš životní styl, aktuální ekologický problém

určujících znaků, uveďte příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů Člověk a jeho zdraví ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, proudění vzduchu, význam pro život rostliny, houby, živočichové – způsob života, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana životního prostředí, rostlin a živočichů, likvidace odpadů Člověk a jeho zdraví lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, rozdíly mezi mužem a ženou péče o zdraví – denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní a duševní hygiena osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	
--	---	--

4. 4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: **Člověk a jeho svět**

4.4.2 Vyučovací předmět: Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Vlastivěda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Rozvíjí základní poznatky žáků o životě společnosti. Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm učí žáky chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Probouzí v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjí jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

Upevňuje základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamuje žáky se základními právy a povinnostmi, se světem financí, i s problémy, které provázejí soužití lidí.

Učí žáky orientovat se v dějích, v čase, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Učí žáky poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase.

Vlastivěda je členěna do tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Jazyk a jazyková výchova

- Český jazyk a literatura: praktické a věcné čtení, slova a pojmy, význam slov, věcné naslouchání

Matematika a její aplikace

- Matematika: orientace na ploše a v prostoru, závislosti a jejich vlastnosti, měřítko

Informatika

- Informatika: sběr dat a informací, příklady systémů z blízkého okolí žáka

Člověk a jeho svět

- Přírodověda: zdravý životní styl, denní režim, poznávání okolní krajiny

Umění a kultura

- Výtvarná výchova: ilustrace textů

Člověk a zdraví

- Tělesná výchova: pohybový režim žáků, pohybové aktivity, vhodné oblečení a obuv, ochrana přírody

Člověk a svět práce

- Pracovní činnosti: jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, lidové tradice, zvyky a řemesla, základní podmínky pro pěstování rostlin, půda

Začlenění průřezových témat do vyučovacího předmět

Osobnostní a sociální výchova

- Seberegulace a sebeorganizace (5.)
- Psychohygiena (4.)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (5.)

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola (4.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá (4.)
- Objevujeme Evropu a svět (5.)

Multikulturní výchova

- Lidské vztahy (5.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáka k objevování a poznávání všeho, co jej zajímá a v čem by v budoucnu mohl uspět
- pomáháme žákovi orientovat se ve světě informací, časově a místně propojujeme historické, zeměpisné a kulturní informace

Kompetence k řešení problémů

- snažíme se upevňovat účelné rozhodování žáka a jeho jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence komunikativní

- rozšiřujeme žakovu slovní zásobu v osvojovaných tématech
- vedeme jej k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, pojmenovávání pozorované skutečnosti

Kompetence sociální a personální

- učíme žáka pracovat ve skupině, spolupracovat na řešení problémů
- učíme ho respektovat názory druhých

Kompetence občanské

- utváříme u žáka ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- vedeme žáka k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- utváříme u žáka pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti

Kompetence digitální

- vedeme žáka k využívání digitálních zařízení při učení
- učíme žáka získávat, vyhledávat informace a digitální obsah, odpovídající konkrétnímu účelu
- vedeme žáka k využívání digitální technologie k usnadnění práci

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Ročník: 4.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam Lidé kolem nás ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Místo, kde žijeme obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body, světové strany naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky Lidé kolem nás rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy život a funkce rodiny soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy Lidé a čas orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny	OSV Psychohygiena – hledání pomoci při potížích VDO Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole VMEGS Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě

	regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	
--	---	--

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Ročník: 5.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-06 symboly našeho státu a jejich význam Lidé kolem nás ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem	Místo, kde žijeme obec (město), místní krajina – poloha v krajině okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky Lidé kolem nás soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie právo a spravedlnost – základní lidská vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky Lidé a čas orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	OSV Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí VMEGS Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa, evropské krajiny MKV Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci

území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík		
---	--	--

4. 4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: **Člověk a jeho svět**

4.4.3 Vyučovací předmět: Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Přírodověda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Rozvíjí základní poznatky o Zemi, životě na ni, o vlivu lidské činnosti na přírodu, o rozmanitosti i proměnlivosti živé a neživé přírody naší vlasti, kde jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Vede žáky k poznávání okolní krajiny, k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

Seznamuje žáky se sebou samými, s člověkem, s vývojem a změnami, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Žáci získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci, o bezpečném chování a vzájemné pomoci v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Vede žáky k uvědomění odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí.

K prohloubení a pochopení učiva předmětu Přírodověda přispívá pobyt žáků ve škole v přírodě.

Přírodověda je členěna do tematických okruhů:

- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Jazyk a jazyková výchova

- Český jazyk a literatura: praktické a věcné čtení, slova a pojmy, význam slov, věcné naslouchání, komunikační pravidla

Matematika a její aplikace

- Matematika: orientace na ploše a v prostoru, příklady závislostí z praktického života a jejich vlastností

Informatika

- Informatika: sběr dat a informací, zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka, příklady systémů z přírody

Člověk a jeho svět

- Vlastivěda: určování času, denní režim, poznávání okolní krajiny

Umění a kultura

- Výtvarná výchova: ilustrace textů

Člověk a zdraví

- Tělesná výchova: pohybový režim žáků, pohybové aktivity, vhodné oblečení a obuv, ochrana přírody

Člověk a svět práce

- Pracovní činnosti: jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, lidové tradice a zvyky, základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, výživa rostlin

Začlenění průřezových témat do vyučovacího předmět

- Osobnostní a sociální výchova
- Sebepoznání a sebepojetí (5.)
 - Psychohygiena (4.)
 - Komunikace (4., 5.)

- Enviromentální výchova
- Ekosystémy (4.)
 - Základní podmínky života (4.)
 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (4., 5.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáka k objevování a poznávání všeho, co jej zajímá a v čem by v budoucnu mohl uspět
- pomáháme žákovi orientovat se ve světě informací, časově a místně propojujeme historické, zeměpisné a kulturní informace

Kompetence k řešení problémů

- upevňujeme u žáka účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence komunikativní

- pomáháme rozšiřovat slovní zásobu žáka v osvojovaných tématech
- vedeme žáka k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání
- učíme žáka pojmenovat pozorované skutečnosti

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k práci ve skupině, spolupráci na řešení problémů
- učíme ho respektovat názory druhých

Kompetence občanské

- vedeme žáka k tomu, aby si chránil své zdraví, uvědomoval si význam zdravého životního stylu a podílel se na ochraně životního prostředí
- učíme žáka chovat se v krizových situacích, kdy je ohrožen život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- podporujeme u žáka utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti

Kompetence digitální

- vedeme žáka k využívání digitálních zařízení při učení
- učíme žáka získávat, vyhledávat informace a digitální obsah, odpovídající konkrétnímu účelu
- vedeme žáka k využívání digitální technologie k usnadnění práci

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Ročník: 4.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Rozmanitost přírody ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu Člověk a jeho zdraví ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Rozmanitost přírody látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi Člověk a jeho zdraví osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace,	OSV Psychohygiena – hledání pomoci při potížích OSV Komunikace – komunikace v různých situacích EV Ekosystémy – les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina EV Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, ekosystémy - biodiverzita, energie, přírodní zdroje EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství, doprava, průmysl, a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady

ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	
--	--	--

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Ročník: 5.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Rozmanitost přírody ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu Člověk a jeho zdraví ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné	Rozmanitost přírody nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětvávání, vznik půdy a její význam vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů Člověk a jeho zdraví lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenositelné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání	OSV Sebepoznání a sebezpojetí – já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému, moje vztahy j druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebezpojetí OSV Komunikace – asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí

události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií osobní bezpečí, krizové situace – bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	
--	---	--

4.5 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Dějepis

4.5.1 Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je budována současná demokratická Evropa, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných i rizikových situacích a při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vyučovací předmět je členěn do tematických okruhů:

- Člověk v dějinách
- Počátky lidské společnosti
- Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury
- Křesťanství a středověká Evropa
- Objevy a dobývání, počátky nové doby
- Modernizace společnosti
- Moderní doba
- Rozdělení a integrující se svět

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Jazyk a jazyková komunikace

- Český jazyk a literatura: eposy, řecké báje a pověsti, písemné památky, rozvoj vzdělanosti, rozvoj jazyka českého

Matematika a její aplikace

- Matematika: rozvoj vědy a techniky
- Informační a komunikační technologie
- Informační a komunikační technologie: vyhledávání informací pomocí internetu

Člověk a příroda

- Fyzika, Chemie, přírodopis: rozvoj vědy a techniky
- Zeměpis: orientace v prostoru, územní rozsah států

Umění a kultura

- Hudební výchova: vývoj hudebních projevů, významní skladatelé
- Výtvarná výchova: stavební slohy, umělecká díla, významní umělci

Člověk a společnost

- Občanská výchova: člověk a společnost, náboženské a státní zřízení, lidská a občanská práva

Člověk a zdraví

- Tělesná výchova: odkaz řecké kultury, olympijské hry

Začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu

Multikulturní výchova

- Kulturní difference (6.)
- Etnický původ (8., 9.)

Výchova demokratického občana

- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (9.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Jsme Evropané (7., 8., 9.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- zadáváme žákovi úkoly a vedeme jej k užívání správné terminologie a symboliky, učíme ho třídit informace, a vedeme ho k tomu, aby dokázal operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

Kompetence komunikativní

- vedeme žáka k přesnému a výstižnému vyjadřování a k využívání informačních a komunikačních prostředků, aby byl schopen se vyjadřovat výstižně v psaném i slovním projevu, aby rozuměl různým typům textu i obrazovému materiálu

Kompetence občanské

- vedeme žáka k tomu, aby bral ohled na druhé, pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, kulturnímu a historickému dědictví

Kompetence pracovní

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce, pravidel a plnění povinností, vedeme žáka k využívání znalostí v praxi

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Člověk v dějinách D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací v minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu Počátky lidské společnosti D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých civilizací D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin	Člověk v dějinách -význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny -historický čas a prostor Počátky lidské společnosti -člověk a lidská společnost v pravěku Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury -nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz -antické Řecko a Řím střední Evropa a její styky s antickým Středomořím Křesťanství a středověká Evropa -nový etnický obraz Evropy -utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj -islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) -Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě -křesťanství a křížové výpravy -struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev -kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost	MKV Kulturní diference – respektování zvláštností různých etnik

v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie Křesťanství a středověká Evropa D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní boj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury		
--	--	--

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Objevy a dobývání. Počátky nové doby D-9-5-01 vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek Modernizace společnosti D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	Objevy a dobývání. Počátky nové doby -renesance, humanismus, husitství, -reformace a jejich šíření Evropou zámořské objevy a počátky dobývání světa -český stát a velmoci v 15. – 18. století - barokní kultura a osvícenectví Modernizace společnosti -Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA -industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka -národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa	VMEGS Jsme Evropané – Kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy, školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Modernizace společnosti D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií Moderní doba D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Modernizace společnosti -revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů -politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva -kulturní rozrůzněnost doby -konflikty mezi velmocemi, kolonialismus Moderní doba -první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky -nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě -vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy -mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět	VMEGS Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie MKV Etnický původ různé způsoby života, rovnocennost všech etnických skupin a kultur, postavení národnostních menšin

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy, školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Moderní doba D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí Rozdělený a integrující se svět D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Moderní doba -druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války Rozdělený a integrující se svět -studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření -vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) -vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky -rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět -problémy současnosti -věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	MKV Etnický původ různé způsoby života, rovnocennost všech etnických skupin a kultur, postavení národnostních menšin VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti VMEGS Jsme Evropané – Evropská integrace, instituce Evropské unie a jejich fungování, co Evropu spojuje a co ji rozděluje

4.5 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: **Výchova k občanství**

4.5.2 Vyučovací předmět: Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Občanská výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblastí se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Občanská výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Vyučovací předmět je členěn do tematických okruhů:

- Člověk ve společnosti
- Člověk jako jedinec
- Člověk, stát a hospodářství
- Člověk, stát a právo
- Mezinárodní vztahy, globální svět

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Člověk a příroda

- Vlastivěda: vztah k domovu, k vlasti
- Přírodopis, přírodověda: ochrana zdraví občanů a jejich bezpečí
- Zeměpis: vztah k domovu, města, různé jazyky
- Chemie: náhražky smyslu života

Člověk a společnost

- Dějepis: vznik našeho státu, symboly, kultura, smysl společenství

Matematika a její aplikace

- Matematika: občan v ekonomických vztazích

Člověk a zdraví

- Výchova ke zdraví: podobnost a odlišnost, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj

Začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu

Výchova demokratického občana - Formy participace občanů v politickém životě (7.)
- Občan, občanská společnost a stát (7.)
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (7., 8.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (8.)
- Objevujeme Evropu a svět (9.)
- Jsme Evropané (9.)

Multikulturní výchova - Kulturní difference (7.)
- Princip sociálního smíru a solidarity (7., 8.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učíme žáka vyhledávat a třídit si informace, které pak využije při učení i v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáka k samostatnému rozhodování a k odpovědnosti za svá rozhodnutí, podporujeme v něm schopnost obhájit svůj názor

Kompetence komunikativní

- snažíme se žáky naučit formulovat a vyjádřit své myšlenky a názory, umět naslouchat ostatním

Kompetence sociální a personální

- učíme žáka spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchat a respektovat názor druhého, upevňovat dobré mezilidské vztahy, pokusit se spravedlivě hodnotit práci svou a druhých

Kompetence občanské

- učíme žáka respektovat odlišnost jiných, vedeme ho k praktickému využití poznatků v životě (volba povolání, rodinný život, vyřizování na úřadech, práva a povinnosti...)

Kompetence pracovní

vedeme žáka k efektivitě vlastní práce a k reálnému posuzování vlastních možností

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Člověk ve společnosti VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti Člověk, stát a hospodářství VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, Člověk, stát a právo VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Člověk ve společnosti naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí Člověk, stát a hospodářství majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví peníze – formy placení; hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice Člověk, stát a právo právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy, jejich úkoly, orgány a instituce samosprávy, jejich úkoly principy demokracie – význam a formy voleb do zastupitelstev lidská práva – základní lidská	MKV Kulturní difference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a Evropě VDO Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika VDO Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – význam Ústavy jako základního zákona země MKV Princip sociálního smíru a solidarity –

VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práva svobod VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady Asertivní chování EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva	práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví Asertivní chování přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost fair play – zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry, asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích, prosociálnost a sport	lidská práva, základní dokumenty
--	---	---

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Člověk jako jedinec VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání Člověk, stát a hospodářství VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz Člověk, stát a právo VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů Mezinárodní vztahy, globální svět VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život	Člověk jako jedinec podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí Člověk, stát a hospodářství principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; Člověk, stát a právo principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů Mezinárodní vztahy, globální svět evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR Iniciativa a komplexní prosociálnost iniciativa a tvořivost prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí a v rodině, psychická a fyzická pomoc	VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – význam Ústavy jako základního zákona země MKV Princip sociálního smíru a solidarity – lidská práva, základní dokumenty VMEGS Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu

občanů, uveďte příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování Iniciativa a komplexní prosociálnost EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řeš.		
--	--	--

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Člověk jako jedinec VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru Člověk, stát a hospodářství VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu Člověk, stát a právo VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání Mezinárodní vztahy, globální svět	Člověk jako jedinec osobní rozvoj – životní cíle a plány, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace a vůle při seberozvoji Člověk, stát a hospodářství peníze – formy placení hospodaření – úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu Člověk, stát a právo protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající (prodej, pronájem, pracovní poměr, manželství); základní práva spotřebitele Mezinárodní vztahy, globální svět globalizace – projevy; významné globální problémy Reálné a zobrazené vzory pozitivní vzory versus pochybné idoly – rozlišování vzorů, vliv reálných vzorů, prosociální vzory ve veřejném životě, vzory ve vlastní rodině	VMEGS Objevujeme Evropu a svět – státní a Evropské symboly, Den Evropy, život Evropanů, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů VMEGS Jsme Evropané – instituce Evropské unie a jejich fungování, svobody a jejich dopad na život jedince

VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni v obci, regionu Reálné a zobrazené vzory EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory		
--	--	--

4.6 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Přírodopis

4.6.1 Vyučovací předmět: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Přírodopis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávání v předmětu **Přírodopis** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**.

Učivo umožňuje žákům porozumět procesům, které probíhají v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi, poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou navzájem propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, učí žáky využívat znalosti ve prospěch ochrany přírody. Navazuje na přírodovědní učivo **Člověk a jeho svět** na 1. stupni.

K prohloubení a pochopení učiva Přírodopisu jezdíme pravidelně na školu v přírodě.

Vyučovací předmět je členěn do tematických okruhů

- Obecná biologie a genetika
- Biologie hub
- Biologie rostlin
- Biologie živočichů
- Biologie člověka
- Neživá příroda
- Základy ekologie
- Praktické poznávání přírody

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Člověk a příroda

- chemie: znečištění atmosféry, chemický průmysl
- fyzika: sluneční soustava, vesmír

Člověk a jeho svět

- prvouka: roční období
- vlastivěda: orientace na mapě, obec, města
- přírodověda: město x vesnice

Člověk a společnost

- dějepis: pravěk, středověk a křesťanství, novověk, nenovější dějiny
- občanská výchova: člověk a společnost

Začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu

Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí (8.)

Environmentální výchova - Základní podmínky života (7., 9.)
- Vztah člověka k prostředí (9.)
- Ekosystémy (6.)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (9.)

Multikulturní výchova - Etnický původ (8.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- učíme žáka pracovat s učebnicí, s učebními materiály a pomůckami
- vedeme žáka k vyhledávání a využívání informací

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáka přijímat důsledky svých rozhodnutí, popsat problém, svěřit se s ním, požádat o radu a řídit se jí
- učíme žáka přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Kompetence komunikativní:

- učíme žáka pochopit obsah sdělení, přiměřeně na něj reagovat, využívat tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, rozumět běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům
- vedeme žáka k vyjadřování svých názorů a postojů, aby dokázali vhodnou formou obhájit svůj názor a využívat získané komunikativní dovednosti ke spolupráci s druhými

Kompetence sociální a profesionální:

- učíme žáka respektovat pravidla práce v týmu, rozpoznávat rizikové a nevhodné chování, uvědomovat si možné důsledky
- vedeme žáka k navazování a udržování vztahů s vrstevníky, k respektu k druhým, posilování sociálního chování, sebeovládání, vnímavosti k potřebám druhých, uvědomování si možnosti psychického, fyzického zneužívání

Kompetence občanské:

- učíme žáka chránit své zdraví, uvědomovat si význam zdravého životního stylu, podílet se na ochraně přírodního a životního prostředí
- učíme žáka chování v krizových situacích, v situacích ohrožující život a zdraví lidí, tak aby byli schopni uplatnit osvojené dovednosti a postupy

Kompetence pracovní:

- učíme žáka zvládat pracovní dovednosti, postupy, schopnost pracovat v kolektivu, dodržovat zásady bezpečnosti, zdraví a hygieny, ochrany životního prostředí
- rozvíjíme u žáka schopnost koncentrace a výdrže
- vedeme žáka k dokončení pracovní činnosti a využívání získaných znalostí a zkušeností

Kompetence digitální:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
Obecná biologie a genetika P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka Biologie hub P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků Biologie živočichů P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy Praktické poznávání přírody P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	Obecná biologie a genetika vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití Biologie hub houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami lišejníky – výskyt a význam Biologie živočichů stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva projevy chování živočichů Praktické poznávání přírody praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem	EV Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa)

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
Biologie rostlin P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů Biologie živočichů P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy Praktické poznávání přírody P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	Biologie rostlin anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana Biologie živočichů stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva projevy chování živočichů Praktické poznávání přírody praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	EV Základní podmínky života

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
Obecná biologie a genetika P-9-1-03 uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě utváření organismů Biologie člověka P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby Praktické poznávání přírody P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	Obecná biologie a genetika dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití Biologie člověka fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie Praktické poznávání přírody praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	OSV Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika, můj vztah ke mně samému MKV Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
Neživá příroda P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi Základy ekologie P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí Praktické poznávání přírody P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	Neživá příroda Země – vznik a stavba Země nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky půdy – složení, vlastnosti a význam vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi Základy ekologie organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území Praktické poznávání přírody praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy	EV Základní podmínky života – půda EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody EV Vztah člověka k prostředí – aktuální ekologický problém, prostředí a zdraví

4.6 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Zeměpis**

4.6.2 Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Zeměpis je součástí vzdělávacího oboru Člověk a příroda

Cílem je získávat vědomosti a dovednosti z geografického prostředí různými formami a specifickými metodami práce, rozvíjet orientaci v geografickém prostředí, osvojit si hlavní geografické pojmy a jevy, napomáhat rozvíjet trvalý zájem o poznávání vlastní země a regionů světa.

Ve výchovné složce je rozvíjen vztah k respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a ochraně životního prostředí.

Vyučovací předmět je členěn do tematických okruhů:

- Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie
- Přírodní obraz země
- Regiony světa
- Společenské a hospodářské prostředí
- Životní prostředí
- Česká republika
- Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Člověk a příroda

- Chemie: znečištění atmosféry, chemický průmysl
- Fyzika: sluneční soustava, vesmír
- Přírodopis: CHKO, výskyt rostlin a živočichů

Člověk a jeho svět

- Prvouka: roční období
- Vlastivěda: orientace na mapě, obec, města
- Přírodověda: město x vesnice

Člověk a společnost

- Dějepis: pravěk, středověk a křesťanství, novověk, nejnovější dějiny
- Občanská výchova: člověk a společnost

Začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání (6.)

Environmentální výchova

- Základní podmínky života (7.)

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (9.)

- Ekosystémy (7.)

Multikulturní výchova

- Princip sociálního smíru a solidarity (8.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané (9.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učíme žáka vyhledávat a třídit informace, chápat je a efektivně je využívat v procesu učení, učíme jej používat výukové programy a internet

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáka k samostatnému rozhodování a k schopnosti obhájit svůj názor

Kompetence komunikativní

- učíme žáka vyjadřovat myšlenky ústní i písemnou formou s použitím geografické a topografické terminologie, učíme jej základům ekologie a vyjádření názoru, co prospívá a co škodí životnímu prostředí (dialog učitel-žák, žák-žák)

Kompetence sociální a personální

- učíme žáka pracovat ve skupinách, respektovat názor druhého, podílet se na týmové práci a přijmout kritiku své práce

Kompetence občanské

- seznamuje žáka s kulturou a zvyky jiných národností, vedeme jej k respektování rozdílů mezi lidmi a učíme žáka zodpovědně reagovat v krizových situacích a v rámci možností poskytnout pomoc (živelné pohromy, protiprávní chování jednotlivců a skupin)

Kompetence pracovní:

- vedeme žáka k samostatné práci (s atlasem, mapou, plánem, busolou), k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu

Kompetence digitální:

získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
Přírodní obraz Země Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost Životní prostředí Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Přírodní obraz Země Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti Životní prostředí krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie komunikační geografický a kartografický jazyk – mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	OSV Rozvoj schopnosti poznávání – dovednosti pro učení a studium

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Regiony světa Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Regiony světa světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	EV Ekosystémy – moře EV Základní podmínky života – voda

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Společenské a hospodářské prostředí Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění Hospodářských aktivit Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech Životní prostředí Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, Rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Společenské a hospodářské prostředí obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska Životní prostředí krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ekologické zemědělství, doprava – vlivy na prostředí, průmysl a životní prostředí MKV Princip sociálního smíru a solidarity – nekonfliktní život v multikulturní společnosti

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Česká republika Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států Terénní geografická výuka, praxe, aplikace Z-9-7-1 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-2 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Z-9-7-3 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Česká republika místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry) Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech Terénní geografická výuka, praxe, aplikace cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ekologické zemědělství, doprava – vlivy na prostředí, průmysl a životní prostředí VMEGS Jsme Evropané - Evropská integrace

4.6 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Fyzika**

4.6.3 Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávání v předmětu Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Učivo navazuje na učivo přírodopisu. Cílem je poskytnout žákům základní vědomosti o fyzikálních jevech a jejich použití v praktickém životě.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvoji dovednosti pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů a souvislostí mezi nimi
- vede k osvojení základních fyzikálních pojmů
- podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a logické uvažování

Vyučovací předmět je členěn do tematických okruhů

- Látky a tělesa
- Pohyb těles; Síly
- Mechanické vlastnosti tekutin
- Energie
- Zvukové děje
- Elektromagnetické a světelné děje
- Vesmír

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Člověk a příroda

- chemie: vlastnosti látek, tlak vody a vzduchu, voda, vzduch
- přírodopis: stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, úkazy Země, vnější a vnitřní geologické děje
- zeměpis: Země jako vesmírné těleso

Matematika a její aplikace

- matematika: matematické operace a zákonitosti

Začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopnosti poznávání (6.)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (7., 8., 9.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- ukazujeme žákovi možnosti, jak získávat informace (odborné články z tisku i na internetu, návody na použití, naučné pořady...)

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáka znát své možnosti, reálně posoudit své schopnosti, nepodceňovat ani nepřeceňovat se, obhájit svůj názor a ověřovat ho v praxi

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáka k práci (ve skupinách), která je založena na komunikaci jednotlivce, respektování názoru druhých a na diskusi
- vedeme žáka k formování myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence pracovní:

- vedeme žáka k dodržování zásad bezpečnosti při práci, navrhujeme i necháváme žáky navrhopvat a posuzovat postupy bezpečnější, rychlejší, jednodušší, efektivnější...

Kompetence sociální a personální:

- navozujeme situace k posílení pocitu odpovědnosti a sebedůvěry, vedeme žáka ke spolupráci při řešení problémů, podporujeme ochotu a snahu vzájemně si pomáhat

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 6.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
Látky a tělesa F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Látky a tělesa měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze	OSV Rozvoj schopnosti poznávání – řešení problémů

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
Pohyb těles; Síly F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Pohyb těles; Síly pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi výslednice dvou sil stejných a opačných směrů	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Mechanické vlastnosti tekutin F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů Energie F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem Elektromagnetické a světelné děje F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Mechanické vlastnosti tekutin Pascalův zákon – hydraulická zařízení hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách Energie formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny Elektromagnetické a světelné děje elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Elektromagnetické a světelné děje F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní Energie F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí Zvukové děje F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí Vesmír F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Elektromagnetické a světelné děje elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními Energie formy energie – jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Zvukové děje vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu Vesmír sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů

4.6 Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vzdělávací obor: **Chemie**

4.6.4 Vyučovací předmět: **Chemie**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Cílem vyučování chemie je podat žákům základní informace o některých prvcích, sloučeninách a reakcích s důrazem na jejich praktické využití. Účelem předmětu je také žáky seznámit s pravidly bezpečné práce s chemickými látkami a rovněž i s možnostmi poskytnutí první pomoci při úrazech nebezpečnými chemikáliemi. Předmět směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu, porozumění chemických dějů. Seznamuje žáka se stavbou a složením chemických látek.

Vyučovací předmět je členěn do tematických okruhů:

- Pozorování, pokus a bezpečnost práce
- Směsi
- Částicové složení látek a chemické prvky
- Chemické reakce
- Anorganické sloučeniny
- Organické sloučeniny
- Chemie a společnost

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Člověk a příroda

- přírodopis: vzduch, voda, fosilní paliva, přírodní látky – tuky, sacharidy, bílkoviny, vitamíny, recyklace surovin,
- fyzika: vlastnosti látek, částicové složení látek, výroba elektrického proudu

Člověk a společnost:

- občanská výchova: návykové látky

Matematika a její aplikace:

- matematika: výpočty – chemické rovnice, molární hmotnost

Člověk a zdraví

- tělesná výchova: zdraví a životní styl, zásady správné výživy, hygienické zásady

Informační a komunikační technologie

- informační a komunikační technologie: možnosti vyhledávání informací webovou službou

Začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu

Environmentální výchova

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (8., 9)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáka k uvědomění si významu a možností využití chemických látek v běžném praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- vedeme ho k samostatnému řešení problémů
- povzbuzujeme jej při neúspěchu a učíme jej v obtížné situaci požádat o pomoc a radu

Kompetence komunikativní

- seznamuje žáka se správným vyjadřováním v rámci chemických symbolů a značek a učíme je srozumitelně popsat vlastnosti látek a nebezpečí při nesprávném zacházení s nimi

Kompetence sociální

- učíme žáka pracovat a spolupracovat ve skupinách, respektovat názor druhých a podřídit se v běžných situacích s ohledem na zvláštnosti jedince, kladně hodnotíme správné chování žáka při práci ve skupině

Kompetence občanské

- vedeme žáka k bezpečnému zacházení s chemikáliemi vzhledem k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- při hodinách postupujeme a hodiny sestavujeme tak, aby žák udržel při práci koncentraci a schopnost dokončit zadaný úkol, aby uměl posoudit význam své domácí přípravy na výsledcích v daných hodinách

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Pozorování, pokus a bezpečnost práce CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí Směsi CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití Částicové složení látek a chemické prvky CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti Anorganické sloučeniny CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým	Pozorování, pokus a bezpečnost práce vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, pictogramy a jejich význam Směsi směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva Částicové složení látek a chemické prvky částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků chemické sloučeniny – názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin Anorganické sloučeniny oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti,	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí, odpady, hnojiva, změny v krajině

papírkem a uveďte příklady uplatňování neutralizace v praxi	vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů solí kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	
--	--	--

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
Chemické reakce CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu Organické sloučeniny CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů Chemie a společnost CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Chemické reakce chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou Organické sloučeniny uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle Chemie a společnost chemický průmysl v ČR – výroby, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze průmyslová hnojiva tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace pesticidy a insekticidy hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti léčiva a návykové látky	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí, odpady, hnojiva, změny v krajině

4.7 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: **Hudební výchova**

4.7.1 Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova je součástí vzdělávacího oboru Umění a kultura.

Vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, vede žáky k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby, zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace. Rozvíjí osobnost žáků, jejich hudební schopnosti, dovednosti – sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, tvořivé, poslechové a pohybové.

Hudební výchova zahrnuje činnosti:

- Vokální činnosti
- Instrumentální činnosti
- Hudebně pohybové činnosti
- Poslechové činnosti

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Informační a komunikační technologie

- informační a komunikační technologie: vyhledávání zajímavostí na ICT, aktuality o současné hudbě a hudebním průmyslu

Člověk a jeho svět

- dějepis: historické souvislosti, život slavných autorů v souvislostech

Člověk a příroda

- přírodopis: zvuky přírody, hluk – město
- zeměpis: sousední státy – zvyky, kulturní tradice

Umění a kultura

- výtvarná výchova: obrazový materiál, časopisy, knihy, různé techniky terapií, hudební příběh, ilustrace

Člověk a zdraví

- výchova ke zdraví: relaxace, odpočinek
- tělesná výchova: hudebně pohybová výchova

Začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopnosti poznávání (1. - 5., 8., 9)
- Psychohygienu (1. - 8.)
- Komunikace (1. - 7., 9.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Jsme Evropané (8., 9.)

Multikulturní výchova

- Kulturní difference (5.)

- Multikulturalita (6., 7.)

Mediální výchova

- Fungování a vliv médií ve společnosti (7.)

- Vnímaní autora mediálních sdělení (9.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáka k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňujeme každému žákovi poznat vlastní pokrok

Kompetence k řešení problémů

- sledujeme při hodině pokrok všech žáků
- vedeme žáka k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- zajímáme se o náměty, názory a zkušenosti žáka, učíme žáka rytmizovat a melodizovat jednoduché texty, vyjadřovat hudbu pohybem

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k vzájemnému naslouchání a ke kritickému posuzování žánrů a stylů hudby
- vedeme žáka, aby bral ohled na druhé

Kompetence občanská

- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení nebo jejich výsledků a kriticky se zamýšleli nad obsahy hudebních děl

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k užívání různých nástrojů a vybavení např. z Orffova instrumentáře
- vytváříme pozitivní vztah k hudebním činnostem

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 1.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-02 rytmitizuje jednoduché texty HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu HV-3-1-05 rozpozná výrazné tempové změny v proudu znějící hudby	Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost) hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu intonace, vokální improvizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje – reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební doprovod, hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď) Hudebně pohybové činnosti taktování, pohybový doprovod znějící hudby – taneční hry se zpěvem orientace v prostoru – reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách Poslechové činnosti hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmické a tempové změny	OSV Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 2.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo HV-3-1-05 rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (nasazení a tvorba tónu), hlasová hygiena hudební rytmus – realizace písni ve 2/4 a 3/4 a 4/4taktu intonace, vokální improvizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) záznam vokální hudby – zachycení melodie písni pomocí linky, pohybu Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje – reprodukce motivů jednoduchých skladbiček pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu), hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď) Hudebně pohybové činnosti taktování, pohybový doprovod znějící hudby – taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance orientace v prostoru – reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách Poslechové činnosti kvality tónů – délka, síla hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, rytmické změny v hudebním proudu	OSV Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 3.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálněinstrumentální	Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4taktu intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových tóninách záznam vokální hudby – nota jako grafický znak pro tón Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře a zobcových fléten rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmičtém doprovodu, prodleva), Hudebně pohybové činnosti taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem orientace v prostoru – utváření pohybové paměti Poslechové činnosti kvality tónů – délka, síla, barva, výška vztahy mezi tóny – souzvuk, akord hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka, ...	OSV Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 4.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
HV-5-1-01 zpívá v jednohlasu v durových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-03 využívá jednoduché, hudební nástroje k doprovodné hře HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků	Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4taktu intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) záznam vokální hudby – notový zápis jednoduché melodie Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje – reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, boomwhackerů, ... rytmizace, melodizace, hudební improvizace – písňová forma (sloka, refrén) Hudebně pohybové činnosti taktování, pohybový doprovod znějící hudby – jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru – utváření pohybové paměti Poslechové činnosti kvality tónů – délka, síla, barva, výška vztahy mezi tóny – souzvuk, akord hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.	OSV Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 5.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not HV-5-1-03 využívá jednoduché, hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků HV-5-1-07 na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas a vícehlas – kánon intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry záznam vokální hudby zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, fléten, ... rytmizace, melodizace, hudební improvizace – jednodílná písňová forma (a-b) záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu Hudebně pohybové činnosti taktování, pohybový doprovod znějící hudby – jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách Poslechové činnosti kvality tónů – barva, výška vztahy mezi tóny – souzvuk, akord hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace	OSV Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací OSV Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov MKV Kulturní difference – poznávání vlastního kulturního zakotvení

	interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	
--	---	--

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, vytváří jednoduché doprovody HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby	Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, vícehlasý a jednohlasý zpěv, jejich individuální využití při zpěvu intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, melodií reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje – hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře záznam hudby – noty Hudebně pohybové činnosti pohybový doprovod znějící hudby – taktování pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při pohybových hrách Poslechové činnosti orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV Komunikace – řeč zvuků a slov MKV Multikulturalita – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby	Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev –vícehlasý a jednohlasý zpěv, jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách hudební rytmus – využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně rozvoj hudebního sluchu a hudební představitosti – reprodukce tónů a melodií z nezpěvné do zpěvné polohy reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje – hra a tvorba doprovodu s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, boomwhackerů, ... záznam hudby – noty a jiné možné záznamy hudby vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje Hudebně pohybové činnosti pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace Poslechové činnosti orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušermalba) a jejich význam pro pochopení hudebního díla hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV Komunikace – řeč zvuků a slov MKV Multikulturalita – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování MV Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na kulturu

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasu i vícehlasu HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev – hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, deklamace, jejich individuální využití při zpěvu intonace a vokální improvizace – improvizace jednoduchých hudebních forem hudební rytmus – využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně reflexe vokálního projevu – hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií, hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, fléten, ... záznam hudby – noty a další způsoby záznamu hudby vyjadřování hudebních i nehmotných představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje Hudebně pohybové činnosti pohybový doprovod znějící hudby – taneční kroky pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické Poslechové činnosti hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehmotnými díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla vytváření vlastních soudů a preferencí	OSV Rozvoj schopnosti zapamatování – cvičení dovednosti zapamatování OSV Psychohygiena – dovednosti zvládání stresových situací VMEGS Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasu i vícehlasu HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebněvýrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě anazákladětohopřístupujekhudebnímu dílujakoklogickyutvářenémucelku HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev –techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách intonace a vokální improvizace – improvizace jednoduchých hudebních forem hudební rytmus –využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií reflexe vokálního projevu – hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií, hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Hudebně pohybové činnosti pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – improvizace Poslechové činnosti hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla vytváření vlastních soudů a preferencí	OSV Rozvoj schopnosti zapamatování – cvičení dovednosti zapamatování OSV Komunikace – dovednosti pro verbální i neverbální sdělování VMEGS Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace MV Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení

4. 7 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: **Výtvarná výchova**

4.7.2 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Rozvíjí vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci žáků. Vnímání a interpretace vychází z porovnávání dosavadních a aktuálních zkušeností žáků, umožňuje jim uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Tradičními a ověřenými prostředky, i nově vznikajícími tvůrčími činnostmi založenými na experimentování, jsou žáci vedeni k odvaze a chuti uplatňování osobních pocitů a prožitků a zapojení se do procesu tvorby a komunikace.

Výtvarná výchova zahrnuje činnosti:

- Rozvíjení smyslové citlivosti
- Uplatňování subjektivity
- Ověřování komunikačních účinků

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Jazyk a jazyková komunikace:

- český jazyk a literatura: psaní knih (spisovatel a ilustrátor), monogramy, ilustrace, comics, funkce písma, znaky

Matematika a její aplikace:

- matematika: geometrické řazení prvků v ploše a prostoru, perspektiva, geometrie-hra čar

Informační a komunikační technologie:

- informační a komunikační technologie: počítačová grafika, vyhledávání informací z dějin umění, postupy animace

Člověk a jeho svět

- prvouka: barvy v přírodě, přírodní materiály
- přírodověda: přírodní materiály, ochrana životního prostředí, odpadový materiál
- vlastivěda: cestování, orientace na mapě

Člověk a společnost:

- dějepis: architektura, sochařství, kultura a tradice ve světě – druhy písma, móda, design
- občanská výchova: vztahy uvnitř společnosti, realizace plánů v životě, estetika

Člověk a příroda

- fyzika: světlo a stín, pohyb těles
- chemie: míchání barev, reakce prvků (glazování v keramice)

- při práci s výtvarným materiálem, zdůrazňujeme dodržování hygienických pravidel, vedeme žáka ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů a vybavení

Kompetence digitální

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 1.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vnímání události různými smysly je vyjadřuje VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření - Pozorování přírodních útvarů, rozlišování tvarů, barvy, struktury, sledování a srovnávání tvarů předmětů, linií (vodorovné, šikmé čáry, elipsy, ovály, kružnice). - Otiskování v barvě, frotáž, kresba, malba, koláž. - Hra s barvou: zapouštění, rozfoukávání. Pojmy: základní barvy, teplé a studené barvy, husté a řídké barvy. uspořádání objektů do celků -Tvorba v plošném uspořádání: plocha ohraničená obrysem (omalovánka, šablona) - geometrické řazení prvků v ploše a prostoru - Tvorba z různých přírodnin a materiálů – vytváří prostorové útvary. reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - Volná malba na základě vlastní fantazie a představ. smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - Výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke zkušenosti na základě vlastního prožitku dítěte: ilustrace pohádky, hračka. Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty typy vizuálně obrazných vyjádření Aktivní práce s ilustrací – funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků (barva, linie, prostor), poznávání různých vyjadřovacích prostředků porovnáváním ilustrace, fotografie, film. Ilustrace známých českých ilustrátorů: např. J. Lady, O. Sekory, Z. Milera, Zmatlíková.	OSV Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - Seznamování s různými druhy výtvarného umění. - Používání různých výtvarných prostředků a materiálů (modurit, plastelína, kamínky, kůra, plody, špejle...) - Vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě představ – kombinace přírodních materiálů <i>Ověřování komunikačních účinků</i> - Vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých.	
--	---	--

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 2.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vnímání události různými smysly je vyjadřuje VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření - Pozorování přírodních útvarů, rozlišování tvarů, barvy, struktury, sledování a srovnávání tvarů předmětů, linií - Otiskování v barvě, frotáž, kresba, malba, koláž. - Hra s barvou: zapouštění, rozfukávání. Pojmy: základní barvy, míchané barvy, teplé a studené barvy, husté a řídké barvy. uspořádání objektů do celků -Tvorba v plošném uspořádání: plocha ohraničená obrysem (omalovánka, šablona) - geometrické řazení prvků v ploše a prostoru - Tvorba z různých přírodnin a materiálů – vytváří prostorové útvary. reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - Volná malba na základě vlastní fantazie a představ. smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - Výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke zkušenosti na základě vlastního prožitku dítěte: ilustrace pohádky, vyprávění, hračka. Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - pohyb těla typy vizuálně obrazných vyjádření - Aktivní práce s ilustrací – funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků (barva, linie, prostor), poznávání různých vyjadřovacích prostředků porovnáváním ilustrace, fotografie, filmu - Ilustrace známých českých ilustrátorů: např. J. Lady, O. Sekory, Z. Milera, Zmatlíková.	OSV Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích

	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - Seznamování s různými druhy výtvarného umění. - Používání různých výtvarných prostředků a materiálů (modurit, plastelína, kamínky, kůra, plody, špejle...) - Vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě představ – kombinace přírodních materiálů <i>Ověřování komunikačních účinků</i> - Vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých.	
--	---	--

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 3.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vnímání události různými smysly je vyjadřuje VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<i>Rozvíjení smyslové citlivosti</i> prvky vizuálně obrazného vyjádření - Pozorování přírodních útvarů, rozlišování tvarů, barvy, struktury, sledování a srovnávání tvarů předmětů, linií - Otiskování v barvě, frotáž, kresba, malba, koláž. - Hra s barvou: zapouštění, rozfukávání. Pojmy: základní barvy, míchané barvy, teplé a studené barvy, husté a řídké barvy. uspořádání objektů do celků -Tvorba v plošném uspořádání: plocha ohraničená obrysem (omalovánka, šablona) - geometrické řazení prvků v ploše a prostoru - Tvorba z různých přírodnin a materiálů – vytváří prostorové útvary. reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Volná malba na základě vlastní fantazie a představ. smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke zkušenosti na základě vlastního prožitku dítěte: ilustrace pohádky, hračky, vyprávění. <i>Uplatňování subjektivity</i> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Snaha o zachycení pohybu těla a jeho umístění v prostoru. typy vizuálně obrazných vyjádření aktivní práce s ilustrací – funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků (barva, linie, prostor), poznávání různých vyjadřovacích prostředků porovnáváním ilustrace, fotografie, film.	OSV Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích

	Ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, Z. Milera, Zmatlíková. přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením Seznamování s různými druhy výtvarného umění. Používání různých výtvarných prostředků a materiálů (modurit, plastelína, kamínky, kůra, plody, špejle...) Vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě představ – kombinace přírodních materiálů <i>Ověřování komunikačních účinků</i> Vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých.	
--	---	--

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 4.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě VV-5-1-4 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření – tvar, linie, vnitřní stavba materiálu, barva, stín, proporce v ploše i prostoru, kontrast, rytmus, symetrie, osa souměrnosti – Tvar písma – psací, tiskací malé, velké – zdobné prvky, – Geometrické tvary uspořádání objektů do celků – zátiší reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – přírodní materiály: dřevo, papír, sádra, hlínu, písek. smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – fotografie, film, tiskoviny, televize Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – Postava v pohybu a v prostoru. – Akční malba a kresba pro vyjádření emocí, pocitů, nálad. – Tematická malba – zobrazení děje – Zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy, portréty, krajiny, konfrontace představy se skutečností. typy vizuálně obrazných vyjádření – Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší). – Ilustrátory dětských knih a časopisů přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – vizuální a haptické vnímání Ověřování komunikačních účinků Vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých.	OSV Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrá organizace času OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 5.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace VV-5-1-06 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření Prvky vizuálně obrazného vyjádření – tvar, linie, vnitřní stavba materiálu, barva, stín, proporce v ploše i prostoru, kontrast, rytmus, symetrie, osa souměrnosti - Tvar písma – psací, tiskací malé, velké – zdobné prvky, - Geometrické tvary – mnohoúhelníky, spirály, elipsy, jejich řazení, rytmus, prolínání, přímka, křivka uspořádání objektů do celků - zátiší reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - přírodní materiály: dřevo, papír, sádra, hlínu, písek. smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - fotografie, film, tiskoviny, televize Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - Akční tvar malby a kresby pro vyjádření emocí, pocitů, nálad. - Postava v pohybu a v prostoru. - Zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy, portréty, krajiny, konfrontace představy se skutečností. typy vizuálně obrazných vyjádření Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě/ volná grafika/písmo/architektura/lidové umění a jeho dekor. přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - vizuální a haptické vnímání Ověřování komunikačních účinků Vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých.	OSV Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrá organizace času OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích VMEGS Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvar, vztah a uspoř. prvků v ploše - textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) - dekorativní řešení plochy - písmo, grafika uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů mezi objekty - zátiší - studie předmětu: přírodní objekty - základy kompozice plochy - základy perspektivy reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - akční malba na hudbu - expresivní vyjádření pocitů Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření práce s uměleckou výtvarnou tvorbou, ilustrace, fotografie, film, televize, tiskoviny, reklama dějiny umění - mýty, báje, pohádky, pověsti Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty - pohyb těla a jeho umístění v prostoru - fantazijní práce - barvy - portrét, figura typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, ilustrace textů, fotografie, reklama, grafika, sochařství, volná malba, komiks přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - vnímání různými smysly Ověřování komunikačních účinků Vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých.	OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrá organizace času OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích VMEGS Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích MKV Kulturní difference – poznávání vlastního kulturního zakotvení

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvar, vztah a uspoř. prvků v ploše - textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) - dekorativní řešení plochy - písmo, grafika uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů mezi objekty - zátiší - studie předmětu: přírodní objekty - základy kompozice plochy - základy perspektivy reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - akční malba na hudbu - expresivní vyjádření pocitů Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - práce s uměleckou výtvarnou tvorbou, ilustrace, fotografie, film, televize, tiskoviny, reklama - dějiny umění - mýty, báje, pohádky, pověsti Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty - pohyb těla a jeho umístění v prostoru - fantazijní práce - barvy - portrét, figura typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, ilustrace textů, fotografie, reklama, grafika, sochařství, volná malba, komiks přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - vnímání různými smysly Ověřování komunikačních účinků Vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých.	OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému, dobrá organizace času OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích VMEGS Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích MKV Kulturní difference – poznávání vlastního kulturního zakotvení

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvar, vztah a uspoř. prvků v ploše - textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) - dekorativní řešení plochy - písmo, grafika uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů mezi objekty - zátiší - studie předmětu: přírodní objekty - základy kompozice plochy - základy perspektivy reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - akční malba na hudbu - expresivní vyjádření pocitů Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření práce s uměleckou výtvarnou tvorbou, ilustrace, fotografie, film, televize, tiskoviny, reklama - dějiny umění - móda, design Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty - pohyb těla a jeho umístění v prostoru - fantazijní práce - barvy - portrét, figura typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, ilustrace textů, fotografie, reklama, grafika, socha, volná malba, komiks přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - vnímání různými smysly Ověřování komunikačních účinků Vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých.	OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému, dobrá organizace času OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích MV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti MV Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení

Oblast: Člověk a umění	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvar, vztah a uspoř. prvků v ploše - textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) - dekorativní řešení plochy - písmo, grafika uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů mezi objekty - zátěží - studie předmětu: přírodní objekty - základy kompozice plochy - základy perspektivy reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - akční malba na hudbu - expresivní vyjádření pocitů Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - práce s uměleckou výtvarnou tvorbou, ilustrace, fotografie, film, televize, tiskoviny, reklama - dějiny umění - móda, design Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty - pohyb těla a jeho umístění v prostoru - fantazijní práce - barvy - portrét, figura typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, ilustrace textů, fotografie, reklama, grafika, socha, volná malba, komiks přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - vnímání různými smysly Ověřování komunikačních účinků Vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých.	OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému, dobrá organizace času OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích MV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti MV Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení

4.8 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: **Výchova ke zdraví**

4.8.1 Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Výchova ke zdraví je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápáné vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje vzdělávací obor Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Člověk a příroda

- Přírodopis: zdravá výživa, hygiena, alergie, ekosystémy
- Chemie: chemické značky (kontrola potravin)

Člověk a společnost

- Občanská výchova: věk a zdraví, bydlení, právo a bezpečí

Člověk a jeho svět

- Prvouka: hygiena
- Přírodověda: návykové látky

Člověk a zdraví

- Tělesná výchova: pohybové možnosti, sport – zdraví, aktivní formy sportu, první pomoc

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova	- Morální rozvoj- Hodnoty postoje, praktická etika (9.)
	- Mezilidské vztahy (9.)

Multikulturní výchova	- Lidské vztahy (8.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence komunikativní

- vedeme s žáky diskuze na různá témata týkající se zdraví a životního stylu, upozorňujeme na bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a partnerské vztahy
- vedeme žáky k interpretaci a prezentaci textů a obrazového materiálu

Kompetence sociální a personální

- organizujeme práce ve skupinách, učíme žáka objektivnímu hodnocení vlastní práce, sebekontroly a sebedůvěře

Kompetence pracovní

- učíme žáka přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

Kompetence digitální

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Vztahy mezi lidmi a formy soužití VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví Změny v životě člověka a jejich reflexe VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Vztahy mezi lidmi a formy soužití vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek Změny v životě člověka a jejich reflexe dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny Zdravý způsob života a péče o zdraví vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) Hodnota a podpora zdraví celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování	MKV Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování, význam kvality, mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti, tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého, lidská solidarita

VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc Hodnota a podpora zdraví VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí Osobnostní a sociální rozvoj VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím Komunikace EV-9-1-01 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví Osobnostní a sociální rozvoj sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování Komunikace otevřená komunikace – úroveň komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách	
--	--	--

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Změny v životě člověka a jejich reflexe VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování Zdravý způsob života a péče o zdraví VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně	Změny v životě člověka a jejich reflexe sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity Zdravý způsob života a péče o zdraví ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita	OSV Hodnoty a postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respekt, pomáhající a prosociální chování, dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne OSV Mezilidské vztahy – respektování, podpora, pomoc, lidská práva jako regulativ vztahů

patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí Sociální a osobnostní rozvoj VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví Důstojnost a identita lidské osoby EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	mládeže; komunikace se službami odborné pomoci bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí Sociální a osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování Důstojnost a identita lidské osoby úcta k lidské osobě – lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost	
--	--	--

4. 8 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: **Tělesná výchova**

4.8.2 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova je součástí vzdělávacího oboru Člověk a zdraví.

Směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů žáků, k poznávání účinků pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, k schopnosti samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti. Vede žáky k pohybové činnosti pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu. Rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Hodnocení je motivační a vychází ze somatotypu žáka.

Korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou preventivně využívána pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení. Zdravotní oslabení žáků a jejich korekce se uskutečňuje v tělesné výchově, případně v zdravotní tělesné výchově. Zdravotní tělesná výchova vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení, míry a rozsahu omezení některých činností, napravuje a koriguje zdravotní oslabení, předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu.

Zdravotní tělesná výchova (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV; ZdrTV jako ucelený systém je nabízena žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách.

Tělesná výchova zahrnuje činnosti:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

Zdravotní tělesná výchova zahrnuje:

- Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení
- Speciální cvičení
- Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Člověk a jeho svět

- prvouka: hygiena
- přírodověda: návykové látky

Člověk a společnost

- občanská výchova: věk a zdraví, bydlení, právo

Člověk a příroda

- chemie: chemické značky (kontrola potravin)

- přírodopis: zdravá výživa, hygiena, alergie, ekosystémy

Člověk a zdraví

- výchova ke zdraví: relaxace, možnosti lidského těla, správná životospráva, první pomoc

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- Sebepoznání a sebepojetí (1. - 9.)
- Sebeorganizace a seberegulace (1. - 9.)
- Psychohygiena (1. - 9.)
- Mezilidské vztahy (4., 5.)
- Kooperace a kompetice (1. - 9.)

Enviromentální výchova

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (6.-9.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učíme žáka vyhledávat informace o lidském těle, zdraví jako vyváženém stavu tělesné, duševní a sociální rovnováhy

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáka k osvojování preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním životě (denní režim, životospráva, význam pohybu)

Kompetence komunikativní

- učíme žáka spolupracovat při týmových pohybových aktivitách, slušně komunikovat
- učíme žáka reagovat na základní povely a pokyny
- učíme žáka organizovat jednoduché pohybové soutěže a hry, vydávat povely a pokyny

Kompetence sociální a personální

- učíme žáka jednat v duchu fair play, dodržovat daná pravidla, respektovat ostatní, ovládat se a spolupracovat ve skupině

Kompetence občanské

- učíme žáka chápat nutnosti dobrého zdraví jako důležitého předpokladu pro výběr povolání i partnera, pro uplatnění ve společnosti, učíme žáka aktivně se zapojovat do činností podporující zdraví

Kompetence pracovní

- učíme žáka dodržovat zásady bezpečnosti ochrany zdraví a hygieny, a rozvíjíme schopnost si organizovat svoji činnost

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 1.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, vyjádření rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly – přetahy a přetlaky základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel mini sportů další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	OSV Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne, můj vztah k sobě samému OSV Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému OSV Kooperační kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

	Činnosti podporující pohybové učení komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí zásady jednání a chování – fair play pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy	
Zdravotní tělesná výchova ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	Zdravotní tělesná výchova Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) Speciální cvičení základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šikmého, mezilopatkového, břišního, hýžděového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a	

	pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	
--	---	--

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 2.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, vyjádření rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly – přetahy a přetlaky základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel mini sportů další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	OSV Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne, můj vztah k sobě samému OSV Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, dobrá organizace času OSV Kooperační a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

	Činnosti podporující pohybové učení komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí zásady jednání a chování – fair play pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy	
Zdravotní tělesná výchova ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	Zdravotní tělesná výchova Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) Speciální cvičení základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šjíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži;	

	adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	
--	--	--

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 3.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, vyjádření rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly – přetahy a přetlaky základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel mini sportů další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	OSV Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne, můj vztah k sobě samému OSV Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, dobrá organizace času OSV Kooperační a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

	Činnosti podporující pohybové učení komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí zásady jednání a chování – fair play pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy	
Zdravotní tělesná výchova ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	Zdravotní tělesná výchova Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) Speciální cvičení základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šijového, mezilopatkového, břišního, hýžděového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži;	

	adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	
--	--	--

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 4.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly – přetahy a přetlaky základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry,	OSV Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému OSV Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému, dobrá organizace času OSV Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy OSV Kooperační kompetence – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání

TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnost	utkání podle zjednodušených pravidel mini sportů plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) Činnosti podporující pohybové učení komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy zdroje informací o pohybových činnostech	situací soutěže, konkurence
Zdravotní tělesná výchova ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	Zdravotní tělesná výchova Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) Speciální cvičení základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžděového,	

	stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýhací stereotyp oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýhacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýhacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýhacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	
--	--	--

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 5.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly – přetahy a přetlaky základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry,	OSV Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému OSV Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému, dobrá organizace času OSV Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy OSV Kooperační kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání

TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnost	utkáni podle zjednodušených pravidel mini sportů plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti další pohybové činnosti(podle podmínek školy a zájmu žáků) Činnosti podporující pohybové učení komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy zdroje informací o pohybových činnostech	situací soutěže, konkurence
Zdravotní tělesná výchova ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	Zdravotní tělesná výchova Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) Speciální cvičení základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžděového,	

	stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýhací stereotyp oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýhacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýhacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýhacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	
--	--	--

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 6. - 7.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím TV-9-1-05 uplatňuje bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti Činnosti podporující pohybové učení TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice	Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – první pomoc při TV a sportu v různém prostředí, improvizované ošetření poranění a odsun raněného Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; tance atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) Činnosti podporující pohybové učení kommunikace v TV – tělocvičné	OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému, dobrá organizace času OSV Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému OSV Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle OSV Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence EV Lidské aktivity a problémy

vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, diváka TV-9-3-06 zorganizuje v týmu jednoduché závody, spolurozhoduje TV-9-3-07 zpracuje naměřená data o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření	životního prostředí – ochrana přírody
Zdravotní tělesná výchova ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Zdravotní tělesná výchova Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) Speciální cvičení oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžděového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího	

	systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání Všestranné rozvíjející pohybové činnosti pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	
--	---	--

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 8. - 9.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Činnosti podporující pohybové učení TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z	Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí estetické a kondiční formy cvičení s houbou a rytmickým doprovodem – cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	OSV Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému, dobrá organizace času OSV Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému OSV Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle OSV Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence EV Lidské aktivity a problémy

role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Činnosti podporující pohybové učení komunikace v TV – smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek – ochrana přírody při masových sportovních akcích, zásady MOV
Zdravotní tělesná výchova ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Zdravotní tělesná výchova Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) Speciální cvičení oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a	

	rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání Všestranné rozvíjející pohybové činnosti pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	
--	---	--

4.9 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: **Člověk a svět práce**

4.9.1 Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Pracovní činnosti je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Tato vzdělávací oblast zahrnuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu, seznamují se s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a nářadí.

Vyučovací předmět je členěn do tematických okruhů

1. stupeň

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

2. stupeň

- Práce s technickými materiály
- Pěstitelské práce a chovatelství
- Provoz a údržba domácnosti
- Příprava pokrmů
- Svět práce /8. a 9. ročník/

Ve všech okruzích jsou žáci vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Časové dotace předmětu: viz tabulka – učební plán

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí

Informační a komunikační technologie

- informační a komunikační technologie: ovládání PC a základních programů při práci s internetem, využití digitálních-technologií

Člověk a jeho svět

prvouka, přírodověda: člověk a jeho zdraví, zdravá výživa, rozmanitost přírody

Člověk a společnost

- dějepis: pěstování zemědělských plodin z historického pohledu, řemesla

Člověk a příroda

- fyzika: objem, teplota, mechanická práce, elektrický proud, síla
- chemie: průmyslová hnojiva, vápnění půdy, voda, vzduch
- přírodopis: pozorování rostlin, péče o rostliny, setí, sázení, názvy rostlin, práce na školním pozemku

Člověk a zdraví

- výchova ke zdraví: zdraví životní styl, hygiena, pracovní návyky, zdravověda, hygienické přípravky a jejich aplikací

Začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu

- Osobnostní a sociální výchova
- Kreativita (1. - 9.)
 - Rozvoj poznávacích schopností (1. - 3.)
 - Kooperace a kompetice (4., 5.)
 - Hodnoty, postoje, praktická etika (8., 9.)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímají (5.)
- Enviromentální výchova
- Základní podmínky života (5., 6., 8., 9.)
 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (3., 4., 6., 7., 8., 9.)
 - Vztah člověka k prostředí (4.)
- Mediální výchova
- Fungování a vliv médií ve společnosti (9.)
 - Práce v realizačním týmu (4., 5.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- pomáháme žákovi osvojit pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učíme ho používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě, umožňujeme žákovi používat různé materiály, nástroje a nářadí

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjíme u žáka tvořivost, vedeme jej k uplatňování vlastních nápadů, pomáháme mu promýšlet pracovní postupy při plnění úkolů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáka k užívání správné terminologie a k rozšiřování slovní zásoby

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka ke spolupráci a pomoci, žák pracuje ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých

Kompetence občanské

- vytváříme u žáka kladný vztah k práci a vedeme jej k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků, žák správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy Konstrukční činnosti ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi Pěstitelské práce ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny Příprava pokrmů ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, aj.) - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Konstrukční činnosti - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin Příprava pokrmů - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	OSV Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 2.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy Konstrukční činnosti ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi Pěstitelské práce ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny Příprava pokrmů ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, aj.) - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Konstrukční činnosti - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin Příprava pokrmů - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	OSV Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 3.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy Konstrukční činnosti ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi Pěstitelské práce ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny Příprava pokrmů ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, aj.) - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice Konstrukční činnosti - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin Příprava pokrmů - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	OSV Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 4.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu Konstrukční činnosti ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu Pěstitelské práce ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu Příprava pokrmů ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice Konstrukční činnosti - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, alergie Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně - výběr, nákup potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - technika v kuchyni – význam	OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity OSV Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci EV Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví MV Práce v realizačním týmu – faktory ovlivňující práci v týmu

práce; poskytně první pomoc i při úrazu v kuchyni		
---	--	--

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 5.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu Konstrukční činnosti ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu Pěstitelské práce ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu Příprava pokrmů ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - technika v kuchyni – historie a význam	OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity OSV Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci VMEGS Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice národů Evropy EV Základní podmínky život – voda, ovzduší, půda MV Práce v realizačním týmu – faktory ovlivňující práci v týmu

práce; poskytně první pomoc i při úrazu v kuchyni		
---	--	--

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Práce s technickými materiály ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů a nářadí ČSP-9-1-03 plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc Pěstitelské práce, chovatelství ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu Provoz a údržba domácnosti ČSP-9-4-01 jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu Příprava pokrmů	Práce s technickými materiály - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, plasty) - pracovní pomůcky, nářadí pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty, návody - úloha techniky v životě člověka, technika a volný čas Pěstitelské práce, chovatelství základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny ovocné rostliny – uskladnění a zpracování Provoz a údržba domácnosti finance, provoz a údržba domácnosti – údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, spotřebiče v domácnosti elektrotechnika v domácnosti – elektrické spotřebiče, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, nebezpečí úrazu elektrickým proudem Příprava pokrmů kuchyně – základní vybavení, bezpečnost a hygiena provozu potraviny – výběr, nákup, skladování příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu	OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity EV Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady a hospodaření s odpady

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni		
--	--	--

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Práce s technickými materiály ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc Pěstitelské práce, chovatelství ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty Provoz a údržba domácnosti ČSP-9-4-01 jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	Práce s technickými materiály - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrtý, návody - technika a životní prostředí, tradice a řemesla Pěstitelské práce, chovatelství základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, zelenina – pěstování vybraných druhů zeleniny okrasné rostliny – základy ošetrování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování Provoz a údržba domácnosti finance, provoz a údržba domácnosti – úklid domácnosti, postupy, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektronika, ochrana, údržba, bezpečnost provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem Příprava pokrmů kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu potravin – výběr, nákup, skladování, sestavování jídelníčku příprava pokrmů – základní způsoby tepelné úpravy, základní	OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí, odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)

ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem Příprava pokrmů ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	postupy při přípravě pokrmů a nápojů úprava stolu a stolování – obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	
--	--	--

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Práce s technickými materiály ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc Pěstitelské práce, chovatelství ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu Provoz a údržba domácnosti ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby provádí drobnou domácí údržbu ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne	Práce s technickými materiály - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické výkresy, technické informace - zneužití techniky Pěstitelské práce, chovatelství základní podmínky pro pěstování – výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina – pěstování vybraných druhů zeleniny ovocné rostliny – uskladnění a zpracování léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie Provoz a údržba domácnosti finance, provoz a údržba domácnosti – platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk elektrotechnika v domácnosti – elektrické spotřebiče, ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem Příprava pokrmů kuchyně – bezpečnost a hygiena provozu příprava pokrmů – základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů úprava stolu a stolování – obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině Svět práce trh práce – povolání lidí, charakter a druhy pracovních činností;	OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) OSV Hodnoty, postoje, praktická etika: odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování, dovednosti v rozhodování EV Základní podmínky života – energie (energie a život, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky) EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství

první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem Příprava pokrmů ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni Svět práce ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ČSP-9-8-03 využije profesní informace pro výběr vhodného vzdělávání	požadavky kvalifikační, rovnost příležitostí na trhu práce volba profesní orientace – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, informace zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), problémy nezaměstnanosti podnikání – nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	
---	--	--

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Práce s technickými materiály ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc Pěstitelské práce, chovatelství ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty Provoz a údržba domácnosti ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	Práce s technickými materiály - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace Pěstitelské práce, chovatelství zelenina – pěstování vybraných druhů zeleniny ovocné rostliny – uskladnění a zpracování chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty Provoz a údržba domácnosti finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, ekonomika domácnosti; elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, nebezpečí úrazu elektrickým proudem Příprava pokrmů kuchyně – bezpečnost a hygiena provozu příprava pokrmů – základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů úprava stolu a stolování – obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování Svět práce trh práce – druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, požadavky zdravotní a osobnostní volba profesní orientace – sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s	OSV Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality, tvořivost v mezilidských vztazích OSV Hodnoty, postoje, praktická etika: odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respekt MV Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti, vliv médií na každodenní život EV Základní podmínky života – nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů EV Lidské aktivity a problémy

ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem Příprava pokrmů ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni Svět práce ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	profesními informacemi a využívání poradenských služeb možnosti vzdělávání – přijímací řízení, informace a poradenské služby zaměstnání – způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání	životního prostředí – ekologické zemědělství; vliv lidských aktivit
---	---	--

4.10 Předměty speciálně pedagogické péče

4.10.1 Logopedie

Charakteristika předmětu

Logopedie je obor, který se věnuje poruchám komunikace a vadám řeči. Poruchy se mohou vyskytovat ve formě mluvené i psané. Logopedická péče se provádí formou individuální nápravy a pomocí skupinové terapie. Správná výslovnost se musí postupně zautomatizovat. Jedním z důvodů špatné výslovnosti je opožděný vývoj řeči. To se negativně projevuje nejen na špatně vyslovovaných hláskách, ale i na psychice žáka. Proto je nutné co nejdříve vadu výslovnosti napravit.

Vyučovací předmět je členěn do tří okruhů

- Rozvoj zrakového, sluchového a hmatového vnímání a orientace
- Cviky pro uvolnění a správné postavení mluvidel
- Vlastní náprava vadné výslovnosti

Časové dotace předmětu: dle individuálního vzdělávacího plánu z disponibilních hodin

Oblast: Speciálně pedagogická péče	Předmět: Logopedie	Stupeň: 1.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
- zvládá cviky pro rozcvičení mluvidel - správně dýchá - orientuje se v prostoru a v čase - vyslovuje rytmicky a intonačně správně - aktivně používá zrakovou a sluchovou paměť - komunikuje s vrstevníky - zvládá komunikaci s pedagogy a ostatními dospělými - vyslovuje správně všechny hlásky - má rozšířenou slovní zásobu	- gymnastika jazyka - cviky pro správné postavení mluvidel při vyslovování jednotlivých hlásek - hlasová hygiena - nácvik správného dýchání - nácvik nových pohybových stereotypů (správné sezení, úchop tužky či pera) - rozvoj smyslového vnímání - orientace v prostoru - orientace na pracovní ploše - cviky na rozvoj jemné motoriky - rozvoj sociálních vazeb - posilování smyslu pro rytmus - rozvoj kognitivních funkcí - rozvoj intonace a rytmizace řeči - rozvoj sociálních dovedností - přiřazování písmen a slov k obrázkům - vyhledávání písmen v textu - vyvozování písmen pomocí říkanek, zvukových signálů, pohybu - doplňování slov ve větách - individuální náprava hlásek (ď ť, ň, k, g, s, š, z, ž, l, r, ř)	OSV Komunikace – dovednosti pro verbální i neverbální sdělení, komunikace v různých situacích

Oblast: Speciálně pedagogická péče	Předmět: Logopedie	Stupeň: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
- aktivně používá zrakovou a sluchovou paměť - vyjadřuje se srozumitelně - vyslovuje správně i složitá slova - využívá dlouhodobou paměť - aktivně odstraňuje školní nedostatky vzniklé v důsledku řečového postižení - rozumí zadaným úkolům - samostatně pracuje s učebními materiály - vyhledává a využívá informace v běžném životě - volí vhodné způsoby řešení problému - aktivně se soustředí - vytváří si pozitivní představy o sobě samém - komunikuje bez problémů se svým okolím	- technika čtení - čtení pozorné, plynulé - znalost orientačních prvků v textu - věcné čtení - vyhledávání informací v textu – klíčová slova - praktické naslouchání - zaznamenání slyšeného textu reagovat na něj otázkami - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) - vyjadřování závislé na komunikační situaci - dialog na základě obrazového materiálu - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), - rozvoj obsahové stránky řeči (tvorba slov, vět, popis děje)	OSV Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Komunikace – cvičení aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích

4.10.2 Speciálně pedagogická výchova

Charakteristika předmětu

Předmět speciálně pedagogické péče Speciálně pedagogická výchova je zařazován do výuky na doporučení školského poradenského zařízení a je přizpůsoben žákovi v individuálním vzdělávacím plánu. Podle potřeb žáka se předmět vyučuje na prvním i na druhém stupni.

Předmět je určen pro žáky, kteří mají problémy v následujících oblastech:

- analyticko-syntetické činnosti sluchové a zrakové,
- diferenciační činnosti akustické a vizuální (sluchové rozlišování hlásek a slabik a zrakové rozlišování tvarů),
- orientace v prostoru a čase,
- zraková a sluchová paměť,
- smysl pro rytmus,
- senzomotorická koordinace
- grafomotorika

Zvládnutí těchto činností je nezbytné pro zvládání školních povinností a následné každodenní prožívání úspěchu, které je nutné k vnitřní motivaci žáků.

Výuka probíhá v běžné třídě, na interaktivní tabuli nebo v PC učebně.

Předmět Speciálně pedagogická výchova není klasifikován známkami. Pokud žák zvládne danou činnost, postupuje k další na ni navazující podle svých individuálních potřeb.

Časové dotace předmětu: dle individuálního vzdělávacího plánu z disponibilních hodin

Oblast: Speciálně pedagogická péče	Předmět:	Ročník 1.- 9.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
Analyticko – syntetické a diferenciační činnosti zrakové a sluchové - rozliší předměty podle barvy - rozliší předměty podle tvaru - roztrídí předměty podle daného kritéria - najde rozdíly mezi obrázky - rozliší běžně používané zvuky - při poslechu textu rozliší určená slova - určí první písmeno vysloveného slova - určí poslední písmeno vysloveného slova - hláskuje všechny hlásky vysloveného slova - označí slova, která začínají na podobně znějící hlásky - složí puzzle - složí obrázek z určených tvarů - rozloží obrázek na určené tvary - najde určený objekt v jednoduchém i složitějším obrázku Orientace v prostoru a čase - ukáže, co je v místnosti nahoře, dole - určí co je v místnosti vpředu a vzadu - určí v řadě věcí, co je první, poslední, uprostřed - na stránce ukáže obrázek nahoře, obrázek dole - správně používá pojmy nad, pod, vedle, hned před, hned za na stránce určí obrázek vpravo a obrázek vlevo - čte obrázky v řadě zleva do práva a shora dolů	Analyticko – syntetické a diferenciační činnosti zrakové a sluchové - třídění předmětů podle barev, tvarů a dalších kritérií - zvuky a jejich rozlišování - rozlišování slov v poslouchaném textu - rozlišování hlásek podle poslechu podobně znějící hlásky - skládání a rozkládání obrázků - vyhledávání objektů v obrázku Orientace v prostoru a čase - orientace v místnosti - orientace na stránce - pojmy nahoře, dole, vpředu, vzadu - pojmy první, poslední, uprostřed - pojmy nad, pod, vedle, hned před, hned za - pojmy vlevo, vpravo - orientace v časové posloupnosti činností	

- určí, které činnosti dělal nejdříve, které pak a které naposled Zraková a sluchová paměť - určí, který předmět chybí ve skupině předmětů - určí, co se změnilo v místnosti nebo na obrázku - vyjmenuje z paměti předměty, které si prohlédl - vyjmenuje z paměti předměty nebo obrázky, jak šly za sebou v řadě - zopakuje po sobě jdoucí slova tak, jak byla vyslovena - převypráví poslechnutý příběh - recituje básničku - najde chybu ve známém příběhu Smysl pro rytmus - zapojí se do společného vytleskávání jednoduchého rytmu - vytleská nebo vytřuká jednoduchý rytmus po učiteli - doprovodí hrou na nástroj Orffova instrumentáře známou píseň - dodržuje zadaný rytmus grafické stopy - pohybuje se v rytmu hudby Senzomotorická koordinace - postaví stavbu z barevných kostek podle předlohy - navleče barevné korálky podle předlohy - navleče barvené korálky podle skryté předlohy - skládá nepravidelně dělené obrázky z paměti s předcházející ukázkou celkového obrazu - skládá nepravidelně dělené obrázky z paměti bez předchozí ukázky celkového obrazu	Zraková a sluchová paměť - hry a cvičení na rozvoj zrakové paměti (Kimova hra, ...) - hry a cvičení na rozvoj sluchové paměti (vyprávění příběhů, recitace básničky, ...) Smysl pro rytmus - vytleskávání rytmus - hra na nástroje Orffova instrumentáře - rytmus grafické stopy - rytmické tance Senzomotorická koordinace - stavění z barevných kostek - navlékání korálků podle předlohy - skládání obrázků - obrázkové bludiště Grafomotorika - relaxační cviky	
--	--	--

- na obrázku najde cestu z bludiště Grafomotorika - správně drží psací náčiní - aktivně praktikuje uvolňovací cviky před psaním - volně čmárá uvolněnou paží - udrží daný směr čáry - vybarví obrázek bez přetahování - dokreslí obrázek - nakreslí klubíčko - obtáhne a samostatně nakreslí horní i dolní oblouk - nakreslí směrovou čáru - obtáhne a samostatně nakreslí kružnice, ovály a spirály - obtáhne a nakreslí spojené oblouky - obtáhne a nakreslí kličky - obtáhne a nakreslí zátrhy - nakreslí jednoduchý obrázek podle předlohy - píše prvky písmen - napodobí tvar písmene	- uvolňovací cviky paže - uvolňovací cviky kloubů horních končetin - správný úchop psacího náčiní - volné čmárání - vybarvování obrázku - dokreslování obrázku - kreslení klubíčka, horního a dolního oblouku, směrové čáry, kružnice, oválu, spirály - kreslení spojených oblouků, kličky, zátrhů - prvky písmen - nácvik správného tvaru písmene	
---	---	--

5 Minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Na doporučení školského poradenského zařízení může být žákům v rámci podpůrných opatření navržena úprava očekávaných výstupů. V tomto případě se žáci vzdělávají podle minimálních doporučených úrovní očekávaných výstupů, které jsou stanoveny v RVP ZV nebo jsou vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

Vzhledem k zaměření naší školy jsme tyto minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů zapracovali do našeho školního vzdělávacího plánu, rozčlenili jsme je do jednotlivých ročníků a přiřadili jsme k nim učivo, které vede k naplňování těchto upravených výstupů.

5.1 Český jazyk a literatura

1. ročník

Očekávané výstupy

Komunikační a slohová výchova

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

Učivo

čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé); věcné čtení (čtení vyhledávací)

naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé); věcné naslouchání (pozorné, aktivní – zaznamenat slyšené)

mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: dialog na základě obrazového materiálu

písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný písemný projev)

Očekávané výstupy

Jazyková výchova

ČJL-3-2-01p rozlišuje písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p slova, slabiky, hlásky

Učivo

zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace)

slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov

Očekávané výstupy

Literární výchova

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek

při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Učivo

poslech literárních textů

zážitkové čtení a naslouchání

tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, říkanka, pohádka; kniha; divadelní představení

2. ročník

Očekávané výstupy

Komunikační a slohová výchova

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Učivo

čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé); věcné čtení (čtení vyhledávací)
naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené)

mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu

písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a písemný projev)

Očekávané výstupy

Jazyková výchova

ČJL-3-2-01p rozlišuje písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

Učivo

zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace)

slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov

Očekávané výstupy

Literární výchova

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek

při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Učivo

poslech literárních textů

zážitkové čtení a naslouchání

tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka; kniha, čtenář; divadelní představení, herec

3. ročník

Očekávané výstupy

Komunikační a slohová výchova

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Učivo

čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení vyhledávací)

naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené)

mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, prosba, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu

písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev), formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa

Očekávané výstupy

Jazyková výchova

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Učivo

zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace)

slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov

skladba – věta

pravopis – lexikální

Očekávané výstupy

Literární výchova

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací

při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Učivo

poslech literárních textů

zážitkové čtení a naslouchání

tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka, bajka; kniha, čtenář; divadelní představení, herec

4. ročník

Očekávané výstupy

Komunikační a slohová výchova

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy

ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo

tvoří otázky a odpovídá na ně

Učivo

čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)

naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené)

mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, omluvenka, vzkaz, popis; vypravování

Očekávané výstupy

Jazyková výchova

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik, určuje samohlásky a souhlásky

Učivo

zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov

skladba – věta jednoduchá

pravopis – lexikální

Očekávané výstupy

Literární výchova

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového představení nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

Učivo

poslech literárních textů

zážitkové čtení a naslouchání

tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

základní literární pojmy – literární druhy a žánry: hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec; verš, rým, přirovnání

5. ročník

Očekávané výstupy

Komunikační a slohová výchova

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy

ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo

tvoří otázky a odpovídá na ně

Učivo

čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)

naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené)

mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; vzkaz, dopis, popis; vypravování

Očekávané výstupy

Jazyková výchova

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

určuje samohlásky a souhlásky

seřadí slova podle abecedy

správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě

správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Učivo

zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov

tvarosloví – slovní druhy, tvary slov

skladba – věta jednoduchá

pravopis – lexikální

Očekávané výstupy

Literární výchova

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového představení nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše

rozlišuje pohádkové prostředí od reálného

ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Učivo

poslech literárních textů

zážitkové čtení a naslouchání

tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec; verš, rým, přirovnání

6. ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; popíše děje, jevy, vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Učivo

čtení – praktické (pozorné, znalost orientačních prvků v textu), věcné (čtení jako zdroj informací), prožitkové

naslouchání – praktické (výchova k empatii), věcné (soustředěné), zážitkové

mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, zásady kultivovaného projevu

písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek)

Jazyková výchova

Očekávané výstupy

ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; podstatná jména; slovesa

ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk

ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami

ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov

Učivo

zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, intonace

slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba, význam slova, obohacování slovní zásoby, tvoření slov

tvarosloví – slovní druhy, tvary slov

skladba – stavba věty, pořádek slov ve větě

pravopis – lexikální

obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk mateřský), jazyk a komunikace (kultura jazyka a řeči)

Literární výchova

Očekávané výstupy

ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu

ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry

ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
má pozitivní vztah k literatuře

Učivo

tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům

základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (literární hrdina), jazyk literárního díla (poezie: rým), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná)

literární druhy a žánry – poezie, próza, žánry lyrické

7. ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Učivo

čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (čtení jako zdroj informací), kritické (hodnotící), prožitkové

naslouchání – praktické (výchova k empatii), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (komunikační záměr mluvčího), zážitkové

mluvený projev – zásady dorozumívání (základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu; komunikační žánry: diskuse

písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, soukromý dopis)

Jazyková výchova

Očekávané výstupy

ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; časuje slovesa

ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk

ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami

ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov

ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Učivo

zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní), intonace

slovní zásoba a tvoření slov – slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov

tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov

skladba – věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy

pravopis – lexikální

obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary), jazyk a komunikace (kultura jazyka a řeči)

Literární výchova

Očekávané výstupy

ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku

ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry

ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury

- má pozitivní vztah k literatuře

Učivo

tvůrčivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, reprodukce hlavních myšlenek, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům

základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná)

literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické

8. ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Učivo

čtení – praktické (přiměřeně rychlé), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (hodnotící), prožitkové

naslouchání – praktické (podnět k jednání), věcné (aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího), zážitkové

mluvený projev – zásady dorozumívání (základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální); komunikační žánry: referát, diskuse

písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvůrčivé psaní (komunikační žánry: žádost, úřední dopis, objednávka, pozvánka, charakteristika)

Jazyková výchova

Očekávané výstupy

ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa

ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk

ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami

ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov

ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Učivo

zvuková podoba jazyka – modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), členění souvislé řeči (pauzy, frázování)

slovní zásoba a tvoření slov – význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby,

tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy slov

skladba – výpověď, rozvíjející větné členy

pravopis – morfologický, syntaktický

obecné poučení o jazyce – skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), jazyk a komunikace (jazyková norma, kultura jazyka a řeči, jazykové příručky)

Literární výchova

Očekávané výstupy

ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku

ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry

ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
má pozitivní vztah k literatuře

Učivo

tvořivé činnosti s literárním textem – záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům **způsoby interpretace literárních a jiných děl**

základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rytmus), literatura faktu, publicistické žánry

literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, typické žánry národní literatury a jejich představitelé

9. ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole
užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Učivo

čtení – věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové

naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové

mluvený projev – zásady dorozumívání (základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (prostředky nonverbální a para lingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse

písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)

Jazyková výchova

Očekávané výstupy

ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa

ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk

ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí

ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami

ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov

ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Učivo

zvuková podoba jazyka – modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), členění souvislé řeči (pauzy, frázování)

slovní zásoba a tvoření slov – slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby

tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov

skladba – výpověď, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu

pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický

obecné poučení o jazyce – rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky

Literární výchova

Očekávané výstupy

ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku

ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry

ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury

- má pozitivní vztah k literatuře

Učivo

tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům

způsoby interpretace literárních a jiných děl

základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)

literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

5.2 Anglický jazyk

3. ročník

Očekávané výstupy

Řečové dovednosti

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Učivo

zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky

slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů

tematické okruhy – rodina, škola, zvířata

4. ročník

Očekávané výstupy

Poslech s porozuměním

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Mluvení

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

Čtení s porozuměním

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Učivo

zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky pasivně, základní výslovnostní návyky

slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

tematické okruhy – domov, rodina, škola, jídlo, oblékání, zvířata

5. ročník

Očekávané výstupy

Poslech s porozuměním

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Mluvení

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

Čtení s porozuměním

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Učivo

zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky)

6. ročník

Očekávané výstupy

Poslech s porozuměním

CJ-9-1-01p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

Mluvení

CJ-9-2-01 odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

Čtení s porozuměním

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů

Psaní

CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, které se týkají jeho osoby

Učivo

zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka

slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem

tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas

mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

7. ročník

Očekávané výstupy

Poslech s porozuměním

CJ-9-1-01p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

Mluvení

CJ-9-2-01 odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

Čtení s porozuměním

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů

Psaní

CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, které se týkají jeho osoby

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka
- **slovní zásoba** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – kultura, sport, péče o zdraví, stravovací návyky (potravin)

- **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

8. ročník

Očekávané výstupy

Poslech s porozuměním

CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojovaných tematických okruhů

CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

Mluvení

CJ-9-2-01 odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

Čtení s porozuměním

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů

Psaní

CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, které se týkají jeho osoby

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
- **slovní zásoba** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – počasí, příroda a město, nákupy a móda, bydlení
- **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

9. ročník

Očekávané výstupy

Poslech s porozuměním

CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojovaných tematických okruhů

CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

Mluvení

CJ-9-2-01 odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

Čtení s porozuměním

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů

Psaní

CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, které se týkají jeho osoby

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby

- **slovní zásoba** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – pocity a nálady, moderní technologie a média, volba povolání, cestování
- **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

5.3 Slovenský jazyk

8. ročník

Očekávané výstupy

Poslech s porozuměním

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

Mluvení

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

Čtení s porozuměním

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Učivo

zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky

9. ročník

Očekávané výstupy

Poslech s porozuměním

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

Mluvení

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

Čtení s porozuměním

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Učivo

zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

tematické okruhy kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí

mluvnice – základní gramatické struktury (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

5.4 Matematika

1. ročník

Očekávané výstupy

Číslo a početní operace

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 5

M-3-1-02p píše, čte a používá číslice v oboru do 5, numerace do 5

M-3-1-02p zná numerické operátory +, −, =, <, > a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 5

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 5
umí rozklad čísel v oboru do 5

Závislosti, vztahy a práce s daty

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky a posloupnosti čísel v oboru do 5

- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Geometrie v rovině a v prostoru

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary

Učivo

Číslo a početní operace

přirozená čísla, celá čísla

zápis čísla a jeho znázornění (číselná osa, model)

vlastnosti početních operací s čísly

písemné algoritmy početních operací

Závislosti, vztahy a práce s daty

závislosti a jejich vlastnosti

tabulky

Geometrie v rovině a v prostoru

základní útvary v rovině – čára, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh

základní útvary v prostoru – krychle, koule

2. ročník

Očekávané výstupy

Číslo a početní operace

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 10

M-3-1-02p píše, čte a používá číslice v oboru do 10, numerace do 10

M-3-1-02p zná numerické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 10

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10
umí rozklad čísel v oboru do 10

Závislosti, vztahy a práce s daty

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky a posloupnosti čísel v oboru do 10

- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Geometrie v rovině a v prostoru

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary

M-3-3-01p rozezná přímku, narýsuje ji a ví, jak se označí

M-3-3-02p používá pravítko

Učivo

Číslo a početní operace

přirozená čísla, celá čísla

zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, model)

vlastnosti početních operací s čísly

písemné algoritmy početních operací

Závislosti, vztahy a práce s daty

závislosti a jejich vlastnosti

tabulky

Geometrie v rovině a v prostoru

základní útvary v rovině – čára, přímk, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh

základní útvary v prostoru – krychle, koule, válec

3. ročník

Očekávané výstupy

Číslo a početní operace

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3-1-02p píše, čte a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

M-3-1-02p zná numerické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20

Závislosti, vztahy a práce s daty

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Geometrie v rovině a v prostoru

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02p používá pravítko

Učivo

Číslo a početní operace

přirozená čísla, celá čísla

zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, model)

vlastnosti početních operací s čísly

písemné algoritmy početních operací

Závislosti, vztahy a práce s daty

závislosti a jejich vlastnosti

tabulky

Geometrie v rovině a v prostoru

základní útvary v rovině – čára, lomená čára, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh

základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, válec

délka úsečky

vzájemná poloha dvou přímek v rovině

4. ročník

Očekávané výstupy

Číslo a početní operace

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 100

M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky, s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla

Závislosti, vztahy a práce s daty

M-5-2-01p vyhledá jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce

- určí čas s přesností na čtvrt hodiny
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-03p sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru

- pozná základní tělesa

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy

Učivo

Číslo a početní operace

přirozená čísla, celá čísla

zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, model)

násobilka

vlastnosti početních operací s čísly

písemné algoritmy početních operací

Závislosti, vztahy a práce s daty

závislosti a jejich vlastnosti

tabulky

Geometrie v rovině a v prostoru

základní útvary v rovině – přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník

základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, válec

délka úsečky; jednotky délky a jejich převody

vzájemná poloha dvou přímek v rovině

osově souměrné útvary

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

slovní úlohy

číselné a obrázkové řady

prostorová představivost

5. ročník

Očekávané výstupy

Číslo a početní operace

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1 000

M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla

- používá kalkulátor

Závislosti, vztahy a práce s daty

M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce

- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích

- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru

- pozná základní tělesa

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Učivo

Číslo a početní operace

přirozená čísla, celá čísla

zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, model)

násobilka

vlastnosti početních operací s čísly

písemné algoritmy početních operací

Závislosti, vztahy a práce s daty

závislosti a jejich vlastnosti

tabulky, jízdní řády

Geometrie v rovině a v prostoru

základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník

základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec

délka úsečky; jednotky délky a jejich převody

obvod obrazce

vzájemná poloha dvou přímek v rovině

osově souměrné útvary

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

slovní úlohy

číselné a obrázkové řady

prostorová představivost

6. ročník

Očekávané výstupy

Číslo a proměnná

M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem

M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla

M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla

M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy

M-9-1-06p zvládá orientaci na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty

M-9-2-01p vyhledává data

M-9-2-02p porovnává data

M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku

- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, objemu

- zvládá početní úkony s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-04p vypočítá obvod trojúhelníka, čtverce, obdélníka

M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary

M-9-3-12p odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky

- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy

M-9-4-02p využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Učivo

Číslo a proměnná

dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti

celá čísla – číselná osa

rovnice – lineární rovnice

Závislosti, vztahy a práce s daty

závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, tabulky

Geometrie v rovině a v prostoru

rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů)

metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky

prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, koule

konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu), osová souměrnost

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

číselné a logické řady

číselné a obrázkové analogie

logické a netradiční geometrické úlohy

7. ročník

Očekávané výstupy

Číslo a proměnná

M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem

M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla

M-9-1-02 p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla

M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy

M-9-1-06p zvládá orientaci na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty

M-9-2-01p vyhledává data

M-9-2-02p porovnává data

M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku

- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, objemu

- zvládá početní úkony s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-04p vypočítá obvod trojúhelníka, čtverce, obdélníka

M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary

M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary v osově souměrnosti

M-9-3-12p umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy

M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací

M-9-4-02p využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Učivo

Číslo a proměnná

dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti

celá čísla – číselná osa

rovnice – lineární rovnice

Závislosti, vztahy a práce s daty

závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, tabulky

Geometrie v rovině a v prostoru

rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů)

metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost

prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, koule, komolý hranol

konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu), osová souměrnost

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

číselné a logické řady

číselné a obrázkové analogie

logické a netradiční geometrické úlohy

8. ročník

Očekávané výstupy

Číslo a proměnná

M-9-1-01p píše, odčítá, násobí a dělí vícečíslná čísla, dělí se zbytkem

M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu-celek (zlomek, desetinné číslo)

M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace

M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla

M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla

M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy

M-9-1-06p zvládá orientaci na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty

M-9-2-01p vyhledává a třídí data

M-9-2-02p porovnává data

M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku

- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu

- zvládá početní úkony s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka a kruhu

M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary

M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary v středové a osově souměrnosti

M-9-3-10p vypočítá povrch kvádru, krychle a válce

M-9-3-11p sestrojí síť základních těles

M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa

- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy

M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací

M-9-4-02p využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Učivo

Číslo a proměnná

dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti

celá čísla – číselná osa

desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, smíšené číslo, složený zlomek

rovnice – lineární rovnice

Závislosti, vztahy a práce s daty

závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, tabulky

Geometrie v rovině a v prostoru

rovinné útvary – **přímka**, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů)

metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky

prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, rotační kužel, koule, komolý hranol

konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu), osová souměrnost, středová souměrnost

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

číselné a logické řady

číselné a obrázkové analogie

logické a netradiční geometrické úlohy

9. ročník

Očekávané výstupy

Číslo a proměnná

M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem

M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu-celek (zlomek, desetinné číslo, procento)

M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace

M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla

M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000

M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu

M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta

- zvládá orientaci na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy

M-9-2-01p vyhledává a třídí data

M-9-2-02p porovnává data

M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku

- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka a kruhu

M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary

M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary v středové a osově souměrnosti

M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádrů, krychle a válce

M-9-3-11p sestrojí síť základních těles

M-9-3-12p načrtne základní tělesa

M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa

- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy

M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací

M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí

- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Učivo

Číslo a proměnná

dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti

celá čísla – číselná osa

desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, smíšené číslo, složený zlomek

poměr – měřítko

procenta – procento, promile, základ, procentová část, počet procent, jednoduché úrokování

rovnice – lineární rovnice

Závislosti, vztahy a práce s daty

závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, grafy, tabulky, aritmetický průměr

Geometrie v rovině a v prostoru

rovinné útvary – **přímka**, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost trojúhelníků

metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky

prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, komolý hranol

konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu), osová souměrnost, středová souměrnost

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

číselné a logické řady

číselné a obrázkové analogie

logické a netradiční geometrické úlohy

5.5 Informatika

4. ročník

Očekávané výstupy

Data, informace a modelování

I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout
I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

Algoritmizace a programování

I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení

Informační systém

I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

Digitální technologie

I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

Učivo

Data, informace a modelování

sběr a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru

Kódování a přenos dat

využití značek, piktogramů, symbolů, význam symbolů a kódů pro záznam

Řešení problému krokováním

postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci

Programování

experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí

Systémy

Skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí; části systému a vztahy mezi nimi

Hardware a software

digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů

5. ročník

Očekávané výstupy

Data, informace a modelování

I-5-1-01p vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat

Algoritmizace a programování

I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Informační systémy

I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Digitální technologie

I-5-4-03p spíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Učivo

Data, informace a modelování

obraz a zvuk nahrávky; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů

Kódování a přenos dat

sdílení, přenos a ochranu informace

Modelování

model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

Programování

události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu

Kontrola řešení

porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spouštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nalezení opakujícího se vzoru cyklem

Práce se strukturovanými daty

shodné a odlišné vlastnosti objektů; zařazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

Počítačové sítě

propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat

Bezpečnost

pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

6. ročník

Očekávané výstupy

Data, informace a modelování

I-9-1-01p získat z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenost

Algoritmizace a programování

I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti

Informační systémy

I-9-3-01p popíše účel informačních seznamů, které používá

Digitální technologie

I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému

I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve shodném formátu

Učivo

Data, informace a modelování

získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace dat, časté chyby při interpretaci dat

Algoritmizace

dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu

Informační systémy

informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti

Hardware a software

pojmy hardware a software, součástí počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy (windows, linux, ios, android) – funkce typu, typické využití; datové a programové soubory a jejich (doc, exe, pdf) asociace v operačním systému, komprese (zip) a formát souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka

7. ročník

Očekávané výstupy

Data, informace a modelování

I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek

Algoritmizace a programování

I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení

Informační systém

I-9-3-02p nastavuje zobrazení, zařazení a filtrování dat v tabulce

Digitální technologie

I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

Učivo

Kódování a přenos dat

různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti

Algoritmizace

dekompozice úlohy, problému

Návrh a tvorba evidence dat

formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel

Počítačové sítě

typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva

8. ročník

Očekávané výstupy

Data, informace a modelování

I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení

Algoritmizace programu

I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

Informační systém

I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Digitální technologie

I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybné stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu

Učivo

Modelování

schéma, myšlenková mapa

Tvorba digitálního obsahu

autorství a licence programu; etika programátora

Návrh a tvorba evidence dat

úprava požadavků, tabulky či pravidel

Řešení technických problémů

postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení

9. ročník

Očekávané výstupy

Data, informace a modelování

I-9-1-03p k popisu problému používá grafické znázornění

Algoritmizace a programování

I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

Informační systém

I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Digitální technologie

I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko či zneužití dat

Učivo

Modelování

vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy, excel

Programování

nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné

Kontrola

ověření algoritmu programu, nalezení chyby, úprava algoritmu a programu

Tvorba digitálního obsahu

tvorba programů

Hromadné zpracování dat

velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězcí; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí

Bezpečnost

útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, zálohování a archivace dat

Digitální identita

digitální stopa – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost dat, fungování a algoritmy sociálních sítí

5.6 Prvouka

1. ročník

Očekávané výstupy

Místo, kde žijeme

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

Lidé kolem nás

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější pracovní činnosti

Lidé a čas

ČJS-3-3-01p orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny

Člověk a jeho zdraví

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Učivo

Místo, kde žijeme

domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště

škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace

Lidé kolem nás

rodina – role členů rodiny, příbuzenské vztahy, život rodiny

soužití lidí – mezilidské vztahy

chování lidí – pravidla slušného chování; rizikové situace; rizikové chování

Lidé a čas

orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, denní režim, roční období

současnost a minulost v našem životě – bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny

Rozmanitost přírody

rostliny, houby, živočichové – význam v přírodě a pro člověka

ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů

Člověk a jeho zdraví

lidské tělo – stavba těla

péče o zdraví – denní režim, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, osobní hygiena

osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)

přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání
mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

2. ročník

Očekávané výstupy

Místo, kde žijeme

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

Lidé kolem nás

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější pracovní činnosti

Lidé a čas

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny, pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

Člověk a jeho zdraví

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Učivo

Místo, kde žijeme

domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště

škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace

naše vlast – domov, krajina, státní symboly

Lidé kolem nás

rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život rodiny

soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace

chování lidí – pravidla slušného chování; rizikové situace; rizikové chování

Lidé a čas

orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, denní režim, roční období

současnost a minulost v našem životě – bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny

Rozmanitost přírody

rostliny, houby, živočichové – význam v přírodě a pro člověka

rovnováha v přírodě – základní společenstva

ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů

Člověk a jeho zdraví

lidské tělo – stavba těla

péče o zdraví – denní režim, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, osobní hygiena

osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana

přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání **mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

3. ročník

Očekávané výstupy

Místo, kde žijeme

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

Lidé kolem nás

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Lidé a čas

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích i volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny, pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

Člověk a jeho zdraví

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Učivo

Místo, kde žijeme

domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště

škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace

obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, význačné budovy, dopravní síť
okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body

naše vlast – domov, krajina, státní symboly

mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, vysvětlivky

Lidé kolem nás

rodina – fyzická a duševní práce, zaměstnání

soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace

chování lidí – pravidla slušného chování – ohleduplnost, rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům

právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy

Lidé a čas

orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, roční období

současnost a minulost v našem životě – předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny

regionální památky – péče o památky

Rozmanitost přírody

látky a jejich vlastnosti – třídění látek, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek

voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, proudění vzduchu, význam pro život

rostliny, houby, živočichové – význam v přírodě a pro člověka

rovnováha v přírodě – základní společenstva

ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana životního prostředí, rostlin a živočichů, likvidace odpadů

Člověk a jeho zdraví

lidské tělo – stavba těla, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou

péče o zdraví – denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní a duševní hygiena

osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání

přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

5.7 Vlastivěda

4. ročník

Očekávané výstupy

Místo, kde žijeme

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás

ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků

ČJS-5-2-02p uvede práva a povinnosti žáka školy

Lidé a čas

ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Učivo

Místo, kde žijeme

obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť

okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body, světové strany

naše vlast – domov, krajina, národ, státní symboly

mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, vysvětlivky

Lidé kolem nás

rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy

soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie

chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost; zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům

právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy

Lidé a čas

orientace v čase a časový řád – určování času, čas, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace

současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny

regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

5. ročník

Očekávané výstupy

Místo, kde žijeme

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás

ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte

ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Lidé a čas

ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Učivo

Místo, kde žijeme

obec (město), místní krajina – poloha v krajině

okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí

regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR

naše vlast – státní symboly

Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování

mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, vysvětlivky

Lidé klem nás

soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie

právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte

vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky

Lidé a čas

orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet

současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny

regionální památky – péče o památky

báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

5.8 Přírodověda

4. ročník

Očekávané výstupy

Rozmanitost přírody

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny

ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Člověk a jeho zdraví

ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Učivo

Rozmanitost přírody

látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek

voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život

nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam

rostliny, houby, živočichové – výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka

rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva

ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů

Člověk a jeho zdraví

osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)

přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

5. ročník

Očekávané výstupy

Rozmanitost přírody

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

Člověk a jeho zdraví

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu

ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky

ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Učivo

Rozmanitost přírody

nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam

vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období

rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka

životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí

rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva

ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů

Člověk a jeho zdraví

lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce

péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní hygiena

návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií

osobní bezpečí, krizové situace – bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích

přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

5.9 Dějepis

6. ročník

Člověk v dějinách

Očekávané výstupy

D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

Učivo

význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny
historický čas a prostor

Počátky lidské společnosti

Očekávané výstupy

D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí

D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

Učivo

člověk a lidská společnost v pravěku

Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury

D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
D -9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

Učivo

nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz
antické Řecko a Řím
střední Evropa a její styky s antickým Středomořím

Křesťanství a středověká kultura

Očekávané výstupy

D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území
D-9-4-02p uvede základní informace z období počátků českého státu
D-9-4-03p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
D-9-4-03p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
D-9-4-04p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
D-9-4-04p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

Učivo

nový etnický obraz Evropy
utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj
islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)
Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě
křesťanství a křížové výpravy
struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev
kultura středověké společnosti – románské umění a vzdělanost

7. ročník

Objevy a dobývání. Počátky nové doby

Očekávané výstupy

D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

Učivo

renesance, humanismus, reformace a jejich šíření Evropou
zámořské objevy a počátky dobývání světa
český stát a velmoci v 15. – 18. století
barokní kultura a osvícenství

8. ročník

Modernizace společnosti

Očekávané výstupy

D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

Učivo

národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa
revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů
politické proudy
ústava, politické strany, občanská práva
kulturní rozrůzněnost doby

Moderní doba

Očekávané výstupy

D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky

1.světové války

D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

Učivo

první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky
vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy
mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech;
totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět

9. ročník

Rozdělený a integrující svět

Očekávané výstupy

D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě

D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Učivo

druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války
studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi;
politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření
vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)
vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky
problémy současnosti
věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava

5.10 Občanská výchova

7. ročník

Očekávané výstupy

Člověk ve společnosti

VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem

Člověk jako jedinec

VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány

Člověk, stát a hospodářství

VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti

Člověk, stát a právo

VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti

VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy

VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání

Učivo

Člověk jako jedinec

podobnost a odlišnost lidí – osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál

Člověk ve společnosti

naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život

vztahy mezi lidmi – mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích

Člověk, stát a hospodářství

majetek, vlastnictví – hospodaření s penězi, vlastnictví

hospodaření – typy rozpočtu a jejich odlišnosti, rozpočet domácnosti

Člověk, stát a právo

právní základy státu – znaky státu; symboly státu a způsoby jejich užívání, státní občanství ČR, Ústava ČR; složky státní moci, obrana státu

státní správa – orgány a instituce státní správy

principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu

8. ročník

Očekávané výstupy

Člověk ve společnosti

VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům

VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

Člověk jako jedinec

VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány

Člověk, stát a právo

VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů

VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání

VO-9-4-10p prozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy

VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

Učivo

Člověk ve společnosti

kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice

lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi
vztahy mezi lidmi – problémy lidské nesnášenlivosti

Člověk jako jedinec

osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva

Člověk, stát a právo

lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace

právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu

protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví

9. ročník

Očekávané výstupy

Člověk ve společnosti

VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

Člověk jako jedinec

VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním

Člověk, stát a právo

VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu

VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele

VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu

VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

Člověk, stát a hospodářství

VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet

VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí

VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

Mezinárodní vztahy a globální svět

VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

Učivo

Člověk ve společnosti

kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice

zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování;

Člověk jako jedinec

osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji, volba povolání, nástup do zaměstnání

Člověk, stát a právo

právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady

Člověk stát a hospodářství

hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní, sociální politika státu, péče o potřebné spoluobčany

banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu

Mezinárodní vztahy a globální svět

evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR

5.11 Přírodopis

6. ročník

Neživá příroda

Očekávané výstupy

P-9-6-01p popíše jednotlivé vrstvy Země

Obecná biologie a genetika

P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje

Biologie živočichů

P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka

P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů

P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Biologie rostlin

P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití

P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

Biologie hub

P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

Učivo

Neživá příroda

Země – Země ve vesmíru, stavba Země, atmosféra, pedosféra, biosféra

Obecná biologie a genetika

vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – projevy života; rozmanitost života, třídění organismů

základní struktura života – buňky rostlin a živočichů

viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití

Biologie živočichů

vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)

Biologie rostlin

fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání

systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradinorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců

Biologie hub

houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy

houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě

houbami

lišejníky – výskyt a význam

7. ročník

Očekávané výstupy

Biologie živočichů

P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Biologie rostlin

P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití

P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování

P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

Učivo

Biologie živočichů

stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – tkáně, orgány, orgánové soustavy, rozmnožování

vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)

rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva

projevy chování živočichů

Biologie rostlin

anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)

fyziologie rostlin – základní principy růstu, rozmnožování

systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců

význam rostlin a jejich ochrana

8. ročník

Očekávané výstupy

Biologie člověka

P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce

P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka

P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince

P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Učivo

Biologie člověka

fylogeneze a ontogeneze člověka – původ a vývoj člověka, rozmnožování člověka

anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti

nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie

dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení

9. ročník

Očekávané výstupy

Neživá příroda

P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny

P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů

P-9-6-03p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Základy ekologie

P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému

P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech

P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky

P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

P-9-8-01p používá metody poznávání přírody osvojované v přírodopise

Učivo

Neživá příroda

Země – vznik a stavba Země

nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie

vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky

půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace

vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí

geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty

podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka

mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi

organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému

ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území

5.12 Zeměpis

6. ročník

Přírodní obraz Země

Očekávané výstupy

Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země

Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost

Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Učivo

Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období

Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas

krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry
systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti

Životní prostředí

Očekávané výstupy

Z-9-5-01 p porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry; rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny

Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Učivo

krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajiny

vztah přírody a společnosti – principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

Očekávané výstupy

Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické technologie

Učivo

komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; hlavní kartografické produkty: plán, mapa, jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky

geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

7. ročník

Regiony světa

Očekávané výstupy

Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Učivo

světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)

modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

Očekávané výstupy

Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické technologie

Učivo

komunikační geografický a kartografický jazyk – mapa, jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky

geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti

8. ročník

Společenské a hospodářské prostředí

Očekávané výstupy

Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel

- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Učivo

obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky

regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska

Životní prostředí

Očekávané výstupy

Z-9-5-02 p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Učivo

vztah přírody a společnosti – principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody

9. ročník

Česká republika

Očekávané výstupy

Z-9-6-1 p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy

Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy

Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost

Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva

Z-9-6-04 p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

Učivo

Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo

regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu

místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky

Česká republika – zeměpisná poloha

Terénní a geografická výuka, praxe a aplikace

Očekávané výstupy

Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Učivo

cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu

ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

5.13 Fyzika

6. ročník

Látky a tělesa

Očekávané výstupy:

F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

Učivo

měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas

skupenství látek – přeměny skupenství (tání, tuhnutí, vypařování)

Pohyb těles, síly

Očekávané výstupy:

F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu

F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů

F-9-2-03p rozezná, zda na těleso působí síla

Učivo

pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý

tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí

třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi

gravitační síla – vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa

7. ročník

Pohyb těles, síly

Očekávané výstupy:

F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu

F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu

Učivo

skládání sil - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů

jednoduché stroje - rovnováha na páce a pevné kladce – jednoduché stroje

Mechanické vlastnosti tekutin

Očekávané výstupy:

F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

Učivo

hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře

Archimédův zákon – vztlková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách

Zvukové děje

Očekávané výstupy:

F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz

F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

Učivo

vlastnosti zvuku – šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; hudební nástroje, hluk a ochrana před hlukem, šíření zvuku v různých prostředích

8. ročník

Energie

Očekávané výstupy:

F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)

F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Učivo

formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením

obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie

9. ročník

Elektromagnetické a světelné děje

Očekávané výstupy:

F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod

F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu

F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností, zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními, zná druhy magnetů a jejich praktické využití, rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla

F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí, rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

Učivo

elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič

elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními

vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla, zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle; zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou

Vesmír

Očekávané výstupy:

F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země a jejich postavení vzhledem ke Slunci, osvojí si základní vědomosti o zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Učivo

sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze

5.14 Chemie

8. ročník

Pozorování, pokus a bezpečnost práce

Očekávané výstupy:

CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

Učivo

vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost

zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě

nebezpečné látky a přípravky – piktogramy a jejich význam

Směsi

Očekávané výstupy:

CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky

CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečištění vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

Učivo

směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; koncentrace roztoku; nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, míchání na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace)

voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody

vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva

Částicové složení látek a chemické prvky

Očekávané výstupy:

CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky

CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

Učivo

prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků
chemické sloučeniny

Anorganické sloučeniny

Očekávané výstupy:

CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí

CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem

- poskytnete první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Učivo

oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů

kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, názvy a použití vybraných druhů

solí – vlastnosti, použití vybraných solí

9. ročník

Chemické reakce

Očekávané výstupy:

CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

Učivo

chemické reakce – chemické rovnice

Organické sloučeniny

Očekávané výstupy:

CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie

CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy

CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě

Učivo

uhlovodíky – příklady v praxi významných uhlovodíků, alkoholy, aromatické uhlovodíky

paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva

přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle

Chemie a společnost

Očekávané výstupy:

CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin

CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Učivo

chemický průmysl v ČR – výrobky, recyklace surovin

průmyslová hnojiva

tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika
plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace
pesticidy a insekticidy
hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti
léčiva a návykové látky

5.15 Hudební výchova

1. ročník

Očekávané výstupy

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku

pozorně vnímá jednoduché skladby

Učivo

Vokální činnosti

pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena

hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4taktu

intonace, vokální improvizace – hudební hry

Instrumentální činnosti

hra na hudební nástroje – reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře

rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební doprovod, hudební hry

Hudebně pohybové činnosti

taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, taneční hry se zpěvem

pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pohybová improvizace s využitím tanečních kroků

orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při pohybových hrách

Poslechové činnosti

kvality tónů – délka, výška

hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná)

lidský hlas a hudební nástroj

hudební styly a žánry – pochodová, ukolébavka apod.

2. ročník

Očekávané výstupy

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku

pozorně vnímá jednoduché skladby

Učivo

Vokální činnosti

pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena

hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4taktu

intonace, vokální improvizace – hudební hry

Instrumentální činnosti

hra na hudební nástroje – reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře

rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební doprovod, hudební hry

Hudebně pohybové činnosti

taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, taneční hry se zpěvem

pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pohybová improvizace s využitím tanečních kroků

orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při pohybových hrách

Poslechové činnosti

kvality tónů – délka, výška

hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná)

lidský hlas a hudební nástroj

hudební styly a žánry – pochodová, ukolébavka apod.

3. ročník

Očekávané výstupy

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písni v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku

pozorně vnímá jednoduché skladby

Učivo

Vokální činnosti

pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena

hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4taktu

intonace, vokální improvizace – hudební hry

Instrumentální činnosti

hra na hudební nástroje – reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře

rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební doprovod, hudební hry

Hudebně pohybové činnosti

taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, taneční hry se zpěvem

pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pohybová improvizace s využitím tanečních kroků

orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při pohybových hrách

Poslechové činnosti

kvality tónů – délka, výška

hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná)

lidský hlas a hudební nástroj

hudební styly a žánry – pochodová, ukolébavka apod.

4. ročník

Očekávané výstupy

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb

správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování

Učivo

Vokální činnosti

pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu

hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4taktu

intonace, vokální improvizace – v durových a mollových tóninách, hudební hry

záznam vokální hudby – nota jako grafický znak pro tón, notový zápis

Instrumentální činnosti

hra na hudební nástroje – reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře

rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební doprovod, hudební hry

Hudebně pohybové činnosti

taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem

pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pohybová improvizace

orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při pohybových hrách

Poslechové činnosti

kvality tónů – délka, síla, barva, výška

hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná)

lidský hlas a hudební nástroj

hudební styly a žánry – pochodová, ukolébavka apod.

5. ročník

Očekávané výstupy

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb

správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování

Učivo

Vokální činnosti

pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu

hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4taktu

intonace, vokální improvizace – v durových a mollových tóninách, hudební hry

záznam vokální hudby – nota jako grafický znak pro tón, notový zápis

Instrumentální činnosti

hra na hudební nástroje – reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře

rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební doprovod, hudební hry

Hudebně pohybové činnosti

taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem

pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pohybová improvizace

orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při pohybových hrách

Poslechové činnosti

kvality tónů – délka, síla, barva, výška

hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná)

lidský hlas a hudební nástroj

hudební styly a žánry – pochodová, ukolébavka apod.

6. ročník

Očekávané výstupy

HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata

HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

HV-9-1-04p rozeznává některé hudební žánry

- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb menšího rozsahu

- rozpozná základní hudební nástroje

Učivo

Vokální činnosti

pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách

intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem

hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu

orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně

rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy

reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

Instrumentální činnosti

hra na hudební nástroje – hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře

vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické

Hudebně pohybové činnosti

pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické
orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při pohybových hrách

Poslechové činnosti

orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků – tempo, dynamika

hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům

7. ročník

Očekávané výstupy

HV-9-1-01p doprovází písni pomocí ostinata

HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písni

HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry

- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb středního rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů

Učivo

Vokální činnosti

pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách

intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem

hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu

rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů

reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

Instrumentální činnosti

hra na hudební nástroje – hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře

vyjadřování hudebních i nehumdních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické

Hudebně pohybové činnosti

pohybový doprovod znějící hudby – taneční kroky

pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické

orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

Poslechové činnosti

orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků – tempo, dynamika

hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s životem autora a vlastními zkušenostmi

hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům

interpretace znějící hudby – jednoduché slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí

8. ročník

Očekávané výstupy

HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata

HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry

- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb středního rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Učivo

Vokální činnosti

pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách

intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem

hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu

rozvoj hudebního sluchu a hudební představitosti – reprodukce tónů

reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

Instrumentální činnosti

hra na hudební nástroje – hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře

vyjadřování hudebních i nehudbních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické

Hudebně pohybové činnosti

pohybový doprovod znějící hudby – taneční kroky

pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické

orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

Poslechové činnosti

orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků

hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s životem autora, dobou vzniku a vlastními zkušenostmi

hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům

interpretace znějící hudby – jednoduché slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí

9. ročník

Očekávané výstupy

- HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata
HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně
HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb delšího rozsahu
 - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
 - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Učivo

Vokální činnosti

pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách

intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem

hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu

rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů

reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

Instrumentální činnosti

hra na hudební nástroje – hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře

vyjadřování hudebních i nehupebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické

Hudebně pohybové činnosti

pohybový doprovod znějící hudby – taneční kroky

pohybové reakce na změny v proudě znějící hudby – tempové, dynamické

orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

Poslechové činnosti

orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků

hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s životem autora, dobou vzniku a vlastními zkušenostmi

hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům

interpretace znějící hudby – jednoduché slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí

5.16 Výtvarná výchova

1. ročník

Očekávané výstupy

VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-1p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-2p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Učivo:

Rozvíjení smyslové citlivosti

prvky vizuálně obrazného vyjádření

pozorování přírodních útvarů, rozlišování tvarů, barvy, struktury, sledování a srovnávání tvarů předmětů, linií.

otiskování v barvě, frotáž, kresba, malba, koláž.

hra s barvou: zapouštění, rozfoukávání.

pojmy: základní barvy, teplé a studené barvy, husté a řídké barvy.

uspořádání objektů do celků

tvorba v plošném uspořádání: plocha ohraničená obrysem (omalovánka, šablona)

tvorba z různých přírodnin a materiálů – vytváří prostorové útvary.

reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly

volná malba na základě vlastní fantazie a představ.

smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření

výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke zkušenosti na základě vlastního prožitku dítěte: ilustrace pohádky, hračka

Uplatňování subjektivity

prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností

manipulace s objekty

typy vizuálně obrazných vyjádření

aktivní práce s ilustrací – funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků (barva, linie, prostor), poznávání různých vyjadřovacích prostředků porovnáváním ilustrace, fotografie, film.

ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, Z. Milera, Zmatlíková.

přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

seznamování s různými druhy výtvarného umění.

používání různých výtvarných prostředků a materiálů (modurit, plastelína, kamínky, kůra, plody, špejle...)

vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě představ – kombinace přírodních materiálů

Ověřování komunikačních účinků

vysvětlí výsledky a záměr tvorby. Vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých.

2. ročník

Očekávané výstupy

VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-1p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-2p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Učivo

Rozvíjení smyslové citlivosti

prvky vizuálně obrazného vyjádření

pozorování přírodních útvarů, rozlišování tvarů, barvy, struktury, sledování a srovnávání tvarů předmětů, linií

otiskování v barvě, frotáž, kresba, malba, koláž.

hra s barvou: zapouštění, rozfoukávání. Pojmy: základní barvy, míchané barvy, teplé a studené barvy, husté a řídké barvy.

uspořádání objektů do celků

Tvorba v plošném uspořádání: plocha ohraničená obrysem (omalovánka, šablona), plocha neohraničená.

tvorba z různých přírodnin a materiálů – vytváří prostorové útvary.

reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly

volná malba na základě vlastní fantazie a představ.

smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření

výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke zkušenosti na základě vlastního prožitku dítěte: ilustrace pohádky, vyprávění, hračka.

Uplatňování subjektivity

prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností
pohyb těla

typy vizuálně obrazných vyjádření

aktivní práce s ilustrací – funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků (barva, linie, prostor), poznávání různých vyjadřovacích prostředků porovnáváním ilustrace, fotografie, filmu
ilustrace známých českých ilustrátorů: např. J. Lady, O. Sekory, Z. Milera, Zmatlíková.

přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

seznamování s různými druhy výtvarného umění.

používání různých výtvarných prostředků a materiálů (modurit, plastelína, kamínky, kůra, plody, špejle...)

vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě představ – kombinace přírodních materiálů

Ověřování komunikačních účinků

vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých.

3. ročník

Očekávané výstupy

VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-1p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-2p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Učivo

Rozvíjení smyslové citlivosti

prvky vizuálně obrazného vyjádření

pozorování přírodních útvarů, rozlišování tvarů, barvy, struktury, sledování a srovnávání tvarů předmětů, linií

otiskování v barvě, frotáž, kresba, malba, koláž.

hra s barvou: zapouštění, rozfoukávání. Pojmy: základní barvy, míchané barvy, teplé a studené barvy, husté a řídké barvy.

uspořádání objektů do celků

Tvorba v plošném uspořádání: plocha ohraničená obrysem (omalovánka, šablona), plocha neohraničená.

tvorba z různých přírodnin a materiálů – vytváří prostorové útvary.

reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly

volná malba na základě vlastní fantazie a představ.

smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření

výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke zkušenosti na základě vlastního prožitku dítěte: ilustrace pohádky, hračky, vyprávění.

Uplatňování subjektivity

prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností

snaha o zachycení pohybu těla a jeho umístění v prostoru.

typy vizuálně obrazných vyjádření

aktivní práce s ilustrací – funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků (barva, linie, prostor), poznávání různých vyjadřovacích prostředků porovnáváním ilustrace, fotografie, film.

Ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, Z. Milera, Zmatlíková.

přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

seznamování s různými druhy výtvarného umění.

používání různých výtvarných prostředků a materiálů (modurit, plastelína, kamínky, kůra, plody, špejle...)

vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě představ – kombinace přírodních materiálů

Ověřování komunikačních účinků

vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých.

4. ročník

Očekávané výstupy

VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01p, rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Učivo

Rozvíjení smyslové citlivosti

prvky vizuálně obrazného vyjádření

tvar, linie, vnitřní stavba materiálu, barva, stín, proporce v ploše i prostoru, kontrast, rytmus, symetrie, osa souměrnosti

tvar písma – psací, tiskací malé, velké – zdobné prvky,

geometrické tvary

uspořádání objektů do celků

zátiší

reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly

přírodní materiály: dřevo, papír, sádku, hlinu, písek.

smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření

fotografie, film, tiskoviny, televize

Uplatňování subjektivity

prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností

postava v pohybu a v prostoru.

akční malba a kresba pro vyjádření emocí, pocitů, nálad.

tematická malba – zobrazení děje

zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy, portréty, krajiny, konfrontace představy se skutečností.

typy vizuálně obrazných vyjádření

poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší).

ilustrátoři dětských knih a časopisů

přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

vizuální a haptické vnímání

Ověřování komunikačních účinků

vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovnává vlastní interpretaci s interpretací druhých.

5. ročník

Očekávané výstupy

VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01p, rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Učivo

Rozvíjení smyslové citlivosti

prvky vizuálně obrazného vyjádření

tvář, linie, vnitřní stavba materiálu, barva, stín, proporce v ploše i prostoru, kontrast, rytmus, symetrie, osa souměrnosti

tvář písma – psací, tiskací malé, velké – zdobné prvky,

geometrické tvary

uspořádání objektů do celků

zátiší

reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly

přírodní materiály: dřevo, papír, sádra, hlinu, písek.

smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření

fotografie, film, tiskoviny, televize

Uplatňování subjektivity

prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností

postava v pohybu a v prostoru.

akční malba a kresba pro vyjádření emocí, pocitů, nálad.

tematická malba – zobrazení děje

zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy, portréty, krajiny, konfrontace představy se skutečností.

typy vizuálně obrazných vyjádření

poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší).

ilustrátoři dětských knih a časopisů

přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

vizuální a haptické vnímání

Ověřování komunikačních účinků

vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovnává vlastní interpretaci s interpretací druhých.

6. ročník

Očekávané výstupy

VV-9-1-01 až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné produkci

VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představa myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; prezentuje výsledek své tvorby

VV-9-1-05p vnímá a porovnává výsledky běžné produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Učivo

Rozvíjení smyslové citlivosti

prvky vizuálně obrazného vyjádření

linie, tvar, vztah a uspoř. prvků v ploše

textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus)

dekorativní řešení plochy

písmo, grafika

uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu

vyjádření vztahů mezi objekty

zátiší

studie předmětu: přírodní objekty

základy kompozice plochy

základy perspektivy

reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly

akční malba na hudbu

expresivní vyjádření pocitů

Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření

práce s uměleckou výtvarnou tvorbou, ilustrace, fotografie, film, televize, tiskoviny, reklama

dějiny umění

mýty, báje, pohádky, pověsti

Uplatňování subjektivity

prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností

manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, fantazijní práce, barvy, portrét, figura

typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, ilustrace textů, fotografie, reklama, grafika, skulptura, volná malba, komiks

přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

vnímání různými smysly

Ověřování komunikačních účinků

Vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých.

7. ročník

Očekávané výstupy

VV-9-1-01 až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné produkci

VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představa myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; prezentuje výsledek své tvorby

VV-9-1-05p vnímá a porovnává výsledky běžné produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Učivo

Rozvíjení smyslové citlivosti

prvky vizuálně obrazného vyjádření

linie, tvar, vztah a uspoř. prvků v ploše

textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus)

dekorativní řešení plochy

písmo, grafika

uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu

vyjádření vztahů mezi objekty

zátiší

studie předmětu: přírodní objekty

základy kompozice plochy

základy perspektivy

reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly

akční malba na hudbu

expresivní vyjádření pocitů

Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření

práce s uměleckou výtvarnou tvorbou, ilustrace, fotografie, film, televize, tiskoviny, reklama
dějiny umění

mýty, báje, pohádky, pověsti

Uplatňování subjektivity

prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností

manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, fantazijní práce, barvy, portrét, figura

typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, fotografie, grafika, socha, volná malba, komiks

přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

vnímání různými smysly

Ověřování komunikačních účinků

Vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých.

8. ročník

Očekávané výstupy

VV-9-1-01 až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné produkci

VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představa myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; prezentuje výsledek své tvorby

VV-9-1-05p vnímá a porovnává výsledky běžné produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Učivo

Rozvíjení smyslové citlivosti

prvky vizuálně obrazného vyjádření

linie, tvar, vztah a uspoř. prvků v ploše

textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus)

dekorativní řešení plochy

písmo, grafika

uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu

vyjádření vztahů mezi objekty

zátiší

studie předmětu: přírodní objekty

základy kompozice plochy

základy perspektivy

reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly

akční malba na hudbu

expresivní vyjádření pocitů

Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření

práce s uměleckou výtvarnou tvorbou, ilustrace, fotografie, film, televize, tiskoviny, reklama
dějiny umění

móda, design

Uplatňování subjektivity

prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností

manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, fantazijní práce, barvy, portrét, figura

typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, fotografie, grafika, socha, volná malba, komiks

přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

vnímání různými smysli

Ověřování komunikačních účinků

vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých.

9. ročník

Očekávané výstupy

VV-9-1-01 až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

VV -9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné produkci

VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představa myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; prezentuje výsledek své tvorby

VV-9-1-05p vnímá a porovnává výsledky běžné produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Učivo

Rozvíjení smyslové citlivosti

prvky vizuálně obrazného vyjádření

linie, tvar, vztah a uspoř. prvků v ploše

textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus)

dekorativní řešení plochy

písmo, grafika

uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu

vyjádření vztahů mezi objekty

zátiší

studie předmětu: přírodní objekty

základy kompozice plochy

základy perspektivy

reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly

akční malba na hudbu

expresivní vyjádření pocitů

Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření

práce s uměleckou výtvarnou tvorbou, ilustrace, fotografie, film, televize, tiskoviny, reklama
dějiny umění

móda, design

Uplatňování subjektivity

prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností

manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, fantazijní práce, barvy, portrét, figura

typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, fotografie, grafika, socha, volná malba, komiks

přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

vnímání různými smysly

Ověřování komunikačních účinků

vysvětlí výsledky a záměr tvorby, toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních lidí, porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých.

5.17 Výchova ke zdraví

8. ročník

Očekávané výstupy

Vztahy mezi lidmi a formy soužití

VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny

Změny v životě člověka a jejich reflexe

VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby

Zdravý způsob života a péče o zdraví

VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků

VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí

VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky

VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her

Osobnostní a sociální rozvoj

VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy

VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

Hodnota a podpora zdraví

VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi

VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech

Učivo

Vztahy mezi lidmi a formy soužití

vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska

vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina

Změny v životě člověka a jejich reflexe

dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny

Zdravý způsob života a péče o zdraví

výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim

tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní a duševní hygieny, otužování, denní režim, význam pohybu pro zdraví

ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence

ochrana před úrazy – odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

stres a jeho vztah ke zdraví – překonávání únavy

autodestruktivní závislosti – rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet)

skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – šikana a jiné projevy násilí

bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií

dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, (tísňové volání)

manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy
ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí
Hodnota a podpora zdraví
podpora zdraví a její formy – prevence, odpovědnost jedince za zdraví
Osobnostní a sociální rozvoj
sebepoznání a sebepojetí – vztah k druhým lidem
seberegulace a sebeorganizace činností a chování – stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení
psychohygiena – předcházení stresu
mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého

9. ročník

Očekávané výstupy

Vztahy mezi lidmi a formy soužití

VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny

Změny v životě člověka a jejich reflexe

VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím

Zdravý způsob života a péče o zdraví

VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-05p preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy

VZ-9-1-07p v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování

VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her

Osobnostní a sociální rozvoj

VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy

VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

Hodnota a podpora zdraví

VZ-9-1-15p v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci vyhledá a použije jejich telefonní čísla

VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Učivo

Vztahy mezi lidmi a formy soužití

vztahy ve dvojici – partnerské vztahy, manželství a rodičovství

vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – obec, spolek

Změny v životě člověka a jejich reflexe

sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity

Zdravý způsob života a péče o zdraví

výživa a zdraví – vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy

vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota

tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady intimní hygieny, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit

ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty

ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami– prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

stres a jeho vztah ke zdraví – překonávání stresových reakcí a posilování duševní odolnosti

autodestruktivní závislosti – násilí namířené proti sobě samému, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost

skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci

bezpečné chování a komunikace – sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení

dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví– rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)

manipulativní reklama a informace – působení sekt

ochrana člověka za mimořádných událostí– varovný signál a jiné způsoby varování, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

Hodnota a podpora zdraví

podpora zdraví a její formy – působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, podpora zdravého životního stylu

Osobnostní a sociální rozvoj

sebezpoznání a sebepojetí– vztah k sobě samému, vědomí vlastní identity

seberegulace a sebeorganizace činností a chování– zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích

psychohygiena – zvládání stresu, hledání pomoci při problémech

mezilidské vztahy, komunikace a kooperace– empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, dopad vlastního jednání a chování

5.18 Tělesná výchova

1. ročník

Očekávané výstupy

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Učivo

Činnosti ovlivňující zdraví

význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu

příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení

zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití

rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu

hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity

bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost

základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti

rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem

průpravné úpoly – přetahy a přetlaky

základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem

základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel mini sportů

další pohybové činnosti *(podle podmínek školy a zájmu žáků)*

Činnosti podporující pohybové učení

komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály

organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí

zásady jednání a chování – fair play

pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží

měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů

2. ročník

Očekávané výstupy

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Učivo

Činnosti ovlivňující zdraví

význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu

příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení

zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití

rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu

hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity

bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost

základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti

rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem

průpravné úpoly – přetahy a přetlaky

základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem

základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel mini sportů

další pohybové činnosti (*podle podmínek školy a zájmu žáků*)

Činnosti podporující pohybové učení

kommunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály

organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí

zásady jednání a chování – fair play

pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží

měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů

3. ročník

Očekávané výstupy

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Učivo

Činnosti ovlivňující zdraví

význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu

příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení

zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití

rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu

hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity

bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost

základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti

rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem

průpravné úpoly – přetahy a přetlaky

základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem

základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel mini sportů

další pohybové činnosti (*podle podmínek školy a zájmu žáků*)

Činnosti podporující pohybové učení

kommunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály

organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí

zásady jednání a chování – fair play

pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží

měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů

4. ročník

Očekávané výstupy

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05 reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla

zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Učivo

Činnosti ovlivňující zdraví

význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu

příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení

zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití

rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu

hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity

bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost

základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti

rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem

průpravné úpoly – přetahy a přetlaky

základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem

základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel mini sportů

další pohybové činnosti (*podle podmínek školy a zájmu žáků*)

Činnosti podporující pohybové učení

kommunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály

organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí

zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly

pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží

měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů

5. ročník

Očekávané výstupy

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05 reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla

zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Učivo

Činnosti ovlivňující zdraví

význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu

příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení

zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití

rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu

hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity

bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost

základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti

rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem

průpravné úpoly – přetahy a přetlaky

základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem

základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel mini sportů

další pohybové činnosti *(podle podmínek školy a zájmu žáků)*

Činnosti podporující pohybové učení

komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály

organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí

zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly

pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží

měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů

6. ročník

Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy

TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení, využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy

TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9-1-05p uplatňuje zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a silničním provozu

Učivo

význam sportu pro zdraví – sport chlapců a dívek, přizpůsobení sportovní aktivity životnímu prostředí

zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, manipulace se zatížením

hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – první pomoc při TV a sportu, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy

TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Učivo

pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity

gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí

estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance
úpoly - základy sebeobran

atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky, hod míčkem

sportovní hry - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie

turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze v mírně náročném terénu, ochrana přírody, základy orientačního běhu

lyžování, snowboarding, bruslení – běžecké lyžování, lyžařská turistika, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině

další (i netradiční) pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy

TV-9-3-01p užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče

TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

Učivo

komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech

organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování

pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží

zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech

7. ročník

Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy

TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení, využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy

TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

TV -9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9-1-05p uplatňuje zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a silničním provozu, chápe zásady zatěžování

Učivo

význam sportu pro zdraví – sport chlapců a dívek, přizpůsobení sportovní aktivity životnímu prostředí

zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, manipulace se zatížením

hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – první pomoc při TV a sportu, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy

TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Učivo

pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity

gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí

estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem – základy rytmičké gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance

úpoly - základy sebeobrany

atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky, hod míčkem nebo granátem

sportovní hry - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie

turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze v mírně náročném terénu, ochrana přírody, základy orientačního běhu

lyžování, snowboarding, bruslení – běžecké lyžování, lyžařská turistika, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině

další (i netradiční) pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy

TV-9-3-01p užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče

TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

Učivo

komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech

organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování

pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží

zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech

8. ročník

Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy

TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení, využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy

TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

TV -9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9-1-05p uplatňuje zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a silničním provozu

Učivo

význam sportu pro zdraví – sport chlapců a dívek, přizpůsobení sportovní aktivity životnímu prostředí

zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, manipulace se zatížením

hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – první pomoc při TV a sportu, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy

TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Učivo

pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity

gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí

estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance

úpoly - základy sebeobrany

atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí

sportovní hry - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie

turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze v mírně náročném terénu, ochrana přírody, základy orientačního běhu

lyžování, snowboarding, bruslení – běžecké lyžování, lyžařská turistika, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině

další (i netradiční) pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy

TV-9-3-01p užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče

TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Učivo:

komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech

organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování

pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží

zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech

9. ročník

Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy

TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení, využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy

TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

TV -9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9-1-05p uplatňuje zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a silničním provozu

Učivo

význam sportu pro zdraví – sport chlapců a dívek, přizpůsobení sportovní aktivity životnímu prostředí

zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, manipulace se zatížením

hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – první pomoc při TV a sportu, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy

TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Učivo:

pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity

gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí

estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance

úpoly - základy sebeobrany

atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí

sportovní hry - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie

turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze v mírně náročném terénu, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce, orientace

lyžování, snowboarding, bruslení – běžecké lyžování, lyžařská turistika, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině

další (i netradiční) pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy

TV-9-3-01p užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče

TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Učivo

komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech

organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování

pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží

zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech

měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování

5.19 Zdravotní tělesná výchova

6. ročník

Očekávané výstupy

ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ

základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění nacvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šijového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchač stereotyp

oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchač systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchač svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy

oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchač systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání

VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

7. ročník

Očekávané výstupy

ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

ZTV-9-1-03p vyhýbá se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ

základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění nacvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šijového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a

lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp

oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy

oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání

VŠESTRANNÉ ROZVÍJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

8. ročník

Očekávané výstupy

ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

ZTV-9-1-03p vyhýbá se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ

základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění nacvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šikového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp

oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy

oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání

VŠESTRANNÉ ROZVÍJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

9. ročník

Očekávané výstupy

ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ

základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění nacvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šijového, mezilopatkového, břišního, hýžděového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp

oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy

oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání

VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

5.20 Pracovní činnosti

1. ročník

Očekávané výstupy

Práce s drobným materiálem

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Učivo

Práce s drobným materiálem

vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, aj.)

jednoduché pracovní operace a postupy

Konstrukční činnosti

stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů

Pěstitelské práce

základní podmínky pro pěstování rostlin, osivo

pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)

pěstování pokojových rostlin

Příprava pokrmů

jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

2. ročník

Očekávané výstupy

Práce s drobným materiálem

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Učivo

Práce s drobným materiálem

vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, aj.)

jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

Konstrukční činnosti

stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů

Pěstitelské práce

základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, výživa rostlin, osivo

pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)

pěstování pokojových rostlin

Příprava pokrmů

jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

3. ročník

Očekávané výstupy

Práce s drobným materiálem

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Učivo

Práce s drobným materiálem

vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, aj.)

jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

lidové zvyky, tradice

Konstrukční činnosti

stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů

práce s návodem, předlohou

Pěstitelské práce

základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, osivo

pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)

pěstování pokojových rostlin

Příprava pokrmů

jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

4. ročník

Očekávané výstupy

Práce s drobným materiálem

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Konstrukční činnosti

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Pěstitelské práce

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP 5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny

a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

uplatňuje zásady správné výživy

Učivo

Práce s drobným materiálem

vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)

pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití

jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

lidové zvyky, tradice

Konstrukční činnosti

stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů

práce s návodem, předlohou

Pěstitelské práce

základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo

pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)

pěstování pokojových rostlin

rostliny jedovaté, alergie

Příprava pokrmů

základní vybavení kuchyně

výběr, nákup potravin

jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

technika v kuchyni – význam

5. ročník

Očekávané výstupy

Práce s drobným materiálem

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Konstrukční činnosti

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Pěstitelské práce

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP 5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
uplatňuje zásady správné výživy

Učivo

Práce s drobným materiálem

vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)

pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití

jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

lidové zvyky, tradice, řemesla

Konstrukční činnosti

stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů

práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo

pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)

pěstování pokojových rostlin

rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

Příprava pokrmů

základní vybavení kuchyně

výběr, nákup a skladování potravin

jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

technika v kuchyni – historie a význam

6. ročník

Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy

ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-05p dodržuje obecné zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu, rozlišuje různé druhy materiálů

- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku

- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Učivo

- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
- jednoduché pracovní operace a postupy
- organizace práce
- úloha techniky v životě člověka, technika volný čas

Pěstitelské práce, chovatelství

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc

Učivo

základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy

zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny

okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin

chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty

Provoz a údržba domácnosti

Očekávané výstupy

ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla

Učivo

finance, provoz a údržba domácnosti – údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti

elektrotechnika v domácnosti – elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

Příprava pokrmů

Očekávané výstupy

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Učivo

kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu

potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku

příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů

úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

7. ročník

Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy

ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

ČSP-9-1-05p dodržuje obecné zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu, rozlišuje různé druhy materiálů

- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Učivo

- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
- jednoduché pracovní operace a postupy
- organizace práce
- technické náčrty a výkresy
- úloha techniky v životě člověka, technika a životní prostředí, technika volný čas

Pěstelské práce, chovatelství

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc

Učivo

základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy

zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny

okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květín, pěstování vybraných okrasných dřevin a květín; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květín

chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty

Provoz a údržba domácnosti

Očekávané výstupy

ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti

ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla

Učivo

finance, provoz a údržba domácnosti – údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti

elektrotechnika v domácnosti – elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

Příprava pokrmů

Očekávané výstupy

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Učivo

kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu

potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku

příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů

úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

8. ročník

Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy

ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

ČSP-9-1-05p dodržuje obecné zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu, rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti

- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Učivo

- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
- jednoduché pracovní operace a postupy
- organizace práce
- technické náčrty a výkresy, technické informace, návody
- úloha techniky v životě člověka, technika a životní prostředí, technika volný čas

Pěstitelské práce, chovatelství

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc

Učivo

základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy

zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny

okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin

chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty

Provoz a údržba domácnosti

Očekávané výstupy

ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti

ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla

Učivo

finance, provoz a údržba domácnosti – údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti

elektrotechnika v domácnosti – elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

Příprava pokrmů

Očekávané výstupy

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Učivo

kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu

potravin – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku

příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů

úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

Svět práce

Očekávané výstupy

ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech

ČSP-9-8.02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života

Učivo

trh práce – charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce

volba profesní orientace – osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb

možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby

9. ročník

Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy

ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

ČSP-9-1-05p dodržuje obecné zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu, rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti

- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

Učivo

- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
- jednoduché pracovní operace a postupy
- organizace práce
- technické náčrty a výkresy, technické informace, návody
- úloha techniky v životě člověka, technika a životní prostředí, technika volný čas

Pěstitelské práce, chovatelství

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc

Učivo

základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy

zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny

okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin

chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty

Provoz a údržba domácnosti

Očekávané výstupy

ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti

ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla

Učivo

finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti, údržba a úklid domácnosti
elektrotechnika v domácnosti – elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

Příprava pokrmů

Očekávané výstupy

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Učivo

kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu

potravin – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku

příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů

úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

Svět práce

Očekávané výstupy

ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání

ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení o zaměstnání

- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů

- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Učivo

trh práce – charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce

volba profesní orientace – osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb

zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Pravidla hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků jsou zpracována na základě **vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění školní docházky, v platném znění**

Obsahové zásady:

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici
- podklady pro klasifikaci učitel získává soustavným sledováním žáka, jeho připravenosti na vyučování, zkouškami písemnými, ústními, event. praktickými, pohybovými, didaktickými testy...
- pololetní písemnou práci (z M, ČJL) mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu a učitel je o tom informuje předem
- na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, které žák dosáhl za celé klasifikační období, přihlíží se k systematickosti v práci žáka, výsledná známka se neurčuje pouze na základě průměru známek získaných
- v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí známku příslušní učitelé po vzájemné dohodě

6.1.1 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...), kontrolními písemnými pracemi, odevzdanými pracemi v rámci distanční výuky, analýzou různých činností žáka, konzultacemi s jinými vyučujícími a podle potřeby i s psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady i zápory hodnocených projevů a výkonů. Kontrolní písemné práce rozvrhne rovnoměrně na celé vyučovací období, aby se zbytečně nehromadily.

Známku na vysvědčení určí učitel, který příslušný předmět vyučuje. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázne, léčebny, dočasné umístění v ústavech...) učitel bere na vědomí známky, které sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn. Žák se znova nepřezkoušuje.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají na pedagogické radě. Zákonní zástupci jsou o chování a prospěchu informováni vždy na čtvrtletí na třídních schůzkách nebo zasláním klasifikačních archů domů (proti podpisu). Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření nebo se zdravotním omezením, které mají vliv na výchovný a vzdělávací proces, na klasifikaci a získávání podkladů k ní.

Žák se prostřednictvím učitele učí i **sebehodnocení**. Postupně se snaží chápat, jaké jsou jeho meze a perspektiva, v čem je úspěšný a v jaké oblasti by se mohl uplatnit. Měl by poučeně, a hlavně objektivně hodnotit sebe sama. Tato činnost by ho měla pozitivně motivovat, nevzbuzovat nereálné perspektivy, ale povzbudit zdravé sebevědomí.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování je:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- věcné
- všestranné

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažených výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

6.1.2 Hodnocení a klasifikace chování

Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

Stupeň 1 (velmi dobré) – žák respektuje ustanovení školního řádu a osvojil si základní pravidla společenského chování, která dodržuje. Projevuje dobrý vztah k učitelům i ke spolužákům.

Stupeň 2 (uspokojivé) – žák se dopustil závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu a pravidlům společenského soužití. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé) – žák se dopouští závažných přestupků proti školnímu řádu, nerespektuje pravidla společenského soužití a porušuje právní normy. Přes udělení opatření k posílení kázně pokračuje v asociálním chování a nemá snahu své chyby napravit.

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a označení dalšího rozvoje žáka: obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

6.1.3 Výchovná opatření

1/ Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit **pochvalu** nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

2/ Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit **pochvalu** nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

3/ Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- **napomenutí třídního učitele**
- **důtku třídního učitele**
- **důtku ředitele školy**
- **snížený stupeň z chování**

4/ Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

5/ Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

6/ Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

7/ Udělení pochvaly ředitele školy a uložení důtky ředitele školy se zaznamenává do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

6.1.4 Hodnocení a klasifikace v jednotlivých předmětech

Při použití klasifikace s výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

Stupeň 1 (výborný) – žák osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů správně nebo s menšími chybami. Ústní i písemný projev je zpravidla správný a výstižný. Žák je schopen samostatně pracovat po předběžném návodu učitele.

Stupeň 2 (chvalitebný) – žák osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s menšími chybami. Ústní a písemný projev má drobné nedostatky ve správnosti a přesnosti. Žák je schopen pracovat s menšími obtížemi po předběžném návodu učitele.

Stupeň 3 (dobrý) – žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků závažné mezery. Své vědomosti dokáže uplatnit jen za pomoci učitele, jeho ústní a písemný projev je málo rozvinutý. Žák je schopen plnit úkoly pod dohledem učitele.

Stupeň 4 (dostatečný) – žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků četné a závažné mezery. Své vědomosti dokáže uplatnit velmi omezeně a jen za stálé pomoci učitele. Jeho ústní a písemný projev je nerozvinutý. Žák je schopen pracovat pouze pod trvalým vedením učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný) – žák si předepsané učivo neosvojil. Jeho písemný i ústní projev je nevyhovující. Žák není schopen pracovat ani se stálou pomocí učitele.

Při hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „**uvolněn/a**“.

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „**nehodnocen/a**“.

6.1.5 Celkové hodnocení se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- **prospěl(a) s vyznamenáním**
- **prospěl(a)**
- **neprospěl(a)**
- **nehodnocen(a)**

Žák je hodnocen stupněm

- **žák prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm horším než 2 – chvalitebný, průměr známek není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré. V případě použití slovního hodnocení postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle §14 odst. 2.
- **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení známkou 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
- **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení známkou 5- nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není – li z něho hodnocen na konci 2. pololetí.
- **nehodnocen(a)**, není – li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených Školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

V pololetí se žákům vydává výpis vysvědčení. Žákům, kteří jsou na vysvědčení hodnoceni slovně, se v pololetí vydává vysvědčení.

6.1.6 Komisionální přezkoušení

1/ Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy a v případě, že je vyučujícím daného předmětu tento ředitel, jmenuje komisi krajský úřad.

2/ Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a/ předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,

c/ zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

d/ přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

3/ Výsledek přezkoušení již nejde napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. O přezkoušení se pořizuje protokol a ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. Obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel v souladu se Školním vzdělávacím programem. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

4/ O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

5/ Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

6/ Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

7/ Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

6.1.7 Opravná zkouška

1/ Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy, v případě že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

2/ Pro složení komise a její činnost platí obdobná ustanovení, uvedená pro komisionální přezkoušení.

6.1.8 Pravidla sebehodnocení

Získávání podkladů pro sebehodnocení prospěchu žáka

- individuální nezávazný rozhovor s žákem
- nezávazný rozhovor v menším kolektivu /skupině/
- neformální rozhovor v kolektivu třídy
- individuální rozbor příčiny neúspěchu žáků
- individuální rozbor úspěchů žáka
- rozbor úspěchů celé skupiny
- analýza činností, které vedou k úspěchu žáka
- analýza situací a činností, které vedou k neúspěchu žáka
- konkrétní příčiny neúspěchu žáka
- analýza domácí přípravy žáka
- rozbor momentů selhávání i v případě pečlivé přípravy žáka

Zásady sebehodnocení prospěchu žáka

- vhodná náročnost
- schopnost posoudit se objektivně
- ohledy vůči věku
- možnost indispozice
- uplatňování sebekritiky
- pozitivní sebekritika
- ocenění sama sebe
- schopnost přiznat si chybu

6.2 Autoevaluace školy

Oblasti, cíle, kritéria a nástroje autoevaluace, časové rozvržení evaluačních činností

Autoevaluace je vlastní plánovitá hodnotící činnost s pravidelně se opakujícími aktivitami, zaměřená na hodnocení práce školy za účelem zjištění kvality vzdělávání v rámci Školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální.

Poskytuje škole systematický sběr a analýzu dat, informace potřebné pro zlepšení vlastní činnosti, slouží jako východisko pro další práci školy. Provádí ji všichni účastníci vzdělávacího procesu, umožňuje jim porozumět procesům, které ve škole probíhají a tyto procesy zpětně ovlivňovat.

Hodnocení probíhá v souladu s § 8,9 vyhlášky č. 15/2005 Sb. (podle platného znění), kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Hodnocení školy se zpracovává za období tří školních let. Zaměřuje se na cíle, které si škola stanovila v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu a na způsob, jakým škola tyto cíle plní.

K hlavním oblastem vlastního hodnocení školy patří:

- podmínky ke vzdělávání
 - průběh vzdělávání
 - podpora školy žákům, spolupráce se zákonnými zástupci, vliv vzájemných vztahů školy, zákonných zástupců a dalších osob na vzdělávání
 - výsledky vzdělávání žáků
 - řízení školy, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
 - úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům
- Oblasti, cíle, kritéria, nástroje a časový harmonogram autoevaluace jsou zpracovány v tabulce autoevaluace.

6.2.1 Tabulka autoevaluace

Oblasti autoevaluace	Cíle	Kritéria	Nástroje	Časový harmonogram
Podmínky ke vzdělávání	Zajistit materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání	Získání dostatečných finančních zdrojů na provoz školy ze strany zřizovatele	Pozorování, rozborů, dokumentace, pohovory s pedagogy, zákonnými zástupci, se zástupci zřizovatele, zástupci SRPŠ, školské rady, hodnocení ČŠI	Průběžně
		Zpracování grantů a projektů		Průběžně
		Sponzoring		Průběžně
		Zájem žáků z jiných spádových obvodů regionu a mikroregionu		Průběžně
	Vytvořit příjemné a inspirativní prostředí	Spokojenost žáků ve škole, spokojenost zaměstnanců	Dotazníky pro žáky, zákonné zástupce, pedagogy, SWOT analýza	
Průběh vzdělávání	Zajistit vzdělávání ve škole podle ŠVP v souladu s RVP	Zajištění kvalifikovaného personálního obsazení pedagogických i provozních pracovníků	Hospitační činnost, vzájemné hospitace pedagogů, autoevaluace pedagogů, pedagogická tvořivost (metodické materiály, projekty), tematické plány - kvalita plánování	Průběžně

		Naplnování výstupů ŠVP		
	Poskytnout přiměřenou podporu všem žákům	Individuální přístup při práci se žáky	Individuální vzdělávací plány, reedukace, evaluace	Průběžně
	Zlepšit spolupráci se zákonnými zástupci, školskou radou, starosty spádových obcí, zástupci sponzorů za účelem spokojenosti zákonných zástupců s činností školy	Spolupráce se zákonnými zástupci	Rozhovory, rozbor, dokumentace, dotazníky pro žáky, zákonné zástupce, pedagogy, zápis do 1. ročníku, zápis do ŠD, třídní schůzky, nabídka konzultačních hodin pro zákonné zástupce, prezentace školy a žáků, webové stránky	Průběžně, třídní schůzky, osobní setkání
		Zapojení zákonných zástupců a veřejnosti do života školy		Průběžně
		Zajištění maximální naplněnosti školy v rámci možností demografie spádové oblasti regionu a mikroregionu školy		Průběžně
Výsledky vzdělávání žáků	Naplnovat klíčové kompetence a výstupy ŠVP	Zlepšování vzdělávacích výsledků žáků a vedení vyučovacího procesu v souladu se ŠVP prostřednictvím kvalifikovaných pedagogických pracovníků	Analýza žakovských prací, rozbor výchovně vzdělávacích výsledků žáků, prověrky	Průběžně
Výsledky vzdělávání žáků	Umožnit každému žákovi zažít pocit úspěšnosti a seberealizace při školní práci	Individuální přístup při práci se žáky	Výstupní hodnocení, vyhodnocení nejlepších žáků, vyhodnocení soutěží	Průběžně

	Minimalizovat a řešit výchovné problémy	Využívání práce výchovného poradce, metodika prevence a služeb poradenských zařízení (PPP a SPC)	Monitoring (sociálně patologické jevy), dotazníky, minimální preventivní program, průběžná spolupráce s komisí péče o dítě	Průběžně
Řízení školy, kvalita personální práce, DVPP	Zajistit odborný růst pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání	Účast na DVPP dle plánu a aktuální nabídky	Plán DVPP, vedení přehledu o vzdělávání pracovníků, kontrola osobní dokumentace pracovníků, osobní pohovor při rozdělování osobního příplatku	Průběžně Průběžně
	Zajistit vzdělávání vedoucích pracovníků v oblasti řízení školy			
	Zajistit vzdělávání pedagogických pracovníků k prohloubení vyučovaných předmětů	Využívání získaných poznatků ve výuce	Pozorování, rozhovor, hospitační činnost zaměřená na způsoby, metodiky a efektivitu výuky, vyhodnocení osobního portfolia pedagogů	
Výsledky práce školy	Zhodnotit práci školy ve školním roce	Úroveň pedagogického procesu, účelné hospodaření a čerpání rozpočtu školy, výsledky hlavní činnosti školy	Výroční zpráva školy, rozbor výsledků hospodaření, hodnocení ČŠI	Průběžně Průběžně
	Naplnit koncepční záměry ŠVP	Spokojený žák, spokojený zaměstnanec		